

Beskæftigelsesrådet
Beskæftigelsesregion
Hovedstaden & Sjælland

BAGGRUNDSRAPPORT

- Sigtelinjer og målsætninger for beskæftigelsesindsatsen i Østdanmark i 2009

JANUAR 2008

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	4
--------------------	---

Del 1: Resultater af den hidtidige beskæftigelsesindsats

2. Resultater af den hidtidige beskæftigelsesindsats.....	6
2.1. Udviklingen i arbejdskraftreserven.....	8
2.2. Resultaterne af ”Ny chance til alle”.....	13
2.3. Udviklingen i ungeledigheden (18-29-årige).....	16
2.4. Jobeffekter.....	19
2.5. Minimumsrettigheder og rettidighed.....	21

Del 2: Udfordringerne for specialfunktionerne i 2009

3. Udfordringerne for specialfunktionerne i 2009.....	25
3.1. Den etniske specialfunktion.....	25
3.2. Specialfunktionen for ligestilling.....	26
3.3. Specialfunktionen for job og handicap.....	27
3.4. EURES-specialfunktionen.....	28

Del 3: Udviklingen på arbejdsmarkedet

4. Arbejdsmarkedet på 1 års sigt.....	31
4.1. Ledighed.....	33
4.2. Beskæftigelsen.....	35
5. Ledigheden.....	38
5.1 Udviklingen i den generelle ledighed.....	38
5.2. Udviklingen i arbejdskraftreserven.....	42
5.3. Store geografiske forskelle i ledigheden.....	43
6. Arbejdsstyrken, erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser samt beskæftigelse.....	45
6.1. Arbejdsstyrken.....	46
6.2 Erhvervsfrekvens.....	52
6.3. Beskæftigelsesfrekvens.....	55
6.4. Beskæftigelse og arbejdspladser.....	60
6.5. Den aktuelle mangel- og flaskehalssituation.....	68

DEL 4: Særlige målgruppeanalyser

7. Arbejdsmarkedspotentialet blandt unge.....	77
8. Ledigheden blandt unge kvinder.....	81
9. Ledigheden blandt seniorer.....	88
10. Kontant- og starthjælpsmodtagere.....	93
11. Personer på ledighedsydelse og i fleksjob.....	97

12. Sygedagpengeniveauet	99
12.1. Hvor kommer sygedagpengemodtagerne fra?	99
12.2. Geografiske forskelle i sygedagpengeniveauet.....	102
13. Kvinder uddanner sig mere end mænd.....	107
13.1 Uddannelsesadfærd hos mænd og kvinder i alderen 40 – 49 år.....	107
13.2 Modsatrettet udvikling i beskæftigelsesfrekvensen for 40-49-årige mænd og kvinder	110

Bilagsfortegnelse

Bilag 1. Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på brancher, 1997–2006	112
Bilag 2. Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på regioner og brancher, 1997–2006.....	113
Bilag 3. Rekrutteringssituationen i Østdanmark fordelt på stillingsbetegnelser og erhvervsgrupper	114
Bilag 4. Ledighedsprocent blandt 18-29-årige sammenlignet med 30-39-årige i Østdanske kommuner, 3. kvartal 2007.....	115
Bilag 5. Ledighedsprocent blandt forsikrede og ikke-forsikrede mænd og kvinder i udvalgte aldersgrupper, Østdanmark 1996-2007	116
Bilag 6. Ledighedsprocenten blandt grupper af 25-49-årige kvinder fordelt på uddannelse, Østdanmark i januar 2006.....	117
Bilag 7. Ledighedsprocenten blandt grupper af 25-49-årige kvinder fordelt på kommuner, Østdanmark i januar 2006	118
Bilag 8. Ledighedsprocent blandt 40-59 årige i Østdanske kommuner og oplande, 2006.....	119
Bilag 9. Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49 årige mænd og kvinder af dansk oprindelse, Østdanmark 1981-2006	120
Bilag 10. Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49 årige mænd og kvinder fra vestlige lande, Østdanmark 1981-2006.....	121
Bilag 11. Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49 årige mænd og kvinder fra ikke-vestlige lande, Østdanmark 1981-2006	122

1. Indledning

Denne rapport danner baggrund for de hovedkonklusioner, der er fremhævet i selve analyserapporten. Baggrundsrapporten indeholder fire dele:

1. Del 1, som omhandler resultaterne af den hidtidige beskæftigelsesindsats
2. Del 2, som omhandler udfordringerne for de 4 specialfunktioner
3. Del 3, som omhandler udviklingen på arbejdsmarkedet i Østdanmark
4. Del 4, som omhandler særlige målgruppeanalyser

Baggrundsrapporten bygger på Beskæftigelsesregionens egne analyser samt analyser fra forskellige private konsulentfirmaer. Datakilderne er primært Jobindsats.dk samt Danmarks Statistik. Derudover er der foretaget kørsler på DREAM. Endelig indgår en virksomhedssurvey, som Rambøll Management har foretaget for Arbejdsmarkedsstyrelsen i efteråret 2007 som væsentlig kilde.

Baggrundsrapporten kan læses samlet eller som enkeltstående afsnit.

Af tekniske grunde har det ikke været muligt at justere Frederiksværk-Hundested til Halsnæs i alle tabeller, figurer mv.

DEL 1

Resultater af den hidtidige beskæftigelsesindsats

2. Resultater af den hidtidige beskæftigelsesindsats

De beskæftigelsespolitiske rammebetingelser samt jobcentrenes indsats har betydning for udviklingen på arbejdsmarkedet. I dette afsnit beskrives resultaterne af den hidtidige beskæftigelsesindsats derfor med hovedvægt på ministerens tre mål for indsatsen.

- **Arbejdskraftreserven:** Arbejdskraftreserven i Østdanmark er faldet med knap 23.000 personer (svt. 51 pct.) fra januar 2006 til september 2007. Fra januar 2007 til september 2007 er faldet på godt 12.300 (svt. 36 pct.). I september 2007 er der godt 22.000 ledige i arbejdskraftreserven, svt. en andel af samtlige ledighedsberørte på knap 43 pct.

Faldet i Østdanmark i 2007 er en smule mindre end faldet på landsplan (-40%).

- **Ungeledigheden:** Antallet af unge ydelsesmodtagere er faldet med knap 9.270 personer (svt. 34 pct.) fra januar 2006 til september 2007, mens faldet fra januar 2007 til september 2007 er på ca. 3.000 personer (svt. 15 pct.). I september 2007 er der ca. 17.600 unge ydelsesmodtagere.

Faldet i Østdanmark i 2007 er en smule mindre end faldet på landsplan (-17%).

- **Ny chance¹:** Jobcentrene har i løbet af projektperioden øget job- og uddannelsesandelen samt selvforsørgelsesgraden for målgruppen, og jobcentrene er dermed nogenlunde på vej til at indfri målene. Dog er de fleste jobcentre fortsat et stykke fra målet om en 40%-aktiveringsgrad.

Resultaterne for Østdanmark ligger stort set på niveau med de landsdækkende resultater.

- **Det etniske område:** Beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige mænd og kvinder er steget i 2006 og nærmer sig det regionale, treårige mål ganske betydeligt². Beskæftigelsesfrekvensen for mænd er steget fra 55,6 pct. i 2005 til 57,8 pct. i 2006. For kvinder har der været en stigning fra 43 pct. i 2005 til 45,7 pct. i 2006.

¹ Ny chance løber i perioden 1. juli 2006 – 30. juni 2008, og omfatter en særlig indsats for kontant- og starthjælpsmodtagere, der ikke har været i aktivering i det seneste år.

² Beskæftigelsesfrekvensen opgøres med et års forsinkelse, det senest opgjorte tal er for 2006.

Tabel 2.1. Oversigt over jobcentrenes resultater pr. 3. kvartal 2007 på områder med centrale og regionale mål

	Østdanmark (pct.)	Region Hovedstaden (pct.)	Region Sjælland (pct.)	Hele landet (pct.)
Arbejdskraftreserven skal nedbringes med 15 pct. i 2007 ¹⁾ .	-35,3	-34,7	-36,8	-39,8
Arbejdskraftreserven inden for mangelområder skal nedbringes med 23 pct. i 2007 ¹⁾	-2	---	---	-19
Job- og uddannelsesandelen for målgruppen for "Ny chance til alle" skal pr. 1. juli 2008 være på 25 pct. ²⁾	15,8	14,7	19,2	15,6
Selvforsørgelsesgraden for målgruppen for "Ny chance til alle" skal pr. 1. juli 2008 være på 15 pct. ³⁾	9,7	8,7	12,7	9,5
Aktiveringsgraden for målgruppen for "Ny chance til alle" skal pr. 1. juli 2008 være på 40 pct. ³⁾	18,6	18	20,6	19,3
Antallet af unge ydelsesmodtagere under 30 år skal nedbringes med 15 pct. i 2007 ¹⁾	-15,4	-14,9	-16,5	-17
Beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige mænd og kvinder skal over tre år hæves til hhv. 60 pct. og 50 pct. ⁴⁾	M: 57,8 K: 45,7	M: 58,5 K: 46,4	M: 54,6 K: 42,5	M: 56,3 K: 43,7

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen, Jobindsats.dk og egne beregninger.

1) Der er målt på perioden januar 2007 – september 2007

2) Der er målt på status ultimo 3. kv. 2007

3) Der er målt på perioden 3. kv. 2006 – 3. kv. 2007

4) Der er målt på 2006

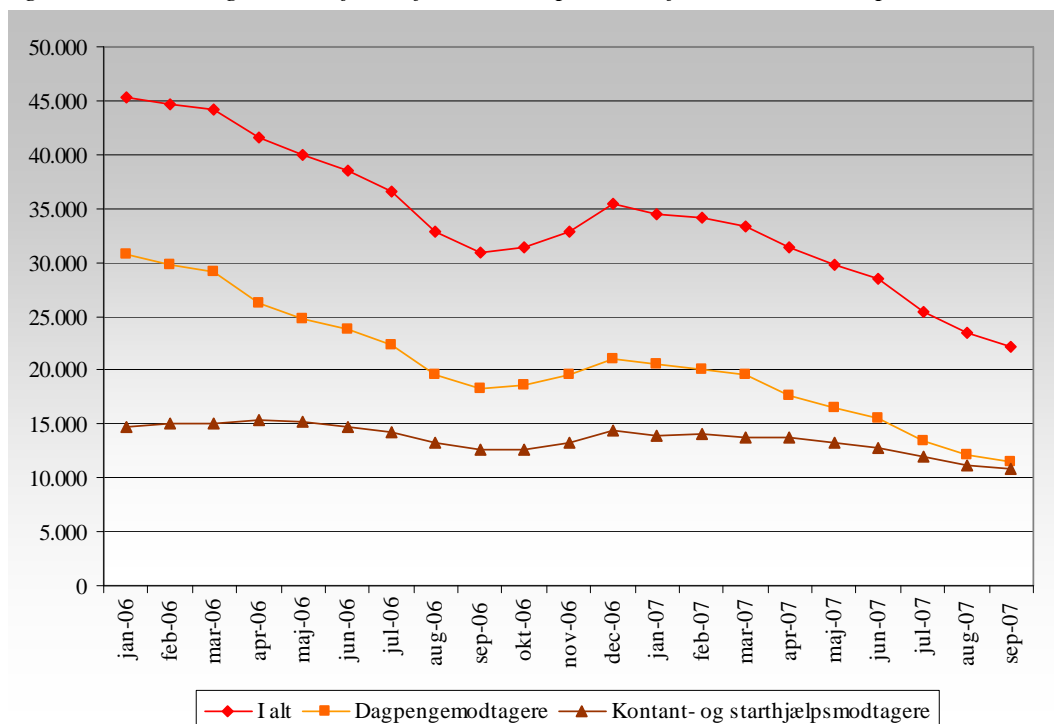
Alt i alt har der på alle områder været en positiv udvikling i resultaterne i Øst-danmark. Der er en høj målopfyldelse ift. arbejdskraftreserven, ungeledigheden, beskæftigelsesfrekvensen for personer fra ikke-vestlige lande samt en rimelig målopfyldelse på jobandel/selvforsørgelsesgrad for "Ny chance" målgruppen.

Jobcentrene har en stor udfordring mht. at nå målet vedr. aktiveringsgraden for målgruppen for "Ny chance".

2.1. Udviklingen i arbejdskraftreserven

Udviklingen i arbejdskraftreserven er angivet i nedenstående figur.

Figur 2.1. Udviklingen i arbejdskraftreserven i perioden januar 2006 til september 2007

Kilde: Jobindsats.dk

Arbejdskraftreserven er halveret fra januar 2006 til september 2007, og faldet er fortsat i hele perioden.

Ses isoleret på 2007 har faldet fra januar til september været på godt 12.300 personer (svt. 36 pct.). Faldet har været størst for dagpengemodtagere, hvor faldet er 44 pct., mens faldet for kontant- og starthjælpsmodtagere er på 23 pct. Det markant højere fald for dagpengemodtagere gør, at der er stort set lige mange dagpengemodtagere og kontant- og starthjælpsmodtagere i arbejdskraftreserven i september 2007.

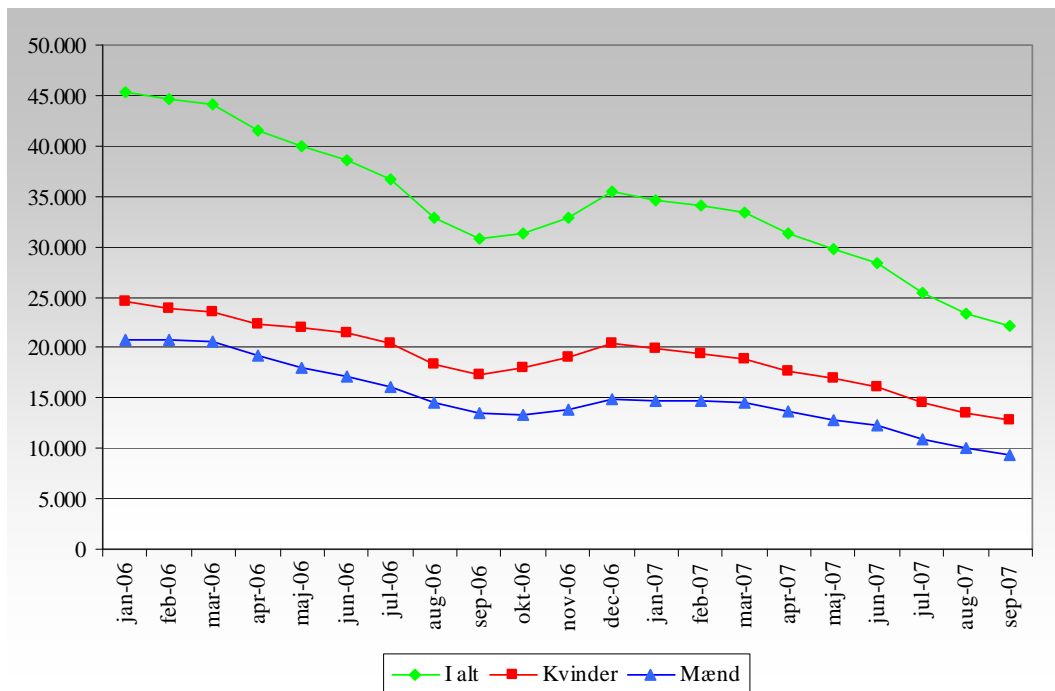
Det samlede antal personer i arbejdskraftreserven i september 2007 er på godt 22.000 ledige, hvilket svarer til knap 43 pct. af det samlede antal ledighedsberørte. Det er et fald ift. januar 2007, hvor 47 pct. af de ledighedsberørte var i arbejdskraftreserven.

En større del af kontant- og starthjælpsmodtagere end dagpengemodtagere indgår i arbejdskraftreserven. Mens 69 pct. af kontant- og starthjælpsmodtagerne er i arbejdskraftreserven, gælder det kun for 32 pct. af dagpengemodtagerne.

Flere kvinder i arbejdskraftreserven

Der er flere kvinder end mænd i arbejdskraftreserven. I september 2007 er der 12.816 kvinder og 9.368 mænd i arbejdskraftreserven, og kvinderne udgør dermed 58 pct. af den samlede arbejdskraftreserve.

Figur 2.2. Udviklingen i arbejdskraftreserven i perioden januar 2006 til september 2007 opgjort på køn

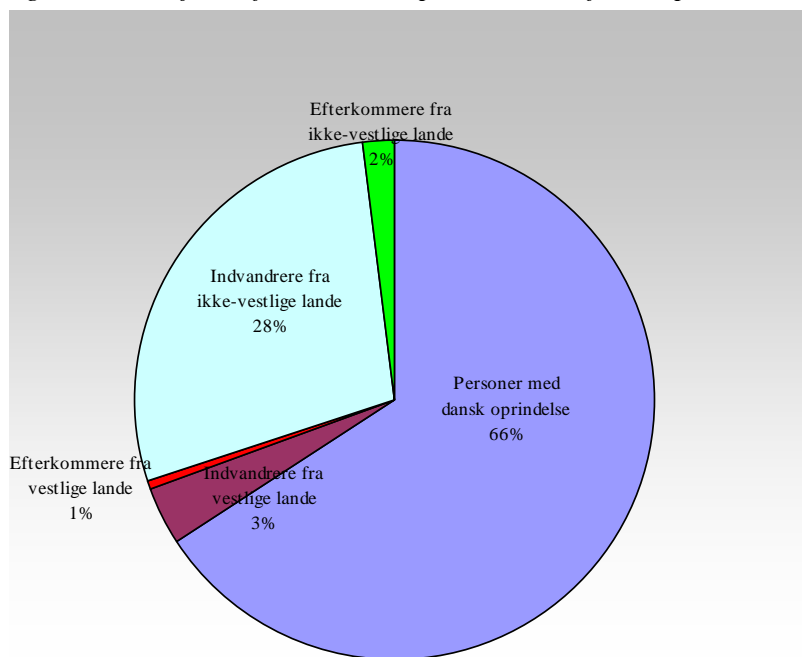
Kilde: Jobindsats.dk

Faldet i 2007 har været identisk for de to køn, men i 2006 var faldet større for mænd end for kvinder, og forskellen mellem mænd og kvinder er dermed blevet forstærket.

Etnisk problemstilling

Indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 28 pct. af arbejdskraftreserven, hvilket er væsentligt højere end deres andel af befolkningen på 7,2 pct. Der er forskel på, hvor stor en andel henholdsvis danskere og indvandrere fra ikke-vestlige lande, der opnår 3 måneders ledighed og dermed bliver en del af arbejdskraftreserven. For etniske danskere gælder det for knap 40 pct., mens det for indvandrere fra ikke-vestlige lande gælder for 52 pct. Ift. arbejdskraftreserven er der således en særlig etnisk problemstilling.

Figur 2.3. Arbejdskraftreserven i september 2007 fordelt på herkomst.

Kilde: Jobindsats.dk

A-kasser

Blandt dagpengemodtagerne har seks a-kasser mange ledige i arbejdskraftreserven, jf. nedenstående tabel 2.2. A-kasserne: 3F, HK, Kristelige, Offentlige ansattes a-kasse, Magistrene og Selvstændige udgør således knap 63 pct. af den samlede arbejdskraftreserve blandt dagpengemodtagerne. Det er en lidt højere andel end deres andel af det samlede antal ledighedsberørte, som er 59 pct.

Tabel 2.2. Udvalgte a-kassers andel ledige i arbejdskraftreserven ift. den samlede arbejdskraftreserve blandt dagpengemodtagere i september 2007

A-kasse	Antal	Andel ledige i arbejdskraftreserven ift. ledighedsberørte i a-kassen i pct.	Andel af samlet arbejdskraftreserve i pct.
3F	2.364	33,8	20,7
HK	1.531	30,1	13,4
Kristelige	1.164	34,9	10,2
Offentlige ansatte	811	31,4	7,1
Magistrene	711	31,8	6,2
Selvstændige	570	37,8	5,0
A-kasser i alt	11.417	31,7	100,0

Kilde: Jobindsats.dk

Derudover har Selvstændige, Kristelige og 3F en højere andel ledige i arbejdskraftreserven end gennemsnittet for dagpengemodtagere.

Arbejdskraftreserven inden for områder med mangel på arbejdskraft

Ledige i arbejdskraftreserven har angivet 10.734 jobmål inden for områder med mangel på arbejdskraft. Især inden for to faggrupper er der mange jobsøgende blandt arbejdskraftreserven: Pædagogmedhjælpere og rengøringsassistenter. Det er afgørende, at der gøres en aktiv indsats for at få disse ledige i job, da der er stor efterspørgsel efter arbejdskraft inden for disse områder.

Table 2.3. Arbejdskraftreserven inden for udvalgte mangelområder, september 2007

Jobmål	Antal jobmål inden for mangelområder blandt ledige i arbejdskraftreserven	Arbejdskraftreservens andel af det samlede antal jobmål inden for mangelområder i pct.
Pædagogmedhjælper	1.957	43,2
Rengøringsassistent	1.765	44,7
Kontorassistent	1.041	37,2
Butiksmedhjælper	882	49,0
Ekspedient	755	43,0
Salgsassistent	370	32,4
Social- og sundhedshjælper	323	44,5
Mangelområder i alt	10.734	40,5

Kilde: Jobindsats.dk

Anm. Antallet af jobmål er ikke udtryk for, hvor mange ledige, der er jobsøgende inden for mangelområder, da en ledig kan have flere jobmål.

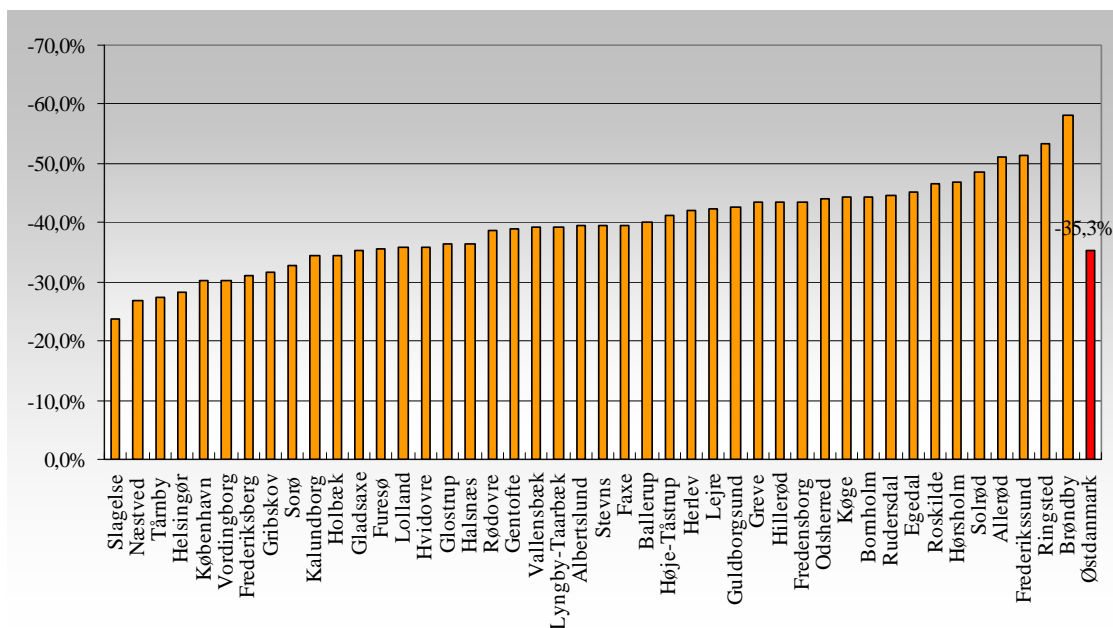
Det bør afdækkes, om de ledige har de nødvendige kompetencer inden for de pågældende områder. Hvis det ikke er tilfældet, bør den nødvendige opkvalificering iværksættes, så paradokser på arbejdsmarkedet kan imødegås. Samtidig er det afgørende, at de lediges jobmål er realistiske.

Geografiske forskelle

Der er forskel på udviklingen i arbejdskraftreserven i de enkelte jobcentre i 2007, hvor Brøndby har oplevet det største fald på 58 pct., mens Slagelse har oplevet et fald på 24 pct., jf. nedenstående figur 2.4.

Der er stor forskel på volumen i de to jobcentre. Brøndby har 192 i arbejdskraftreserven i september 2007, mens Slagelse har 831. I absolutte tal har faldet således stort set været identisk. Brøndby har haft et fald på 266 personer, mens Slagelse har haft et fald på 257 personer.

Figur 2.4. Udviklingen i arbejdskraftreserven i jobcentrene i Østdanmark, jan. – sep. 2007

Kilde: Jobindsats.dk.

Sammenfatning på arbejdskraftreserven

De væsentligste udviklingstendenser for arbejdskraftreserven er angivet i nedenstående boks.

Boks 2.1 Udviklingstendenser i arbejdskraftreserven

- Arbejdskraftreserven er reduceret med godt 12.300 personer (svt. 36 pct.) i 2007
- Andelen af ledighedsberørte i arbejdskraftreserven er faldet fra 47 pct. i januar 2007 til knap 43 pct. i september 2007, og arbejdskraftreserven er dermed faldet mere end den generelle ledighed
- Arbejdskraftreserven er reduceret mest for dagpengemodtagere
- Der er flere kvinder end mænd i arbejdskraftreserven, men de ledige mænd har en højere andel i arbejdskraftreserven
- Der er mange i arbejdskraftreserven inden for følgende a-kasser: 3F, HK, Kristelige, Offentlige ansattes a-kasse, Magistrene og Selvstændige
- Nydanskere bliver i højere grad en del af arbejdskraftreserven

Der bør fortsat være fokus på nedbringelse af arbejdskraftreserven, og i den forbindelse bør der være særligt fokus på ovennævnte grupper, da der her ligger et stort arbejdskraftpotentiale.

2.2. Resultaterne af "Ny chance til alle"

Indsatsen under "Ny chance til alle" løber fra 1. juli 2006 til 30. juni 2008 og er en indsats for de passive kontanthjælps- og starthjælpsmodtagere – dvs. personer der ikke har været i aktivering i mere end et år. Det drejer sig om at skifte passivitet ud med job, ordinær uddannelse eller aktiviteter, der kan bane vej til arbejdsmarkedet.

Resultaterne pr. 3. kvartal 2007 viser, at der både i Østdanmark og på landsplan er fremgang på alle tre mål siden kampagnestart, jf. tabel 2.4.

I Østdanmark er job- og uddannelsesandelen hævet fra 4,1 pct. i 3. kvartal 2006 til 15,8 pct. i 3. kvartal 2007, hvilket stort set svarer til udviklingen i de tre øvrige regioner. Udviklingen i selvforsørgelsesgraden er ligeledes identisk i de fire regioner – med stigninger på ca. 6,5 procentpoint siden kampagnens start. Selvforsørgelsesgraden i Østdanmark er på 9,7 pct. ved udgangen af 3. kvartal 2007.

Aktiveringsgraden er i Østdanmark hævet med knap 14 procentpoint og udgør 18,6 pct. i 3. kvartal 2007. Det svarer stort set til udviklingen i de øvrige regioner, bortset fra Midtjylland hvor der har været en større stigning.

Tabel 2.4. Resultater af indsatsen under "Ny chance til alle" i Østdanmark, de øvrige beskæftigelsesregioner og hele landet

	Østdanmark (pct.)	Syddanmark (pct.)	Midtjylland (pct.)	Nordjylland (pct.)	Hele landet (pct.)
Mål 1:					
3. kv. 2006	4,1	4,5	5,0	5,0	4,4
4. kv. 2006	7,9	7,6	8,8	8,9	8,1
1. kv. 2007	9,8	10,1	11,1	10,8	10,1
2. kv. 2007	12,6	12,2	13,9	14,1	12,9
3. kv. 2007	15,8	15,1	17,2	17,5	15,6
Mål 2:					
3. kv. 2006	3,2	3,3	3,7	3,6	3,3
4. kv. 2006	5,1	4,9	5,6	5,3	5,1
1. kv. 2007	6,5	6,5	7,3	7,0	6,7
2. kv. 2007	8,2	8,3	8,9	8,8	8,4
3. kv. 2007	9,7	9,6	10,5	10,6	9,6
Mål 3:					
3. kv. 2006	5,0	6,8	7,8	6,8	6,0
4. kv. 2006	8,7	11,6	12,9	11,6	10,2
1. kv. 2007	9,7	13,9	17,4	13,7	12,1
2. kv. 2007	16,0	19,1	23,5	19,1	18,1
3. kv. 2007	18,6	20,6	25,3	21,2	19,3

Kilde: Jobindsats.dk.

Mål 1: Job-og uddannelsesandelen for målgruppen skal hæves til 25 pct. for hele kampagneperioden.

Mål 2: Selvforsørgelsesgraden for målgruppen skal hæves til 15 pct. for hele kampagneperioden.

Mål 3: Aktiveringsgraden for målgruppen skal hæves til 40 pct. for hele kampagneperioden.

Østdanmark ligger tæt på de andre regioner på de to første mål efter 3. kvartal 2007, mens regionen ligger under på mål 3 vedr. aktiveringsgraden.

Fremdriften i resultaterne indikerer, at jobcentrene i Østdanmark samlet kan indfri resultaterne på de to første mål, mens der skal gøres en ekstra indsats for at nå den forudsatte aktiveringsgrad (mål 3).

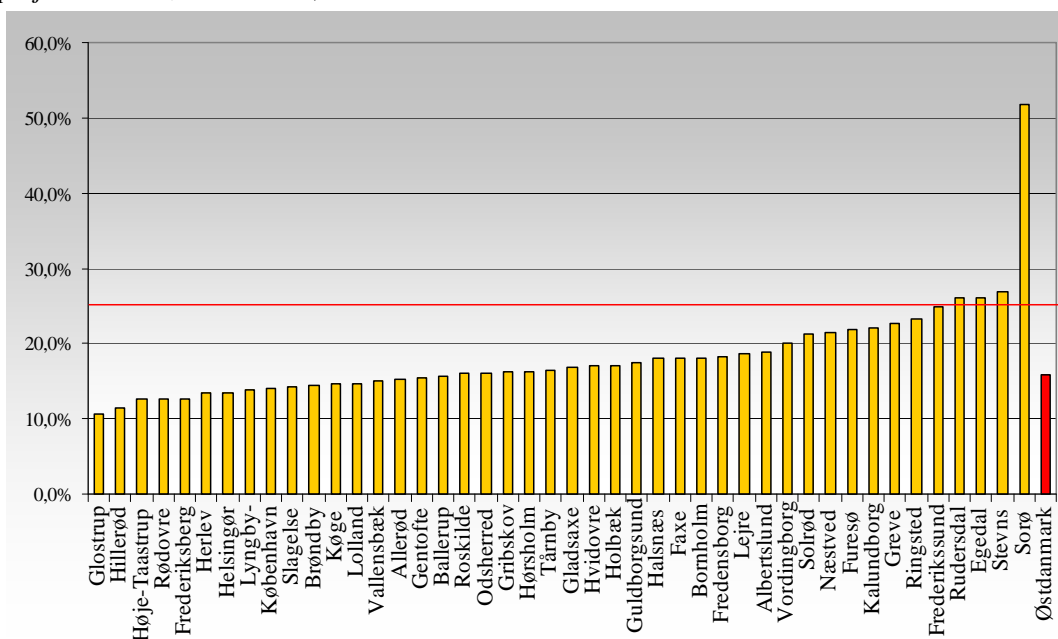
I 3. kv. 2007 er der i alt ca. 27.000 kontant- og starthjælpsmodtagere i målgruppen for ”Ny chance”.

Job- og uddannelsesandelen (Mål 1)

Spredningen i kommunernes resultater på job- og uddannelsesandelen er meget markant med en job- og uddannelsesandel fra knap 11 pct. i Glostrup til knap 52 pct. i Sorø i 3. kv. 2007.

Sorø, Stevns, Egedal og Rudersdal ligger foreløbigt over kampagnens mål på 25 pct. pr. 3. kvartal 2007, og herudover er 8 jobcentre mindre end 5 procentpoint fra målet pr. 3. kvartal 2007. Kun 2 jobcentre (Glostrup og Hillerød) har en job- og uddannelsesandel for målgruppen, der ligger under halvdelen af kampagnemålet.

Figur 2.5. Job- og uddannelsesandelen for målgruppen for ”Ny chance til alle” fordelt på jobcentre i Østdanmark, 3 kvartal 2007

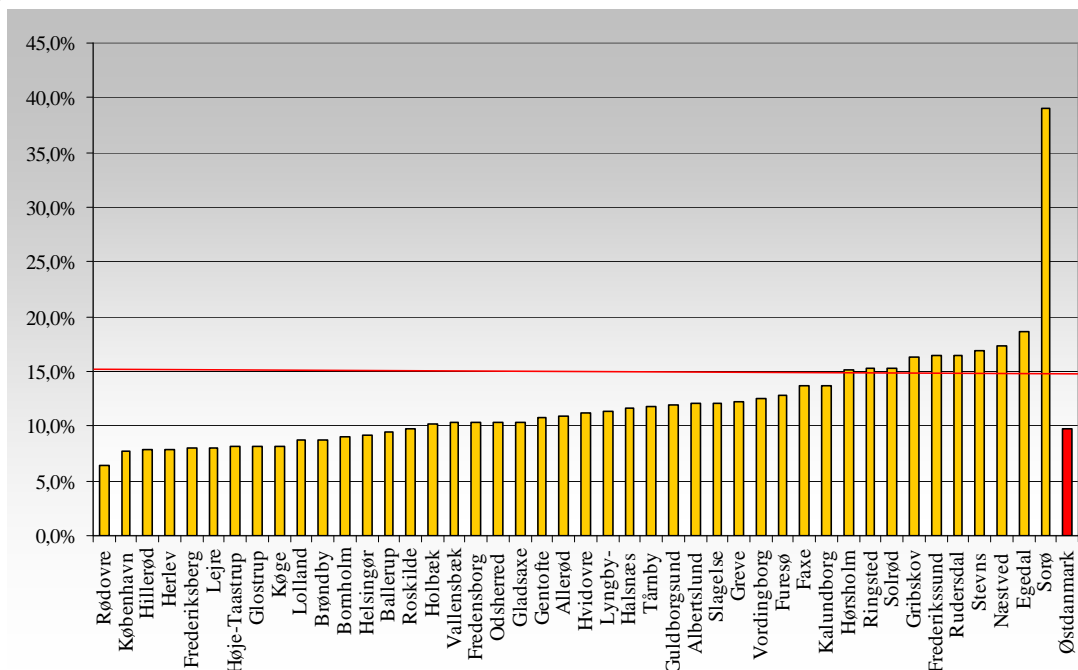
Kilde: Jobindsats.dk.

Selvforsørgelsesgraden (Mål 2)

Også målt på selvforsørgelsesgraden er spredningen blandt jobcentrene stor pr. 3. kvartal 2007, jf. figur 2.6. Niveauet varierer fra 6 pct. i Rødovre til 39 pct. i Sorø.

10 jobcentre – Sorø, Egedal, Næstved, Stevns, Rudersdal, Frederikssund, Gribskov, Solrød, Ringsted og Hørsholm – ligger pr. 3. kvartal 2007 over kampagnens mål om en selvforsørgelsesgrad på 15 pct. Herudover er 19 jobcentre mindre end 5 procentpoint fra målet.

Figur 2.6. Selvforsørgelsesgraden for målgruppen for "Ny chance til alle" fordelt på jobcentre i Østdanmark, 3. kvartal 2007

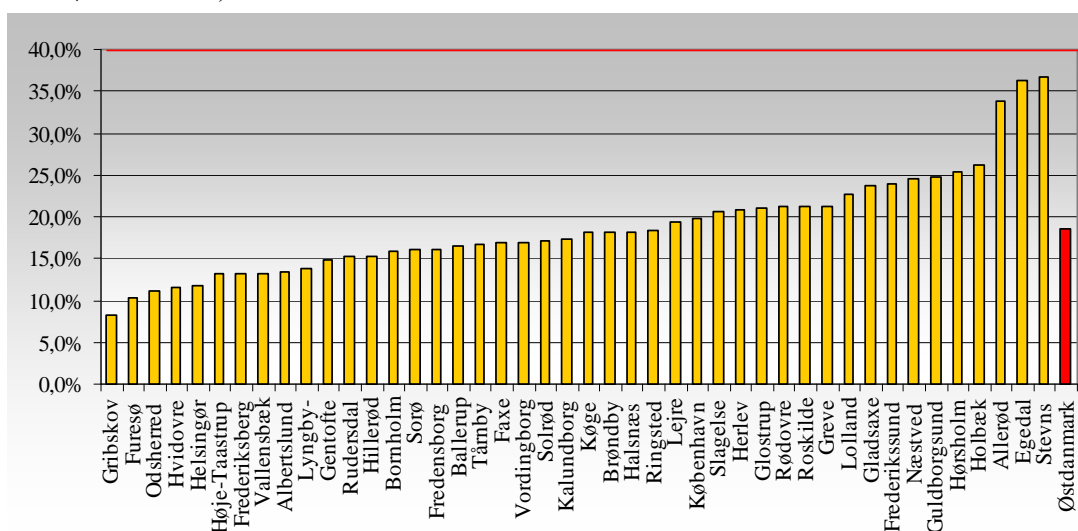
Kilde: Jobindsats.dk.

Aktiveringsgraden (Mål 3)

Ingen jobcentre opfylder målet om en aktiveringsgrad på 40 pct., jf. figur 2.7 (nedenfor) i 3. kv. 2007. Spredningen blandt jobcentrene går fra en aktiveringsgrad på 8,2 pct. i Gribskov til 36,7 i Stevns.

3 jobcentre er pr. 3. kvartal mindre end 10 procent-point fra kampagnemålet, mens andre 13 jobcentre er mere end halvvejs i forhold til kampagnemålet. Endelig har 8 jobcentre en aktiveringsgrad på mindre end en tredjedel af målet.

Figur 2.7. Aktiveringsgraden for målgruppen for "Ny chance til alle" fordelt på jobcentrene i Østdanmark, 3. kvartal 2007

Kilde: Jobindsats.dk.

Sammenfatning på "Ny chance til alle"

De væsentligste udviklingstendenser for "Ny chance til alle målene" er angivet i nedenstående boks.

Boks 2.2. Udviklingstendenserne i "Ny chance til alle"

- Der er fremgang på alle tre mål for alle jobcentre
- Østdanmark ligger pænt på de to første mål, men mindre godt på det tredje mål
- Der er stor forskel på jobcentrenes målopfyldelse, og få har rigtigt gode resultater på alle tre mål

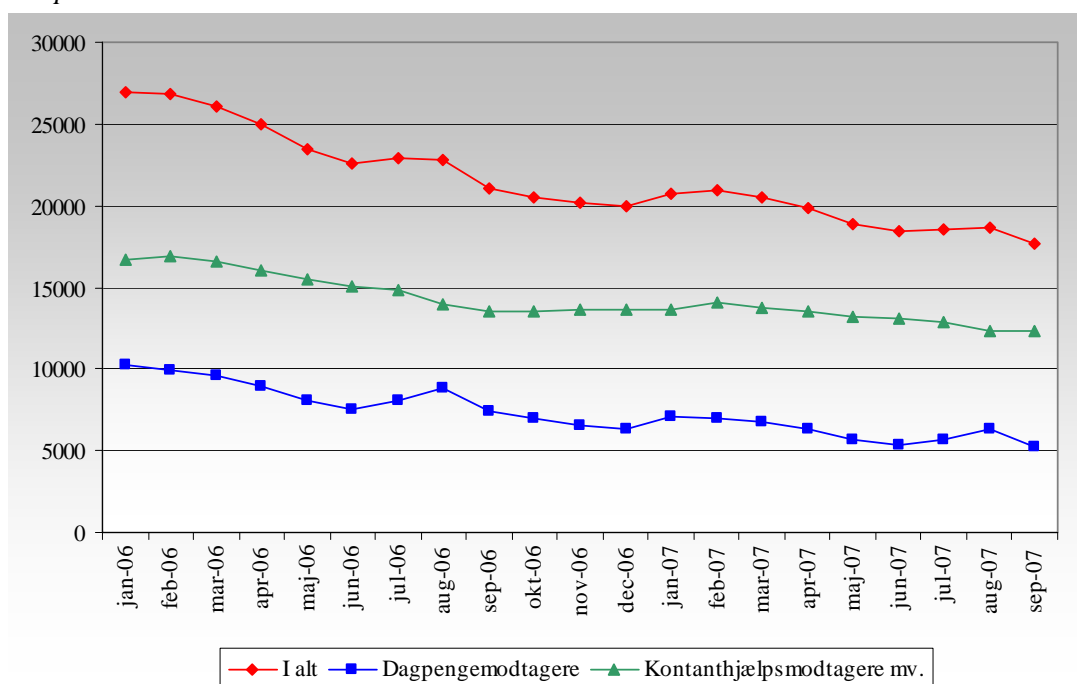
Da der fortsat er mange kontant- og starthjælpsmodtagere (herunder især match-gruppe 4 og 5), er der fortsat behov for at fokusere på disse målgrupper – også efter kampagnens udløb den 1. juli 2008. Det er afgørende, at indsatsen ikke ophører ved kampagnens ophør.

2.3. Udviklingen i unge-ledigheden (18-29-årige)

Der har været et fald på ca. 9.270 personer (svt. 34 pct.) fra januar 2006 til september 2007. Faldet har været størst for dagpengemodtagere (-38%), mens antallet af kontanthjælps-, starthjælps- og introduktionsydelsesmodtagere er faldet med 26 pct.

Der har været et markant fald gennem hele 2006, mens udviklingen er stagneret henover 2007, og faldet i 2007 er på 15 pct. I september 2007 er der i alt ca. 17.620 unge ledige, hvoraf hovedparten (svt. 70 pct.) er kontant-, starthjælps- og introduktionsydelsesmodtagere. Denne gruppes andel er steget med 8 procentpoint i den belyste periode.

Figur 2.8. Udviklingen i antal fuldtidsledige unge (18-29-årige) i perioden januar 2006 til september 2007

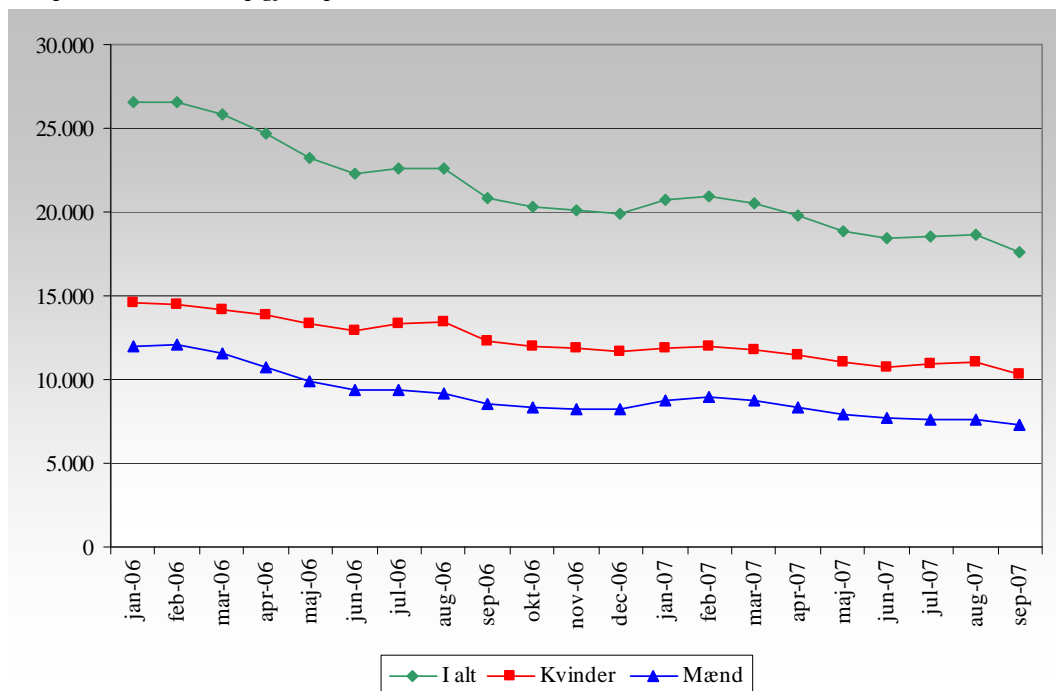
Kilde: Jobindsats.dk

Flere unge ledige kvinder

Der er flere unge ledige kvinder end mænd. I september 2007 udgør kvinderne 58 pct. af de unge fuldtidsledige. Der er i alt 10.299 unge fuldtidsledige kvinder i september 2007.

Der har samtidig været et større fald for mænd (-39%) end for kvinder (-29%), og forskellen mellem mænd og kvinder er dermed blevet forstærket.

Figur 2.9. Udviklingen i antal unge (18-29-årige) fuldtidsledige i perioden januar 2006 til september 2007, opgjort på køn

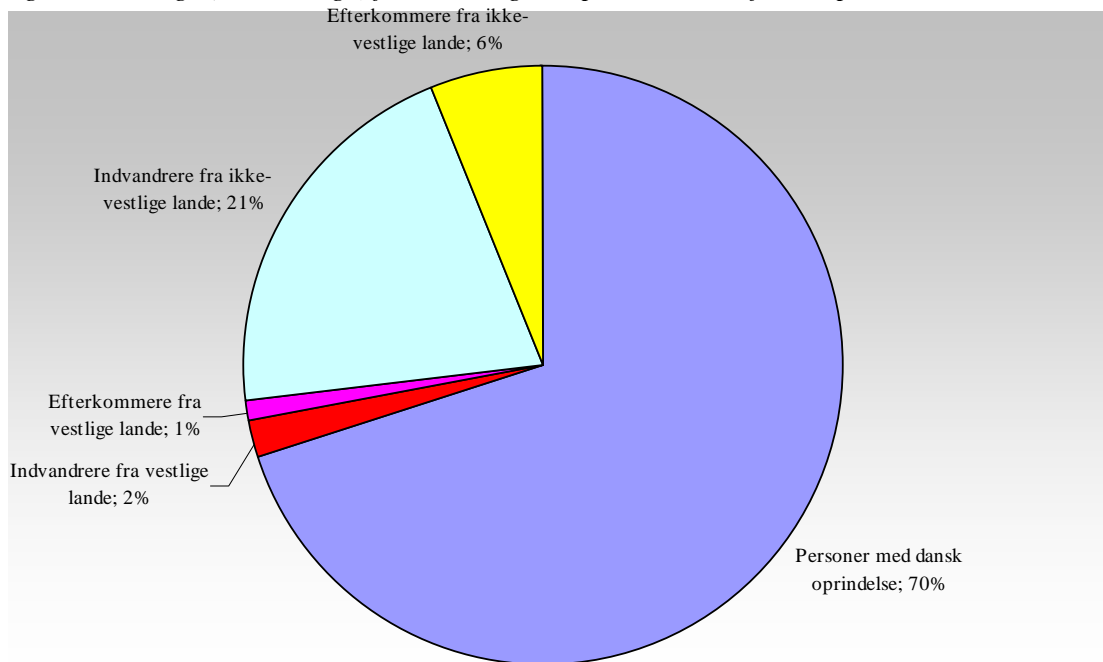
Kilde: Jobindsats.dk

Etnisk problemstilling

Hovedparten af de unge ledige er etniske danskere (70%), mens indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 21 pct. Indvandrere fra ikke-vestlige lande har således en markant overledighed blandt unge, da de udgør ca. 9 pct. af befolkningen i denne aldersgruppe.

Der er således ift. de unge en væsentlig etnisk problemstilling.

Figur 2.10. Unge (18-29-årige) fuldtidsledige i september 2007 fordelt på herkomst

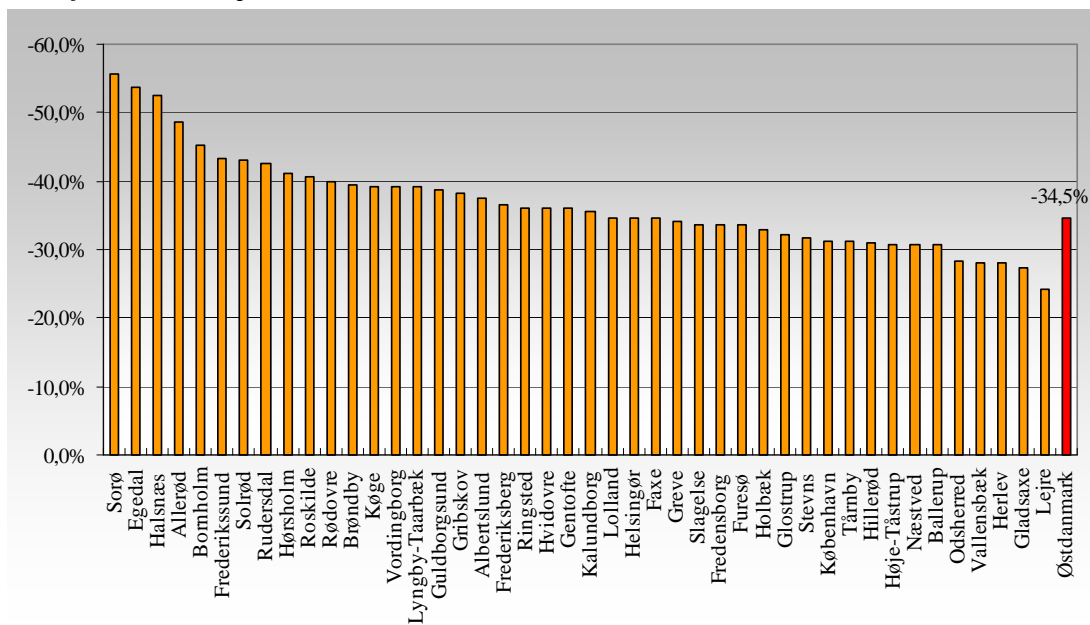

Kilde: Jobindsats.dk.

Geografiske forskelle

Der er forskel på udviklingen i de enkelte jobcentre, hvor Sorø har oplevet det største fald på 55,7 pct., mens Lejre har oplevet et fald på 24,2 pct., jf. nedenstående figur 2.11.

Figur 2.11. Udviklingen i antal unge (18-29-årige) fuldtidsledige i jobcentrene i Østdanmark, jan. 2006 – sep. 2007

Kilde: Jobindsats.dk.

Sammenfatning på udviklingstendenserne blandt unge ydelsesmodtagere

De væsentligste udviklingstendenser for unge ydelsesmodtagere er angivet i nedenstående boks.

Boks 2.3. Udviklingstendenserne blandt unge ydelsesmodtagere

- Stort fald i antal unge ydelsesmodtagere i 2006, men der er tegn på stagnation i 2007
- Flere kvinder end mænd blandt unge ydelsesmodtagere
- Indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør en relativ stor del af de unge ydelsesmodtagere set ift. deres andel af befolkningen.
- Stor forskel på udviklingen i de enkelte jobcentre

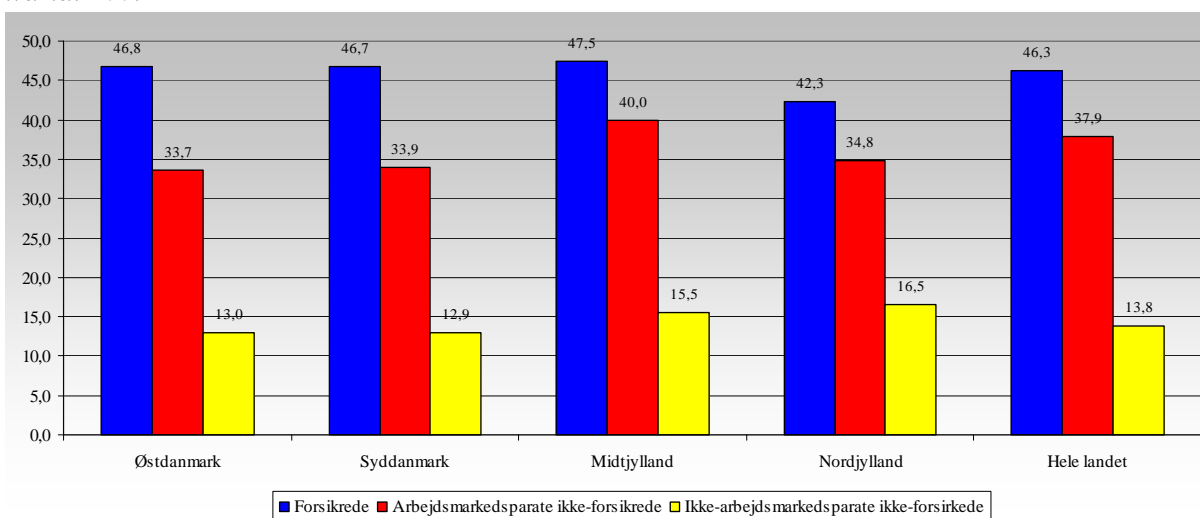
Det er afgørende, at der fortsat gøres en aktiv indsats for at nedbringe ledigheden blandt unge. I den forbindelse skal der være særligt fokus på ovennævnte målgrupper, da de udgør en stor andel af de unge ledige.

2.4. Jobeffekter

I figur 2.12 (nedenfor) vises hvor stor en andel af ydelsesmodtagerne i 2. kvartal 2006, som er selvforsørgende i 2. kvartal 2007. Jobeffekten blandt forsikrede ledige i Østdanmark ligger stort set på niveau med landsgennemsnittet og de øvrige regioner – bortset fra Nordjylland, som ligger en smule under. I alt er 46,8 pct. af de forsikrede ledige i 2. kvartal 2006 blevet selvforsørgende i 2. kvartal 2007. Der har samtidig været en stigning i effekterne fra 1. til 2. kvartal 2007.

Blandt de arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere i Østdanmark er 33,7 pct. af de ledige i 2. kvartal 2006 blevet selvforsørgende i 2. kvartal 2007. Den tilsvarende andel for de ikke-arbejdsmarkedsparete kontant- og starthjælpsmodtagere er på 13,0 pct. Ift. de arbejdsmarkedsparete kontant- og starthjælpsmodtagere ligger Østdanmark under landsgennemsnittet, mens regionen stort set ligger på niveau med landsgennemsnittet for de ikke-arbejdsmarkedsparete. For begge grupper har der været et fald i effekterne fra 1. til 2. kvartal 2007.

Figur 2.12. Selvforsørgelsesgrad for forsikrede, arbejdsmarkedsparete ikke-forsikrede og ikke-arbejdsmarkedsparete ikke-forsikrede som var ledige i 2. kvartal 2006, opgjort 2. kvartal 2007

Kilde: Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM og egne beregninger

Anm.: Selvforsørgelsesgraden er opgjort som andelen af ydelsesmodtagere i 2. kvartal 2006, som er selvforsørgende i 2. kvartal 2007.

I figur 2.13 (nedenfor) vises selvforsørgelsesgraden for hhv. forsikrede og arbejdsmarkedsparete ikke-forsikrede i jobcentrene. Der er en forholdsvis lille spredning i selvforsørgelsesgraden for de forsikrede ledige og en forholdsvis stor spredning i selvforsørgelsesgraden for arbejdsmarkedsparete ikke-forsikrede ledige.

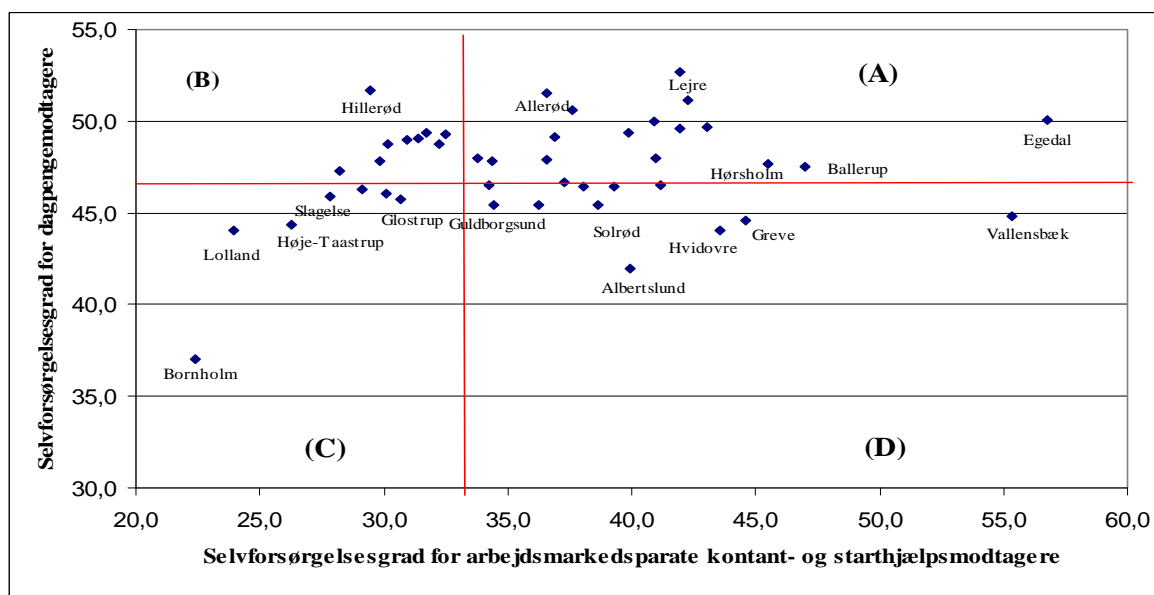
Gruppe A omfatter jobcentre, hvor selvforsørgelsesgraden ligger over gennemsnittet for både forsikrede og (arbejdsmarkedsparete) ikke-forsikrede. Det drejer sig om 16 jobcentre: Allerød, Ballerup, Brøndby, Egedal, Frederikssund, Halsnæs, Gribskov, Helsingør, Hørsholm, Lejre, Lyngby-Taarbæk, Næstved, Roskilde, Rudersdal, Sorø og Stevns.

Gruppe B er kendetegnet ved at have en selvforsørgelsesgrad, der ligger over gennemsnittet for forsikrede, men under gennemsnittet for ikke-forsikrede. Det drejer sig om 9 jobcentre: Fredensborg, Frederiksberg, Furesø, Gladsaxe, Herlev, Hillerød, Holbæk, Kalundborg og Ringsted.

I **gruppe C** indgår 7 jobcentre, hvor selvforsørgelsesgraden ligger under gennemsnittet for både forsikrede og ikke-forsikrede ledige. Gruppen omfatter: Bornholm, Glostrup, Høje-Taastrup, Lolland, Slagelse, Tårnby og Vordingborg.

Gruppe D er karakteriseret ved at have en selvforsørgelsesgrad, der ligger over gennemsnittet for ikke-forsikrede, men under gennemsnittet for forsikrede. Denne gruppe omfatter 12 jobcentre: Albertslund, Faxe, Gentofte, Greve, Guldborgsund, Hvidovre, København, Køge, Odsherred, Rødovre, Solrød og Vallensbæk.

Figur 2.13. Selvforsørgelsesgraden for arbejdsmarkedsparete kontant- og starthjælpsmodtagere og dagpengemodtagere fordelt på jobcentre, 2. kvartal 2007

Kilde: Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM

Anm.: Selvforsørgelsesgraden er opgjort som andelen af ydelsesmodtagere i 2. kvartal 2006, som er blevet selvforsørgende i 2. kvartal 2007.

Opgørelsen indikerer, at der kan være gevinster at hente for gruppe B og D i en fælles virksomhedsrettet strategi og et samarbejde mellem den statslige og den kommunale del af jobcenteret om den jobrettede indsats. Endvidere indikerer opgørelsen, at der er behov for at styrke den jobrettede indsats i gruppe C og herunder at styrke fokus på jobmulighederne inden for og uden for jobcentrets geografiske grænser.

2.5. Minimumsrettigheder og rettidighed

Opfyldelse af de lediges minimumsrettigheder ift. jobsamtaler og aktivering skal understøtte, at de ledige kommer hurtigst muligt i arbejde. Derfor ses der i det følgende på rettidigheden i minimumsindsatsen.

Jobsamtaler

I 3. kvrt. 2007 er 93 pct. af jobsamtalerne med de forsikrede ledige og 53 pct. af jobsamtalerne med de ikke-forsikrede ledige afholdt til tiden. Rettidigheden er dermed overholdt for de forsikrede ledige, mens der er et godt stykke vej for de ikke-forsikrede ledige.

Tabel 2.5. Udviklingen for rettidigheden i jobsamtaler i Østdanmark

Målgruppe	1. kvrt. 2007	2. kvrt. 2007	3. kvrt. 2007
Kontant- og starthjælpsmodtagere	52%	49%	53%
Dagpengemodtagere	53%	72%	93%
-heraf jobcentret	48%	70%	92%
- heraf anden aktør	85%	90%	98%

Kilde: Jobindsats.dk

Anm. Personer, der er syge og på barsel, indgår i opgørelsen for kontant- og starthjælpsmodtagere, men ikke i opgørelsen for dagpengemodtagerne.

Der har således også været en markant stigning i rettidigheden for de forsikrede ledige henover året, mens den samme positive udvikling ikke har fundet sted for de ikke-forsikrede.

Blandt de enkelte jobcentre varierer rettidigheden af kontaktforløbet dog noget, jf. figur 2.14, som inddeler jobcentrene i fire grupper (A, B, C og D):

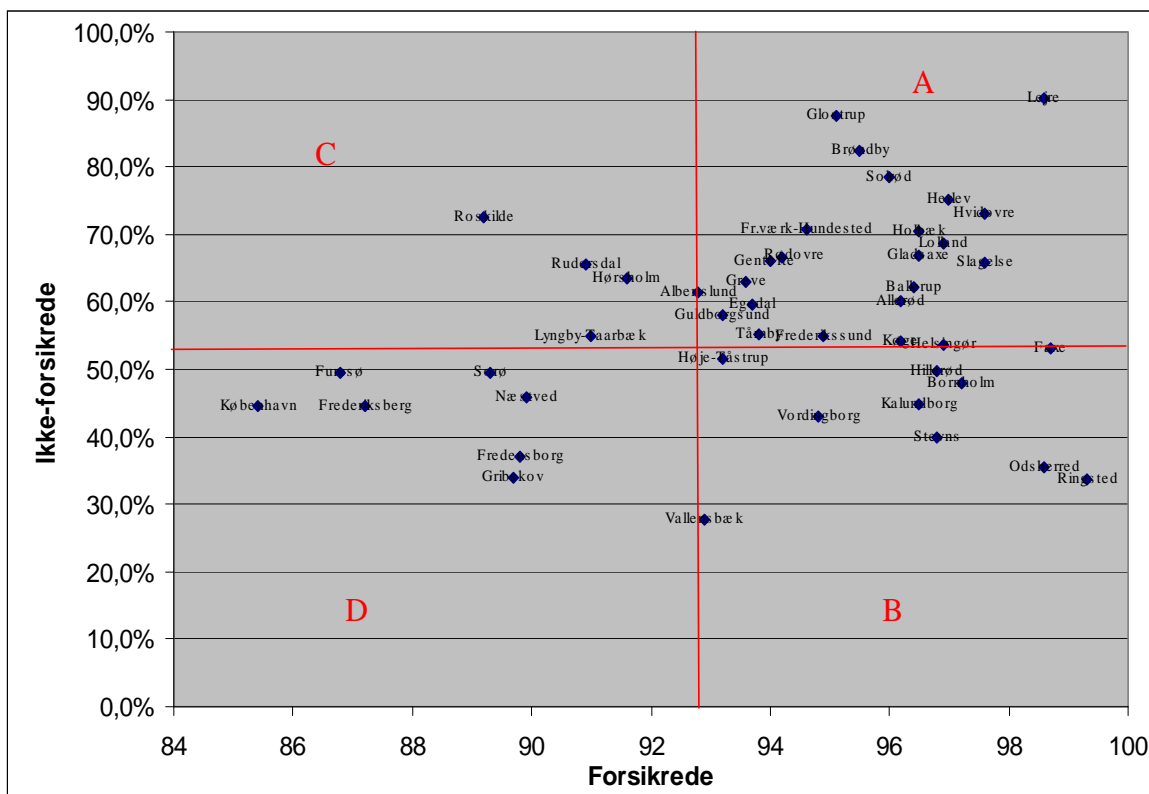
Gruppe A er kendetegnet ved at have en rettidighed, der ligger over gennemsnittet for både ikke-forsikrede og forsikrede ledige. Gruppe A omfatter 23 jobcentre: Albertslund, Allerød, Ballerup, Brøndby, Egedal, Halsnæs, Frederikssund, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Guldborgsund, Helsingør, Herlev, Holbæk, Hvidovre, Køge, Lejre, Lolland, Rødovre, Slagelse, Solrød og Tårnby.

Gruppe B indeholder 10 jobcentre, der ligger over gennemsnittet for forsikrede ledige, men under gennemsnittet for ikke-forsikrede ledige. Det drejer sig om: Bornholm, Faxe, Hillerød, Høje-Taastrup, Kalundborg, Odsherred, Ringsted, Stevn, Vallensbæk og Vordingborg.

Gruppe C er karakteriseret ved en rettidighed, der ligger under gennemsnittet for forsikrede ledige, men over gennemsnittet for ikke-forsikrede ledige. I denne gruppe er 4 jobcentre: Hørsholm, Roskilde, Rudersdal og Lyngby-Taarbæk.

I **Gruppe D** findes 7 jobcentre, hvor rettidigheden af kontaktsamtalerne for både forsikrede og ikke-forsikrede ledige ligger under gennemsnittet: Fredensborg, Frederiksberg, Furesø, Gribskov, København, Næstved og Stevns.

Figur 2.14. Rettidighed af kontaktforløbet for statslige og kommunale målgrupper i Øst-danmark, 3. kv. 2007

Kilde: Jobindsats.dk

Den ovenstående gruppeinddeling giver en indikation af, at størstedelen af jobcentre (gruppe A) er godt på vej ift. opfyldelse af de lediges minimumsrettigheder for kontaktforløbet, mens enkelte jobcentre (gruppe D) har relativ lang vej.

Samtidig skal det dog nævnes, at gennemsnittet for ikke-forsikrede ligger meget lavt, hvorfor en række jobcentre i gruppe A fortsat har en udfordring ift. rettidigheden for disse grupper.

Herudover synes et stort antal jobcentre (gruppe B og C) at have et potentiale i styringsmæssige tiltag og/eller metodeudveksling, idet den ene del af jobcenteret har tilrettelagt en kontaktindsats med relativ høj rettidighed.

For forsikrede ledige varierer forskellen mellem jobcentrene fra 85,4 pct. i København til 99,3 pct. i Ringsted. For ikke-forsikrede ledige er der større variationer. Her ligger Vallensbæk på 27,8 pct., mens Lejre ligger på 90,2 pct.

Aktivering

Rettidigheden for førstegangsaktivering for forsikrede ledige i Østdanmark ligger på 84 pct. i 3. kv. 2007, mens den ligger på 87 pct. for gentagen aktivering, og regionen er dermed ikke langt fra 90%-kravet.

Tabel 2.6. Udviklingen i rettidigheden for aktivering i Østdanmark

Målgruppe	1. kv.		2. kv.		3. kv.	
	Første tilbud	Gentagne tilbud	Første tilbud	Gentagne tilbud	Første tilbud	Gentagne tilbud
Kontant- og starthjælpsmodtagere	53%	59%	50%	57%	53%	61%
Dagpengemodtagere	77%	70%	67%	71%	84%	87%
-heraf Jobcentret	76%	69%	67%	71%	84%	87%
-heraf Anden aktør	89%	78%	64%	75%	84%	89%

Kilde: Jobindsats.dk

Jobcentrenes rettidighed i forbindelse med første tilbud for forsikrede ledige spænder fra 52 pct. i Høje-Taastrup til 100 pct. i Frederikssund, Herlev, Holbæk, Ringsted, Rødovre og Sorø. For gentagne tilbud varierer rettidigheden for forsikrede ledige fra 64,5 pct. i Halsnæs til 96,9 pct. i Herlev og Hvidovre.

Rettidigheden for ikke-forsikrede ledige i Østdanmark ligger på 53 pct. for første tilbud og på 61 pct. for gentagen aktivering i 3. kvartal 2007. For ikke-forsikrede ledige varierer rettidigheden for første tilbud fra 17,5 pct. i Gribskov til 71,8 pct. i Gladsaxe – dvs. større forskel for de ikke-forsikrede. Variationerne for ikke-forsikrede ledige for gentagen aktivering går fra 25 pct. i Allerød til 84,6 pct. i Egedal – igen større forskel for ikke-forsikrede.

Sammenfatning på rettidighed

De væsentligste udviklingstendenser for opfyldelsen af de lediges minimumsrettigheder er angivet i nedenstående boks 2.4.

Boks 2.4. Udviklingstendenserne i minimumsrettighederne

- Rettidigheden på kontaktføreløbet for forsikrede ledige er steget markant henover året, og ligger på 93 pct. i 3. kv. 2007
- Rettidigheden på kontaktføreløbet for ikke-forsikrede ledige ligger konstant henover året, og ligger på 53 pct. i 3. kv. 2007
- Ift. kontaktføreløbet for forsikrede ledige er der ikke de store forskelle mellem jobcentrene, mens der er større forskelle for de ikke-forsikrede
- Rettidigheden for både første tilbud og gentagne tilbud for forsikrede ledige er steget markant henover året, og ligger på henholdsvis 84 pct. og 87 pct. i 3. kv. 2007
- Der er store forskelle på jobcentrenes rettidighed for aktivering i forbindelse med forsikrede ledige
- Rettidigheden for første tilbud for ikke-forsikrede er konstant henover året, og ligger på 53 pct. i 3. kv. 2007
- Rettidigheden for gentagne tilbud for ikke-forsikrede er steget en smule henover året, og ligger på 61 pct. i 3. kv. 2007
- Der er meget store forskelle på jobcentrenes rettidighed for aktivering i forbindelse med ikke-forsikrede ledige

DEL 2

Udfordringerne for specialfunktionerne i 2009

3. Udfordringerne for specialfunktionerne i 2009

Der er etableret 4 landsdækkende specialfunktioner:

- Etnisk indsats
- Ligestilling
- Handicapindsatsen
- EURES

I 2009 vil der være en række udfordringer for specialfunktionerne i at understøtte jobcentrenes indsats.

I Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland vil der overordnet set være følgende udfordringer for den generelle beskæftigelsesindsats:

- Fortsat fokus på nedbringelse af arbejdskraftreserven
- Forstærket fokus på at nedbringe antal unge på overførselsindkomst
- Fortsat indsats målrettet kontant- og starthjælpsmodtagere
- Fokus på at nedbringe sygedagpengefraværet

I der følgende beskrives, hvorledes de 4 specialfunktioner bør understøtte jobcentrene i Østdanmark i indsatsen på de 4 områder. Beskrivelserne bygger på de øvrige analyser i baggrundsrapporten for Beskæftigelsesregionens analyserapport 2009.

3.1. Den etniske specialfunktion

For nydanskere fra ikke-vestlige lande er der de seneste 10 år sket en stigning i beskæftigelsesfrekvensen. I 1997 var beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere på 36,9 %, i 2006 var den på 43,5 %. Beskæftigelsesfrekvensen stiger mest for kvinder, der også har det laveste udgangspunkt og fortsat har en lavere beskæftigelsesfrekvens end mænd (41,8 % mod 49,6 %). Niveaulet for begge køn ligger dog stadig betragteligt under niveaulet for etniske danskere, hvor mænds beskæftigelsesfrekvens er på 73,4 % og kvinders på 73,1 %.

Der er således en stor arbejdskraftreserve blandt nydanskere, både i form af en stor gruppe ledige og en stor gruppe borgere, der ikke indgår på arbejdsmarkedet.

På alle områder i jobcentrenes indsats er nydanskere, herunder især nydanskere med ikke-vestlig baggrund overrepræsenteret: Blandt ledige, hvor ikke-vestlige personer udgør knap 20 % (nov. 2007), i arbejdskraftreserven, hvor de udgør 28 % (august 2007), blandt de unge på overførselsindkomst, hvor de udgør 19 % (august 2007) og blandt sygedagpengemodtagerne, hvor de bærer ca. 11 % af sygedagpengefraværet. Alle tal skal ses i relation til, at ikke-vestlige indvandrere udgør knap 5 % af beskæftigelsen i 2006. Når jobcentrene skal sætte fokus på disse områder, vil en væsentlig del af indsatsen derfor skulle rettes mod ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Fokusområder for Den etniske specialfunktion

Den etniske specialfunktion skal i 2009 have fokus på at synliggøre arbejdskraftreserven blandt ikke-vestlige borgere. Dette gælder såvel de ledige som de, der er helt uden for arbejdsmarkedet. Det vil derfor være vigtigt, at

- Den etniske specialfunktion igangsætter metodeudviklingsinitiativer og understøttende aktiviteter, der kan motivere flere nydanskere fra ikke-vestlige lande til at komme ind på arbejdsmarkedet. Der bør være særlig fokus på indvandrerkvinder fra ikke-vestlige lande, der i dag ikke er på en offentlig ydelse. Men også initiativer rettet mod de ledige ikke-vestlige borgere er nødvendige. Ikke mindst en indsats rettet mod at nedbryde barrierer hos de ledige selv og en målrettet indsats, hvor forskellige redskaber i beskæftigelsesindsatsen kombineres, er påkrævet.
- Den etniske specialfunktion sætter fokus på fastholdelse af de ikke-vestlige borgere i beskæftigelse. Dette gælder i forhold til nedbringelse af gruppens overrepræsentation blandt borgere på sygedagpenge og det gælder i forhold til at fremme en varig integration af nydanskerne på arbejdspladserne. Den etniske specialfunktion skal understøtte metodeudvikling og konkrete initiativer på dette område.
- Den etniske specialfunktion har fokus på uddannelse af de unge nydanske mænd. Den etniske specialfunktion bør udvikle metoder til fremme af erhvervsrettede uddannelser for denne gruppe, da de som ufaglærte vil være i en meget udsat position på arbejdsmarkedet.

Der bør på de ovennævnte områder være et tæt samarbejde mellem jobcentrene og den etniske specialfunktion.

3.2. Specialfunktionen for ligestilling

Kvinder er overrepræsenteret i mange brancher i den offentlige sektor, ikke mindst på social- og sundhedsområdet, mens mænd er overrepræsenteret i en række andre brancher, ikke mindst bygge- og anlæg samt mange industrisektorer. De relativt faste mønstre gør arbejdsmarkedet mindre fleksibelt og indsnævrer rekrutteringsgrundlaget til mange typer job. Dette er særlig tydeligt i situationer med stor efterspørgsel efter arbejdskraft og rekrutteringsproblemer.

Samtidig med det kønsopdelte arbejdsmarked har kvinder en overledighed i forhold til mænd. Kvinders ledighedsprocent er således på 3,1, mens mænds er på 2,6 (nov. 2007). Overledigheden gælder for alle aldersgrupper. Kvinder udgør endvidere godt 57 % af arbejdskraftreserven (august 2007). Blandt unge på overførselsindkomst udgør kvinder knapt 60 % (august 2007).

I juli 2007 svarede det samlede sygedagpengefravær til 3 % af arbejdsstyrken. For kvinder svarede sygedagpengefraværet til 3,7 % af den kvindelige del af arbejdsstyrken, mens det gjaldt for 2,4 % af den mandlige arbejdsstyrke. Hermed har kvinder også et større sygedagpengefravær end mænd.

Samtidig med ovenstående er der en tendens til, at unge mænd ikke får en kompetencegivende uddannelse i samme omfang som kvinder. Dette kan medvirke til et underskud af arbejdskraft med en kompetencegivende uddannelse på længere sigt, i takt med at de mere veluddannede ældre generationer forlader arbejdsmarkedet.

Fokusområder for specialfunktionen for ligestilling

I lyset af ovenstående er det vigtigt, at

- Specialfunktionen for ligestilling medvirker til at nedbryde de kønsmæssige skævheder på arbejdsmarkedet. Det gælder både for skævhederne i de unges valg/fravalg af uddannelse, og i de lediges valg af jobsøgningsområder. Der er behov for fokus på at nedbringe kvindernes overledighed, herunder overrepræsentation i arbejdskraftreserven. Det kan med fordel ske gennem initiering af både metodeudviklingstiltag, men også gennem iværksættelse af konkrete ”demonstrationsprojekter” i samarbejde med jobcentrene.
- Specialfunktionen skal være særlig opmærksom på det begyndende uddannelsesefterslæb blandt unge mænd. Specialfunktionen kan her udbrede viden om denne problemstilling ikke mindst til vejlederkredse, således at der i vejledningen på alle niveauer tages fat heri. De unge mænd skal motiveres til at tage en kompetencegivende uddannelse for at opnå en varig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Specialfunktionen for ligestilling medvirker til at nedbringe kvinders overrepræsentation på sygedagpenge gennem vejledning til jobcentrene om, hvordan de kan have særlig fokus på området, herunder hvilke forhold de især skal være opmærksomme på i relation til kvinder på sygedagpenge – og ikke mindst hvilke initiativer fra jobcentrenes side, der kan medvirke til at nedbringe varigheden af kvinders sygedagpengeforløb.

3.3. Specialfunktionen for job og handicap

Det er vanskeligt at opgøre, hvor stor en del personer med et handicap udgør af befolkningen/arbejdsstyrken.

SFI har i en undersøgelse fra 2007³ opgjort det til, at ca. ¼ af befolkningen har funktionsnedsættelse, hvoraf ca. halvdelen er i beskæftigelse. Der opereres imidlertid her med et meget bredt handicapbegreb⁴.

Hvis der - den brede definition til trods - ses på den potentielle arbejdskraftreserve blandt personer med et handicap, kan den på baggrund af SFIs opgørelser beregnes til ca. 83.000 personer i Østdanmark. Med arbejdskraftreserve menes i denne sammenhæng andelen af personer, der ikke er i beskæftigelse. Beregningen udtrykker, hvor mange flere handicappede, der kan komme i beskæftigelse, hvis gruppens beskæftigelsesfrekvens svarer til den generelle beskæftigelsesfrekvens. Det er formodentlig ikke realistisk, at alle ikke-beskæftigede handicappede er i stand til at varetage et arbejde, men tallene illustrerer, at der gemmer sig en betydelig reserve i gruppen.

SFIs analyse viser samtidig, at der blandt de handicappede selv er mange, der ikke kender til de handicapkompenserende ordninger. Det gælder for ca. 49 % af de handicappede i Østdanmark – en lidt højere andel end landsgennemsnittet på ca. 46 %.

³ Handicap og beskæftigelse – regionale forskelle, SFI 2007

⁴ Handicappede forstås af SFI som ”personer, som svarer, at de har et længerevarende helbredsproblem eller handicap, eller at de har problemer med deres helbred pga. nedslidning fra arbejde”.

Tilsvarende er der blandt virksomheder manglende kendskab til de handicapkompenserende ordninger og en deraf følgende tilbageholdenhed med at ansætte personer med et handicap.

Fokusområder for specialfunktionen for Job og handicap

Specialfunktionen bør have fokus på, hvordan de handicappedes adgang til arbejde kan øges. Dette kan bl.a. ske gennem

- Rådgivning til jobcentrene om, hvordan de kan "spotte" de handicappede samt rådgivning om de handicapkompenserende ordninger
- Informationsmateriale, kampagner og lign. målrettet de handicappede om mulighederne for at få arbejde, herunder for brug af de handicapkompenserende ordninger
- Information til virksomhederne - direkte og gennem jobcentrenes virksomhedskontakter – om de handicapkompenserende ordninger
- Analyser af området, herunder af anvendelsen af de handicapkompenserende ordninger

3.4. EURES-specialfunktionen

Rekrutteringsproblemerne kan ikke løses alene gennem mobilisering af den indenlandske arbejdskraftreserve. Rekrutteringsproblemerne skal løses gennem en flerhed af indsatser, herunder også rekruttering af udenlandsk arbejdskraft.

Hidtil er det primært bygge- og anlægsbranchen, der har rekrutteret udenlandsk arbejdskraft i større stil i Østdanmark. Andre brancher, især hvor der anvendes højtuddannet arbejdskraft, kan have behov for det samme.

EURES-specialfunktionen skal understøtte jobcentrene i at anvende EURES-redskabet til rekruttering af udenlandsk arbejdskraft. Specialfunktionen skal i den forbindelse

- Rådgive jobcentrene om de faktiske muligheder m.m.
- Udarbejde informationsmateriale om EURES
- Vejlede virksomheder, der henvender sig direkte til EURES-specialfunktionen om mulighederne
- Medvirke i jobcentrenes projekter vedr. udenlandsk rekruttering.

I Østdanmark er der imidlertid behov for en udvidet understøtning af og mere direkte/offensiv tilgang til det udenlandske rekrutteringsarbejde i forhold til, hvad der ligger som opgaver i EURES-specialfunktionen. Behovet gælder bl.a. den kommende udfordring med etablering af Femern Bælt-forbindelsen, men også det stigende behov for special- og højtuddannet arbejdskraft (IT-folk, ingeniører, læger m.fl.). Der vil derfor i 2009 (og allerede i 2008) være behov for en direkte understøtning af og samarbejde med jobcentrene om denne opgave.

Det er beskæftigelsesregionens opfattelse, at denne opgave vanskeligt kan løses af jobcentrene selv – og at selv en understøtning fra EURES-specialfunktionen ikke vil være tilstrækkelig.

Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland imødeser derfor regeringens kommende initiativer vedr. rekruttering af udenlandsk arbejdskraft som initiativer, der kan ligge i forlængelse af, men samtidig være nye og mere direkte end opgaverne i EURES-specialfunktionen.

DEL 3
Udviklingen på arbejdsmarkedet

4. Arbejdsmarkedet på 1 års sigt

Hovedkonklusioner

- Ledigheden vil fortsat falde, om end i et betydeligt langsommere tempo end hidtil.
- Beskæftigelsen vil ophøre med at stige.
- Arbejdsstyrken falder lidt i det kommende år.
- Mangelsituationen forbliver nogenlunde uændret i 2008.
- Der vil fortsat være gode muligheder for beskæftigelse til grupper, der traditionelt har haft svært ved at få arbejde.
- I 2009 er der risiko for begyndende stigning i ledigheden.

Ledighed

De seneste års ledighedsfald i Østdanmark forventes at tage af.

Der er ca. 37.000 ledige forsikrede og ikke-forsikrede i 4. kvartal 2007. Det er 10.000 færre end i 4. kvartal 2006 og svarer til et fald på ca. 20 procent. I 4. kvartal 2008 forventes 35.000 ledige. Det er 2.600 færre end året før og svarer til et fald på knap 7 procent.

Den samlede ledighed, der omfatter både forsikrede og ikke forsikrede ledige, forventes at blive 2,7 procent i 4. kvartal 2008 mod ca. 2,8 procent i 4. kvartal 2007.

De forskellige ledighedsgrupper udvikler sig i forskellig retning. På et års sigt forventes der at blive:

- 8 procent færre forsikrede ledige (det årlige fald har hidtil været på godt 20 procent)
- Et uændret antal forsikrede aktiverede (det seneste år har der været et stort fald)
- 4 procent færre ikke-forsikrede ledige (hidtil har antallet været stigende, senest 4 procent årligt).

De unge 16-24-årige har - med en ledighedsprocent på 2,4 procent - en lavere ledighed end andre aldersgrupper. Ledigheden blandt de unge vil imidlertid stige det kommende år. Alle øvrige grupper vil opleve en faldende ledighed. Nydanskere vil i det kommende år udgøre en større andel af de 16-24-årige. Det er medvirkende til at skabe den bemærkelsesværdige stigning i unges ledighed.

Ledigheden forventes fortsat at falde for alle a-kassegrupper bortset fra byggefagenes, hvor ledigheden vil være uændret på 1 års sigt. Ledigheden for de forsikrede vil være 2,6 procent i 4. kvartal 2008. Med en ledighed på 1,5 procent er byggefagenes ledighed fortsat om et år meget lav, selv om faldet i ledigheden ser ud til at standse.

Beskæftigelsen

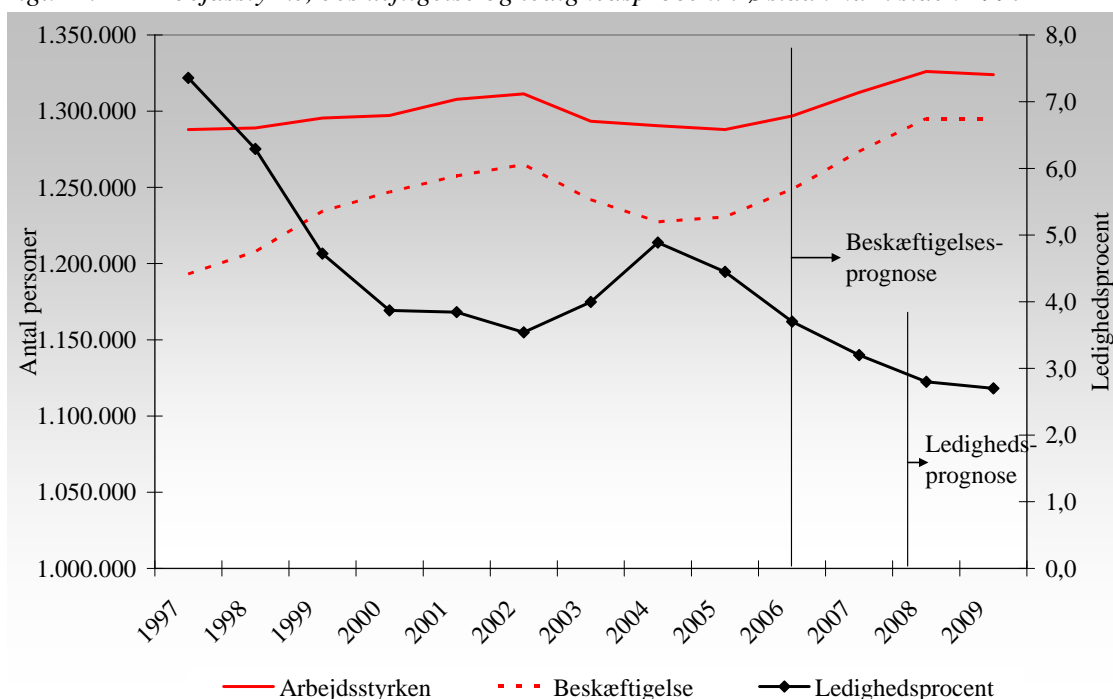
Efter 4 år med stigende beskæftigelse forventes beskæftigelsen det kommende år at være uændret.

Beskæftigelsen falder i **landbrug og fiskeri** samt **industrien**, vil være svagt fallende i **bygge- og anlægsvirksomhed**, vil være svagt stigende i **den offentlige sektor** og vil være stigende i **privat service**, der fortsætter med at være motoren i regionens beskæftigelsesudvikling.

Arbejdsstyrken

Efter nogle år med stigende arbejdsstyrke vil arbejdsstyrken falde lidt i løbet af 2008. Det betyder, at ledigheden vil fortsætte med at falde, selvom beskæftigelsen forbliver uændret. Figur 4.1 sammenfatter regionens forventninger til udviklingen på arbejdsmarkedet i Østdanmark frem til januar 2009.

Figur 4.1 Arbejdsstyrke, beskæftigelse og ledighedsprocent i Østdanmark siden 1997

Kilde: Danmarks Statistik og egen prognose

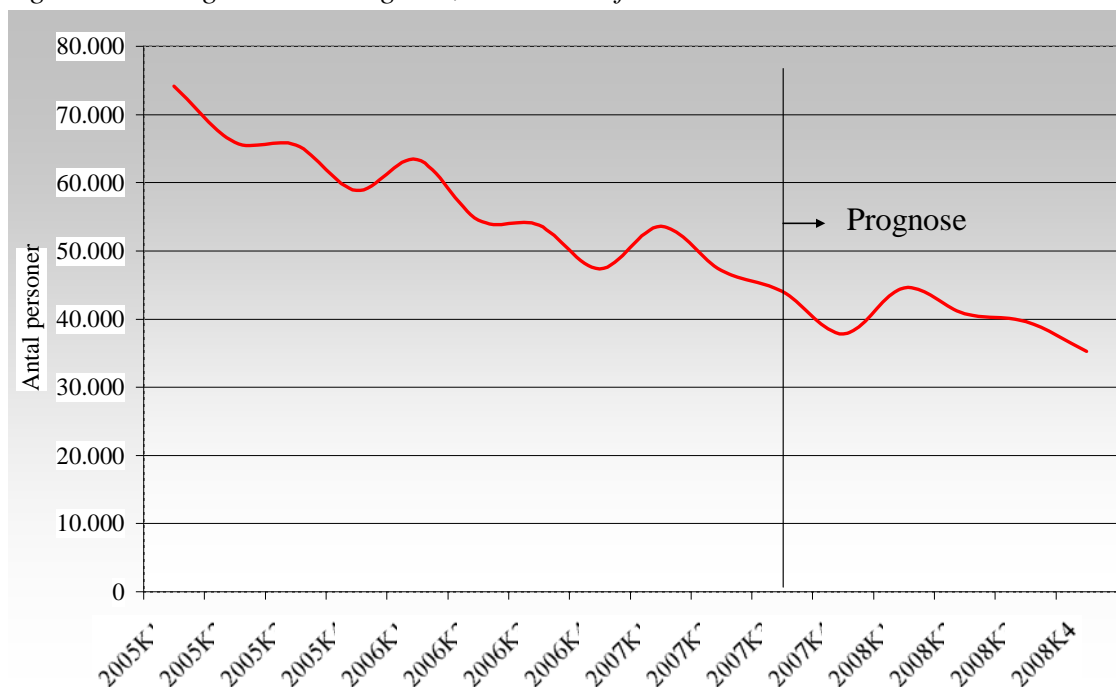
Kurven knækker i 2009

I slutningen af 2009 forventes mellem 1.500 og 2.000 flere ledige end i slutningen af 2008, svarende til en stigning på ca. 5 procent. Ledighedskurven knækker, fordi beskæftigelsen vil falde lidt hurtigere end arbejdsstyrken.

4.1. Ledighed

Ledigheden fortsætter med at falde i 2008, om end i et mere afdæmpet tempo end i de foregående år, hvilket fremgår af figur 4.2.

Figur 4.2. Ledighedsudviklingen i Østdanmark fra 2005 til 2009

Kilde: Danmarks statistik og egen prognose

I 4. kvartal 2007 var der 37.800 ledige forsikrede og ikke-forsikrede i Østdanmark, svarende til 20 procent færre end året før.

I 2008 vil vi se et mere afdæmpet fald i ledigheden. I 4. kvartal 2008 forventes 35.000 ledige, svarende til et fald på knap 7 procent i forhold til 4. kvartal 2007. Det giver en ledighedsprocent på 2,7 procent i 4. kvartal 2008 mod 2,8 i 4. kvartal 2007.

Der forventes 8 procent færre forsikrede ledige fra 4. kvartal 2007 til 4. kvartal 2008. Det er en afdæmpning i forhold til 2007, hvor det årlige fald i ledigheden typisk har været over 25 procent.

Den aktuelle udvikling indikerer, at det seneste års stigning i antal ikke-forsikrede brydes næste år. Der forventes således et fald i antallet af ledige ikke-forsikrede på ca. 4 procent fra 4. kvartal 2007 til 4. kvartal 2008.

Det seneste års konstante og meget store fald i antallet af aktiverede forventes bremset i 2008, således at der i 4. kvartal 2008 er det samme antal aktiverede som i 4. kvartal 2007.

Som det videre fremgår af tabel 4.1, forventes ledighedsfaldet at komme næsten alle grupper af a-kasser til gode. Eneste undtagelse er Byggefagene, der forventes at få uændret ledighed. I slutningen af 2007 kan der allerede registreres en afdæmpning af ledighedsfaldet i Byggefagene. Desuden forventes det, at en afdæmpning i konjunkturerne vil slå først igennem på bygge- og anlægsområdet.

Ledigheden blandt Bygningsarbejdere forbliver dog - med ca. 1,5 procent - lavt igennem hele 2008, hvorfor mangelsituationen næppe ændres afgørende i 2008. Der vil fortsat være en markant mangel på arbejdskraft.

Tabel 4.1. Forsikrede og ikke-forsikrede ledige fordelt på a-kasse, køn og alder i Øst-danmark, prognose fra 4. kvartal 2007

	Antal ledige			årlig udv. 4. kv.		Ledighedsniveau	
	2006K4	2007K4	2008K4	2006-07	2007-08	2007K4	2008K4
Selvstændige	2.173	1.648	1.575	-24,1%	-4,5%	2,4%	2,3%
Akademikere	5.912	4.520	4.343	-23,5%	-3,9%	3,3%	3,1%
Funktionærer og tjenestemænd	4.820	3.286	2.883	-31,8%	-12,3%	1,9%	1,7%
Handels- og Kontorfunktionærer	5.381	3.535	3.046	-34,3%	-13,8%	3,0%	2,6%
Tekniske Funktionærer	2.396	1.622	1.417	-32,3%	-12,7%	2,2%	1,9%
Byggefagene	454	435	435	-4,1%	0,1%	1,5%	1,5%
Metalarbejdere	801	482	415	-39,8%	-14,0%	1,7%	1,5%
Faglig Kælles a-kasse (3F)	6.565	5.017	4.820	-23,6%	-3,9%	5,0%	4,8%
Nærings- og nydelsesmiddelear. (NNF)	378	296	289	-21,8%	-2,1%	4,9%	4,8%
Fag og Arbejde (FOA + PMF)	2.409	1.694	1.524	-29,7%	-10,0%	2,3%	2,1%
Øvrige	4.643	3.333	3.052	-28,2%	-8,4%	3,3%	3,0%
Forsikrede i alt	35.933	25.867	23.798	-28,0%	-8,0%	2,8%	2,6%
Ikke forsikrede	11.459	11.917	11.441	4,0%	-4,0%		
I alt	47.392	37.785	35.239	-20,3%	-6,7%		
	2006K4	2007K4	2008K4	06-07	07-08		
16-24 år	3.748	3.988	4.288	6,4%	7,5%	2,4%	2,7%
25-29 år	5.521	4.909	4.860	-11,1%	-1,0%	3,6%	3,6%
30-39 år	13.994	11.224	10.360	-19,8%	-7,7%	3,3%	3,1%
40-49 år	10.501	8.472	7.866	-19,3%	-7,2%	2,6%	2,5%
50-66 år	13.628	9.191	7.864	-32,6%	-14,4%	2,5%	2,2%
Ledige i alt	47.392	37.785	35.239	-20,3%	-6,7%	2,8%	2,7%
	2006K4	2007K4	2008K4	06-07	07-08		
Mænd	21.307	17.578	16.864	-17,5%	-4,1%	2,6%	2,5%
Kvinder	26.085	20.207	18.374	-22,5%	-9,1%	3,1%	2,9%
I alt	47.392	37.785	35.239	-20,3%	-6,7%	2,8%	2,7%
	2006K4	2007K4	2008K4	06-07	07-08		
Forsikrede aktiverede	10.401	6.761	6.761	-35,0%	0,0%		

Kilde: Danmarks Statistik og egen prognose

Unge 16-24-årige har ved udgangen af 2007 en ledighed på 2,4 procent, og dermed den laveste ledighed blandt de aldersgrupper, der indgår i denne analyse. Aktuelt stiger ledigheden blandt de 16-24-årige, hvilket forventes at fortsætte det kommende år med det resultat, at de om et år ikke længere har den laveste ledighedsprocent.

De 50-66-årige har aktuelt det største fald i ledigheden. Hvis denne trend – som forventet – fortsætter, vil de have den laveste ledighedsprocent i slutningen af 2008.

Mænds ledighed er i dag noget lavere end kvinders. Trods forventningen om, at kvinders ledighed også i 2008 falder lidt hurtigere end mænds, vil kvindernes ledighedsniveau stadig ligge over mændenes i 2008.

4.2. Beskæftigelsen

4 års markant stigning i beskæftigelsen forventes afløst af uændret beskæftigelse det kommende år. Det skyldes forventninger om en lidt lavere økonomisk vækst end tidligere, øget mangel på arbejdskraft samt de internationale konjunkturer generelt.

Som det fremgår af tabel 4.2 og 4.3, vil opbremsningen i beskæftigelsesudviklingen påvirke brancher og sektorer forskelligt. Stagnation i 'Landbrug og fiskeri' forventes afløst af tilbagegang og fald i beskæftigelsen.

Tabel 4.2. Beskæftigede i Østdanmark opdelt på brancher og sektorer, prognose efter 2006

	1997	2006	2007	2008	2009
Landbrug, gartneri og skovbrug	23.521	18.325	18.408	18.483	18.239
Fiskeri	1.236	730	676	610	539
Råstofudvinding	1.064	893	895	890	869
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	26.275	18.418	17.817	17.134	16.033
Tekstil- og læderindustri	2.552	1.710	1.699	1.715	1.686
Træ-, papir- og grafisk industri	30.562	20.394	19.993	19.627	18.755
Kemisk industri og plastindustri	28.858	32.017	31.919	32.120	31.478
Sten-, ler- og glasindustri	6.486	4.406	4.718	4.799	4.756
Jern- og metalindustri	55.130	43.589	45.145	46.092	45.843
Møbelindustri og anden industri	5.505	4.230	4.125	4.234	4.234
Energi- og vandforsyning	8.529	6.938	7.015	6.923	6.651
Bygge og anlæg	68.984	77.935	81.902	82.990	82.566
Autohandel, service og tankstationer	25.711	24.798	25.612	26.350	26.455
Engroshandel undtagen med biler	78.372	73.588	75.693	77.334	77.092
Det aillh. og reparationsvirks. undt. biler	82.511	90.455	94.169	98.642	100.865
Hoteller og restauranter	33.653	40.266	41.484	42.848	43.191
Transport	63.090	59.585	60.743	61.445	60.634
Post og tele	26.858	25.971	25.661	25.385	24.486
Finansiering og forsikring	44.751	46.284	46.891	48.188	48.323
Udlejning og ejendomsformidling	20.077	23.898	24.680	25.396	25.500
Forretningsservice	105.201	154.266	161.421	167.953	170.563
Offentlig administration	93.951	77.779	78.703	78.046	76.952
Undervisning	87.242	93.735	94.888	95.925	96.453
Sundhedsvæsen	70.517	74.572	74.979	75.772	76.162
Sociale institutioner	126.311	152.243	152.557	154.327	155.282
Foreninger, kultur og renovation	69.770	77.303	77.290	77.899	78.086
Uoplyst aktivitet	6.422	4.542	4.539	4.031	3.463
I alt	1.193.139	1.248.870	1.273.624	1.295.157	1.295.156
Landbrug, fiskeri og råstofudvinding	25.821	19.948	19.980	19.983	19.647
Industri mm	170.319	136.244	136.970	136.674	132.898
Bygge og anlægsvirksomhed	68.984	77.935	81.902	82.990	82.566
Privat service	480.224	539.111	556.355	573.541	577.109
Offentlig service (inkl. foreninger mm)	447.791	475.632	478.417	481.968	482.936

Kilde: Danmarks Statistik og egen prognose

En lille stigning i den samlede industribeskæftigelse fra januar 2006 til januar 2007 afløses af uændret beskæftigelse fra januar 2007 til januar 2008 og herefter et egentligt fald i 2008. Næsten alle industribrancher vurderes at få faldende beskæftigelse, mindst i 'Møbelindustri og anden industri' og 'Jern- og metal industri'.

Der forventes et betydeligt fald i beskæftigelsen inden for 'Post og tele' samt 'Transport'

4 års stigning i Bygge- og anlægsbeskæftigelsen forventes afløst af et lille fald i 2008, således at beskæftigelsen pr. 1. januar 2008 er ½ procent lavere end året før.

6 års stigning i den offentlige beskæftigelse forventes at fortsætte i 2008, om end i et lavere tempo end tidligere. Med undtagelse af 'Offentlig administration' forventes der stigende beskæftigelse, størst i 'Undervisning' og 'Sociale institutioner'.

Tabel 4.3. Årlig udvikling i antal beskæftigede i Østdanmark fordelt på brancher og sektorer, prognose efter 2006

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Landbrug, gartneri og skovbrug	-2,9	-7,5	-1,3	0,6	0,5	0,4	-1,3
Fiskeri	-7,7	-9,8	-7,7	-11,7	-7,4	-9,8	-11,5
Råstofudvinding	-8,3	6,8	-1,4	-1,2	0,2	-0,6	-2,3
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	-4,0	-5,8	-5,1	-5,8	-3,3	-3,8	-6,4
Tekstil- og læderindustri	-5,5	-13,1	-3,3	0,9	-0,6	0,9	-1,7
Træ-, papir- og grafisk industri	-5,4	-4,1	-13,1	-3,2	-2,0	-1,8	-4,4
Kemisk industri og plastindustri	3,3	1,8	-1,2	0,0	-0,3	0,6	-2,0
Sten-, ler- og glasindustri	-12,7	-12,1	-2,1	-5,2	7,1	1,7	-0,9
Jern- og metalindustri	-7,0	-7,0	-1,2	-1,0	3,6	2,1	-0,5
Møbelindustri og anden industri	-6,6	-10,5	-5,7	6,2	-2,5	2,6	0,0
Energi- og vandforsyning	2,6	2,0	-1,1	-5,3	1,1	-1,3	-3,9
Bygge og anlæg	-3,6	-1,8	1,8	5,2	5,1	1,3	-0,5
Autohandel, service og tankstationer	1,3	-1,7	-0,1	2,4	3,3	2,9	0,4
Engroshandel undtagen med biler	-5,3	-2,4	-1,3	1,4	2,9	2,2	-0,3
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	0,5	-1,5	-1,6	5,3	4,1	4,8	2,3
Hoteller og restauranter	2,5	-1,3	3,8	3,5	3,0	3,3	0,8
Transport	-1,8	-1,8	-2,0	0,3	1,9	1,2	-1,3
Post og tele	-2,4	-3,8	0,0	-1,0	-1,2	-1,1	-3,5
Finansiering og forsikring	1,7	-3,3	-1,0	4,2	1,3	2,8	0,3
Udlejning og ejendomsformidling	4,2	0,8	3,2	2,5	3,3	2,9	0,4
Forretningsservice	-2,7	-2,3	3,5	3,4	4,6	4,0	1,6
Offentlig administration	-2,6	-0,6	-1,7	-3,0	1,2	-0,8	-1,4
Undervisning	-2,1	2,6	1,4	0,8	1,2	1,1	0,6
Sundhedsvæsen	1,7	0,3	2,7	1,4	0,5	1,1	0,5
Sociale institutioner	-0,8	1,9	1,5	2,0	0,2	1,2	0,6
Foreninger, kultur og renovation	-1,4	0,2	2,3	1,4	0,0	0,8	0,2
Uoplyst aktivitet	-20,9	12,4	-14,9	-22,3	-0,1	-11,2	-14,1
I alt	-1,8	-1,2	0,3	1,5	2,0	1,7	0,0
Landbrug, fiskeri og råstofudvinding	-3,4	-7,0	-1,5	0,0	0,2	0,0	-1,7
Industri mm	-4,8	-3,7	-4,5	-2,8	0,5	-0,2	-2,8
Bygge og anlægsvirksomhed	-3,6	-1,8	1,8	5,2	5,1	1,3	-0,5
Privat service	-1,3	-2,0	0,6	2,8	3,2	3,1	0,6
Offentlig service (inkl. foreninger mm)	-1,1	1,1	1,2	0,7	0,6	0,7	0,2

Kilde: Danmarks Statistik og egen prognose

Privat service - der siden midten af 90'erne har været en central faktor i den økonomiske vækst - vil fortsat få stigende beskæftigelse i 2008, med en vækst fra januar 2008 til januar 2009 på godt ½ procent, dog med betydelig variation inden for sektorens brancher.

Væksten vil være størst i 'Detailhandel'. 'Forretningsservice', vil også opleve en betydelig vækst. Forretningsservice dækker over mange og meget forskelligartede forretningsområder som eksempelvis rådgivende ingeniørvirksomhed, advokatvirksomhed, forskning, IT-virksomhed og rengøring.

2009 med faldende beskæftigelse og stigende ledighed

Beskæftigelsesregionen forventer, at afmatningen i 2008 slår igennem i 2009 som en decideret tilbagegang.

Der forventes et markant fald i beskæftigelsen, som trods et fald i arbejdsstyrken vil resultere i en stigende ledighed i størrelsesordenen 5 procent.

5. Ledigheden

Hovedkonklusioner

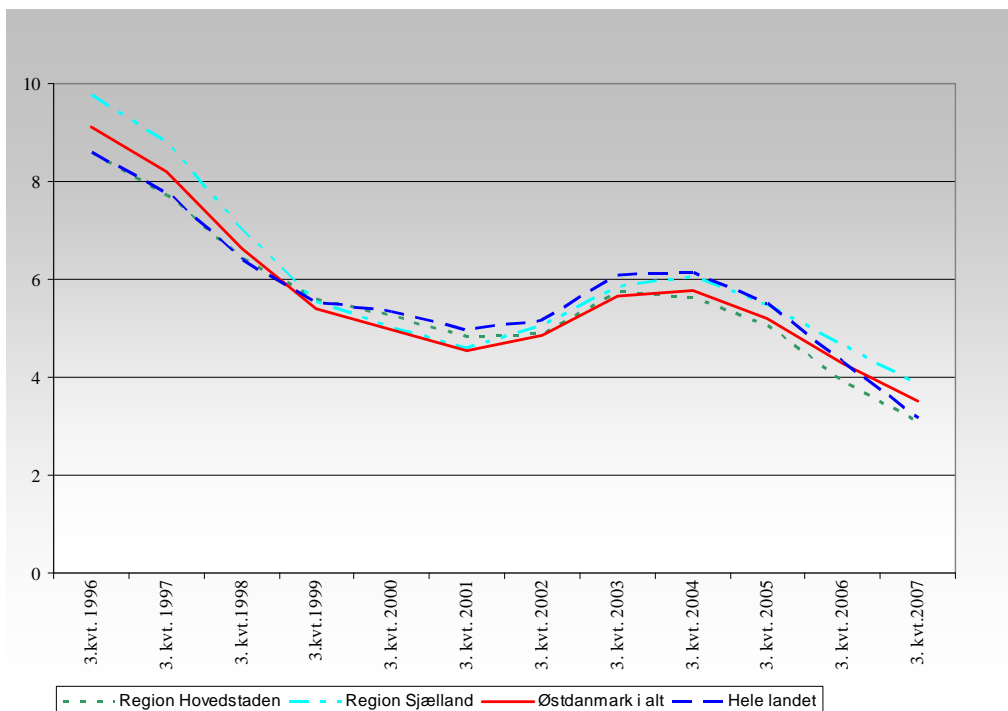
- Ledigheden er faldet markant i hele regionen, men der er fortsat store geografiske forskelle i ledighedsniveauet. Kommuner nord for København samt kommuner i Roskilde-området har lav ledighed, mens udkantsområderne, København og kommuner på den københavnske vestegn har høj ledighed.
- Kvinder har højere ledighed end mænd
- Nydanskere fra ikke-vestlige lande har markant højere ledighed end etniske danskere, men har oplevet en markant faldende ledighed i de senere år
- Ikke-faglærte (medlemmer af 3F) samt akademikere udgør tilsammen mere end en tredjedel af alle ledige
- Langtidsledigheden (arbejdskraftreserven) er faldet mere end den generelle ledighed

5.1 Udviklingen i den generelle ledighed

Ledigheden i procent af arbejdsstyrken har stort set udviklet sig identisk i Østdanmark og hele landet i de sidste ti år. Ledighedsprocenten i Østdanmark er faldet fra 9,1 i 3. kv. 1996 til 3,5 i 3. kv. 2007 – dvs. et fald på 62 pct.

Udviklingen har stort set været identisk i Hovedstaden og i Sjællandsregionen – dog har faldet været lidt større på Sjælland end i Hovedstaden.

Figur 5.1. Udviklingen i ledighedsprocenten i Østdanmark og hele landet, 3. kv. 1996 – 3. kv. 2007

Kilde: Danmarks Statistik.

Både i Østdanmark og hele landet var der en stigning i ledigheden fra 2001 frem til slutningen af 2004, hvorefter der har været et markant fald i ledigheden.

Den aktuelle ledighed

Fra december 2006 til december 2007 er ledigheden i Østdanmark faldet med 24 pct., hvilket er under faldet på landsplan på knap 32 pct. Ledighedsprocenten i Østdanmark i december 2007 er 2,8 pct. og dermed højere end landsgennemsnittet på 2,4 pct.

Den aktuelle ledighed (december 2007) i regionen er på godt 34.500 fuldtidsledige, hvoraf 22.985 (67%) er forsikrede ledige, mens 11.537 (33%) er ikke-forsikrede. Der har samtidig været et større fald blandt forsikrede ledige (-31,2%) end blandt ikke-forsikrede ledige (-4,0%). Sidstnævnte skyldes i nogen udstrækning, at flere ikke-forsikrede ledige er vurderet arbejdsmarkedsparate og derfor tæller med i ledighedsstatistikken.

Akademikere og ikke-faglærte er hårdt ramt af ledighed

Medlemmer af 3F (mange ikke-faglærte) og akademikerne udgør tilsammen mere end en tredjedel af de forsikrede ledige. Samtidig har de haft et lidt lavere fald i ledigheden i det seneste år ift. gennemsnittet.

Tabel 5.1. Antal ledige i Østdanmark i november 2007, fordelt på a-kasser

	Antal ledige	Fordeling	Ledigheds pct.	Udv. dec. 06 - dec. 07
1. Selvstændige	1.370	6,0%	2,0	-30,5%
2. Akademikere	3.786	16,5%	2,7	-28,8%
3. Funktionærer og tjenestemænd	2.617	11,4%	1,5	-39,1%
4. HK	3.181	13,8%	2,8	-36,8%
5. Tekniske funktionærer	1.369	6,0%	1,9	-37,5%
6. Byggefagene	521	2,3%	1,8	6,8%
7. Metalarbejdere	458	2,0%	1,6	-39,3%
8. 3F	4.922	21,4%	5,0	-23,7%
9. Nærings- og Nydelsesmiddelarb.	277	1,2%	4,7	-24,3%
10 Fag og Arbejde (FOA)	1.493	6,5%	2,0	-33,4%
11. Øvrige A-kasser	2.991	13,0%	3,0	-30,3%
Alle forsikrede	22.985	100,0%	2,5	-31,2%
Ikke forsikrede	11.537			-4,0%
I alt	34.522		2,8	-24,0%

Kilde: Danmarks Statistik.

Anm. Forskellen mellem akademikernes ledighed i denne og nedenstående tabel er, at a-kassen for journalistik, kommunikation og sprog er med i tabel 5.1, men ikke i tabel 5.2.

Blandt akademikerne udgør magistre med en humanistisk baggrund samt øvrige magistre (magistre der ikke kan placeres under de andre magisterkategorier) de største grupper af ledige. Samlet udgør disse uddannelsesretninger mere end hver fjerde af de ledige akademikere. Samtidig er deres ledighedsprocent høj.

Også arkitekter har en relativt høj ledighedsprocent, og de udgør de 5 procent af de ledige akademikere.

Tabel 5.2. Ledigheden blandt udvalgte akademiske uddannelsesretninger, november 2007

	Ledigheds- procent	Gennemsnitligt antal ledige	Andel
Magistre (Humanist)	6,1	693	19,1%
Magistre (Samfundsfag mv.)	4,8	50	1,4%
Øvrige Magistre	5,8	319	8,8%
Arkitekt	5,3	185	5,1%
Teolog	4,5	35	1,0%
Psykolog	5,0	126	3,5%
Bachelor (Humanist)	9,8	111	3,1%
Bachelor (Naturvidenskabelig)	4,8	10	0,3%
I alt	2,9	3.636	100,0%

Kilde: AC's ledighedsstatistik, oktober 2007.

Anm. Forskellen mellem akademikernes ledighed i denne og ovenstående tabel er, at a-kassen for journalistik, kommunikation og sprog er med i tabel 5.1, men ikke i tabel 5.2.

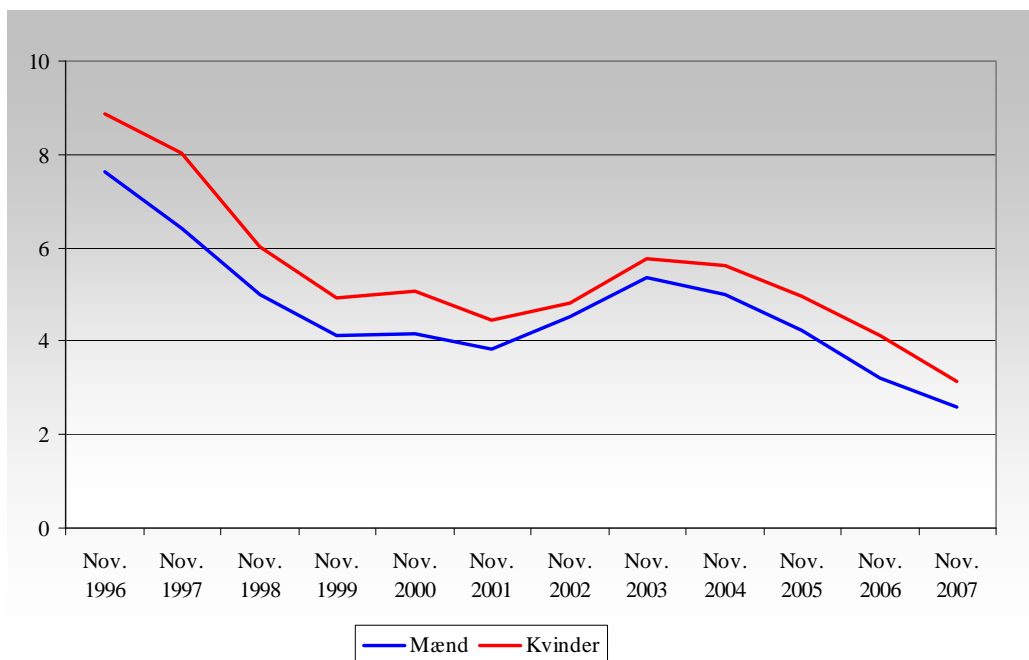
Akademikerledigheden er særlig markant i København og Frederiksberg, som tegner sig for 63 pct. af den samlede akademikerledighed i Østdanmark. Af de ledige opgjort i tabel 5.2 ovenfor er tre ud af fire fra København eller Frederiksberg.

Ledige akademikere er omfattet af rammeaftaler med andre aktører, som fra medio 2007 er obligatorisk for jobcentre at anvende i beskæftigelsesindsatsen.

Flere ledige kvinder end mænd

Der er flere ledige kvinder end mænd, og forskellen mellem de to køns ledighedsprocent har stort set været den samme i perioden 1996 til 2007.

Figur 5.2. Udviklingen i ledighedsprocent i Østdanmark opgjort på køn, november 1996 – november 2007

Kilde: Danmarks Statistik.

I det seneste år (dec. 06 – dec. 07) er ledigheden for kvinder (-27%) faldet mere end for mænd (-20,5%), og der er dermed begyndende tendenser til indsnævring af forskellen.

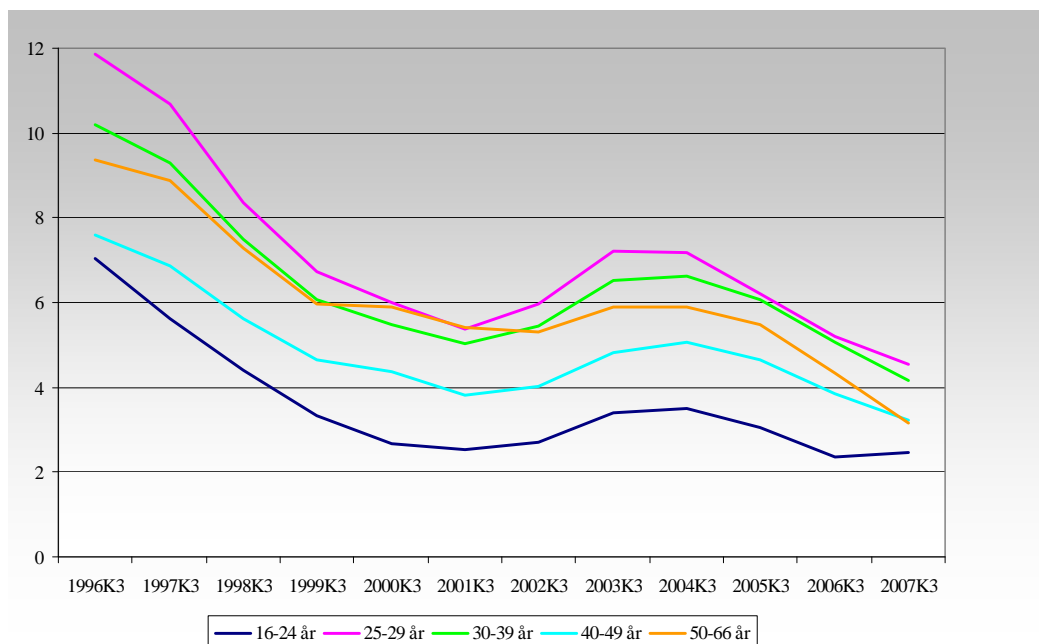
Udviklingen skyldes primært, at ledigheden for unge mænd i alderen 16-24 år er steget med godt 3 pct. Derudover har ledighedsfaldet for mænd været lavere end for kvinder for de øvrige aldersgrupper (bortset fra de over 60-årige). Det skyldes primært, at væksten inden for de traditionelle mandefag (f.eks. bygge- og anlæg) er ved at flade lidt ud.

I december 2007 er der 16.469 fuldtidsledige mænd (2,6%) og 18.054 fuldtidsledige kvinder (3,0%).

Markant fald i ledigheden for seniorer

Ledigheden har stort set udviklet sig identisk for de forskellige aldersgrupper fra 1996 til 2007, dog har seniorerne haft et markant højere fald end de øvrige aldersgrupper i de senere år. Fra november 2006 til november 2007 er ledigheden for de over 50-årige faldet med næsten 35 pct. mod et generelt fald på 22 pct.

Figur 5.3. Udviklingen i ledighedsprocenten i Østdanmark opgjort på alder, 3. kv. 1996 – 3. kv. 2007

Kilde: Danmarks Statistik.

Ledigheden for de 50–66-årige i 3. kv. 2007 (3,2%) ligger således på niveau med eller under ledigheden for alle øvrige aldersgrupper, bortset fra de helt unge (2,5%). Den gunstige udvikling skyldes stigende beskæftigelse blandt seniorerne og ikke faldende arbejdsstyrke.

Tabel 5.3. Antal ledige i Østdanmark i december 2007, fordelt på alder

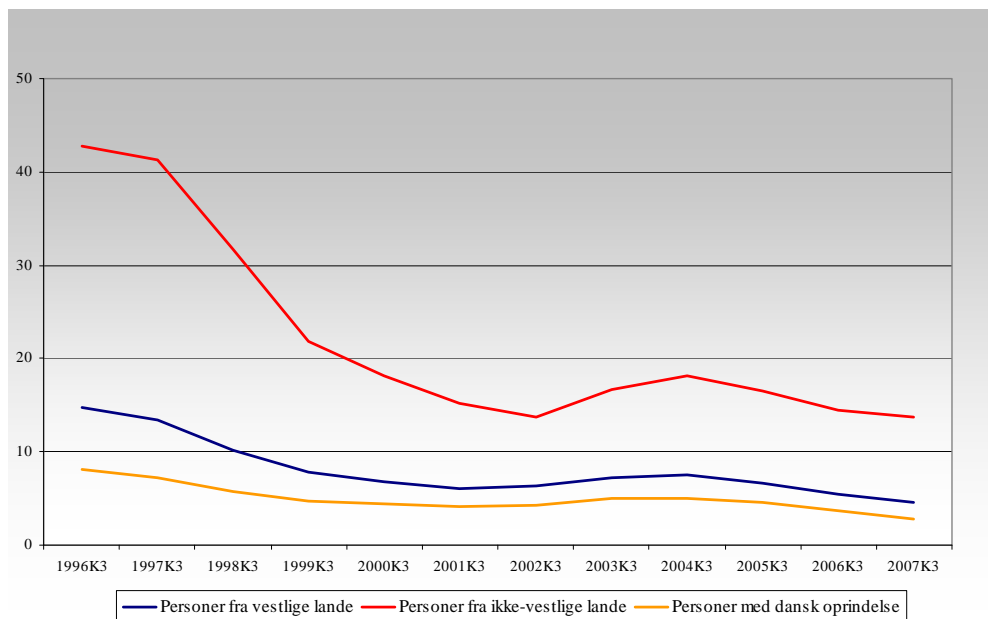
	Antal ledige	Fordeling	Ledigheds pct.	Udv. dec. 06 - dec. 07
16-24 år	3.938	11,4%	2,5	-0,9%
25-29 år	4.527	13,1%	3,5	-13,7%
30-39 år	10.109	29,3%	3,1	-23,2%
40-49 år	7.586	22,0%	2,5	-24,1%
50-54 år	2.790	8,1%	2,1	-28,0%
55-59 år	4.146	12,0%	3,0	-42,9%
60-64 år	1.427	4,1%	2,2	-25,2%
I alt	34.523	100,0%	2,8	-21,9%

Kilde: Danmarks Statistik.

Markant højere ledige blandt nydanskere

Ledigheden blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande er markant højere end ledigheden blandt personer af dansk oprindelse. Gruppen har dog oplevet et voldsomt fald i ledigheden – fra over 40 pct. i 1996 til knap 14 pct. i 3. kv. 2007. Nydanskere fra ikke-vestlige lande har dog fortsat væsentligt højere ledighed end etniske danskere og personer fra vestlige lande. Der er derfor fortsat et stort udbudspotentiale i denne gruppe.

Figur 5.4. Ledighedsprocent i Østdanmark opgjort på etnicitet, 3. kv. 1996 – 3. kv. 2007

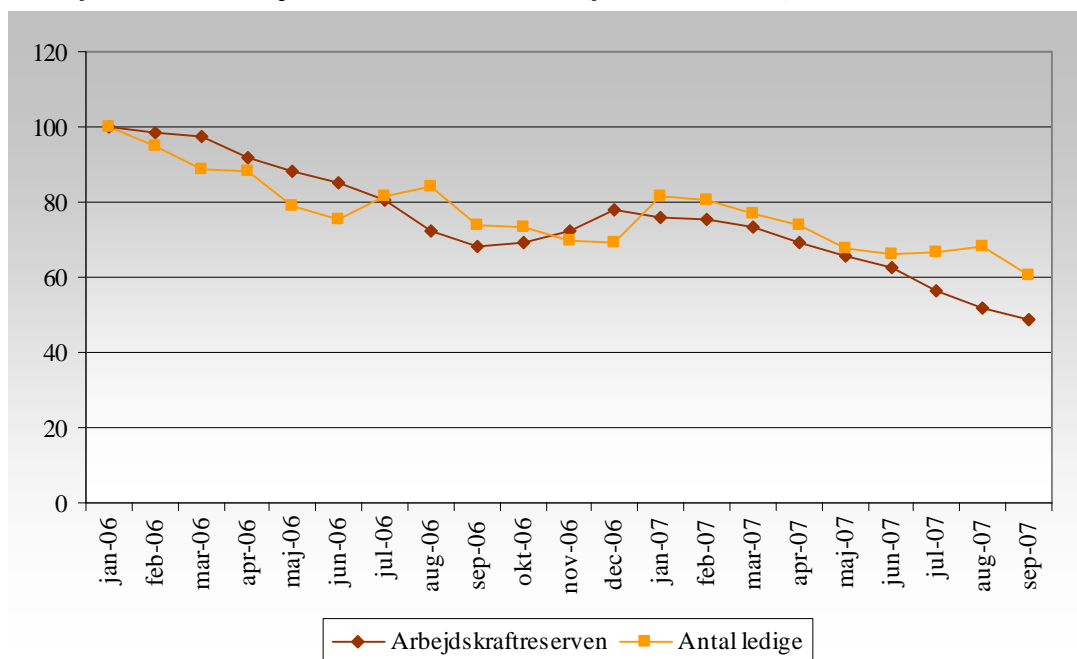
Kilde: Danmarks Statistik.

5.2. Udviklingen i arbejdskraftreserven⁵

Arbejdskraftreserven er faldet fra godt 45.000 i januar 2006 til knap 22.000 i september 2007 (svt. et fald på 51 pct. fra januar 2006 til september 2007), mens det gennemsnitlige antal fuldtidsledige er faldet med 40 pct. i samme periode, jf. figur 5.5. Arbejdskraftreserven er således faldet mere end den generelle ledighed, og arbejdskraftreserven udgør dermed en faldende andel af ledigheden.

⁵ Arbejdskraftreserven omfatter personer, der har været ledige i mindst 13 uger i træk.

Figur 5.5. Udviklingen i arbejdskraftreserven og antal fuldtidsledige i Østdanmark i perioden januar 2006 – september 2007, indekseret (jan. 2006 = 100)

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik.

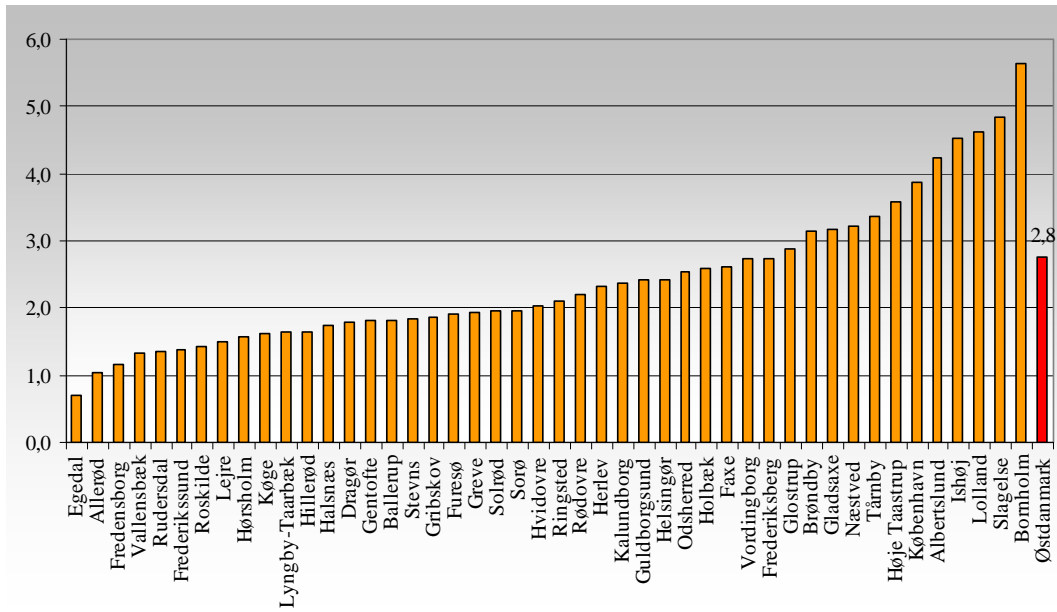
Ledighedsfaldet er dermed også kommet personer med længerevarende ledighed til gode.

5.3. Store geografiske forskelle i ledigheden

Der er store variationer i ledighedsprocenten for kommunerne i regionen. Egedal har den laveste ledighed med 0,7 pct. af arbejdsstyrken i december 2007, mens Bornholm har den højeste med 5,6 pct. af arbejdsstyrken. Kommuner nord for København samt kommuner i Roskilde-området har generelt lav ledighed, mens udkantsområderne, Københavns kommune og kommuner på den københavnske vestegn har høj ledighed.

Egedal har samtidig oplevet det største fald (-55,4%) fra december 2006 til december 2007, mens Næstved har haft en lille stigning på 0,3 pct.

Figur 5.6. Ledighedsprocenten i november 2007 i Østdanmark opgjort på kommuner

Kilde: Danmarks Statistik.

6. Arbejdsstyrken, erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser samt beskæftigelse

Hovedkonklusioner

- Arbejdsstyrken i Østdanmark er i 2006 på 1.240.000. Arbejdsstyrken har været svagt stigende de senere år. Stigningen vil fortsætte svagt frem til 2008, hvorefter den aftager lidt frem til 2009.
- Antallet af personer i arbejdsstyrken med dansk oprindelse er faldet med ca. 50.000 og antallet af indvandrere og efterkommere er steget tilsvarende.
- Beskæftigelsen er steget med knap 5 pct. fra 1997 til 2006 til i alt 1.216.000. Beskæftigelsen steg med 1,5 pct. fra 2005 til 2006, og den forventes at stige frem til 2008, hvorefter den stagnerer frem mod 2009.
- Tilgangen til arbejdsstyrken af unge har været faldende, samtidig med at de store årgange af ældre i de kommende år står for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.
- Erhvervsfrekvensen er faldet fra 77,3 i 1997 til 76,5 i 2006, samtidig er beskæftigelsesfrekvensen steget fra 71,4 i 1997 til 73,6 i 2006
- Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvensen blandt de ældste grupper på arbejdsmarkedet er stigende.
- Kvinders erhvervsdeltagelse har været stigende og nærmer sig mænds.
- Indvandrere fra ikke-vestlige lande har en lavere erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens (hhv. 49,8 og 43,5 i 2006) end personer med dansk oprindelse (78,6 og 76 i 2006). Efterkommeres erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens er højere (hhv. 67,0 og 63,4), men dog stadig under niveauet for personer med dansk oprindelse.
- Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvensen er stigende med stigende uddannelsesniveau.
- Beskæftigelsen er især steget for de ældre aldersgrupper
- Stor pendling ind til arbejdspladser i Hovedstadsregionen
- Væksten i beskæftigelsen er sket og vil også i fremtiden især ske inden for privat og offentlig service
- Der er og vil fortsat være tilbagegang i beskæftigelsen inden for landbrug og fremstilling
- En lang række brancher står i dag over for en markant mangel på arbejdskraft, som vil blive forstærket af den aldersbetingede afgang fra arbejdsmarkedet de kommende år.

Sikringen af den arbejdskraft, virksomhederne har behov for, er allerede i dag og vil også fremover være en markant udfordring for dansk økonomi. Arbejdsstyrken forventes at falde i de kommende år som følge af en faldende tilgang og en stigende afgang fra arbejdsmarkedet. Beskæftigelsen forventes også at falde svagt i det kommende år, men ikke i samme omfang som arbejdsstyrken. Ledigheden vil derfor fortsætte med at falde, dog i et mere moderat omfang end det markante fald, der er sket i de seneste år.

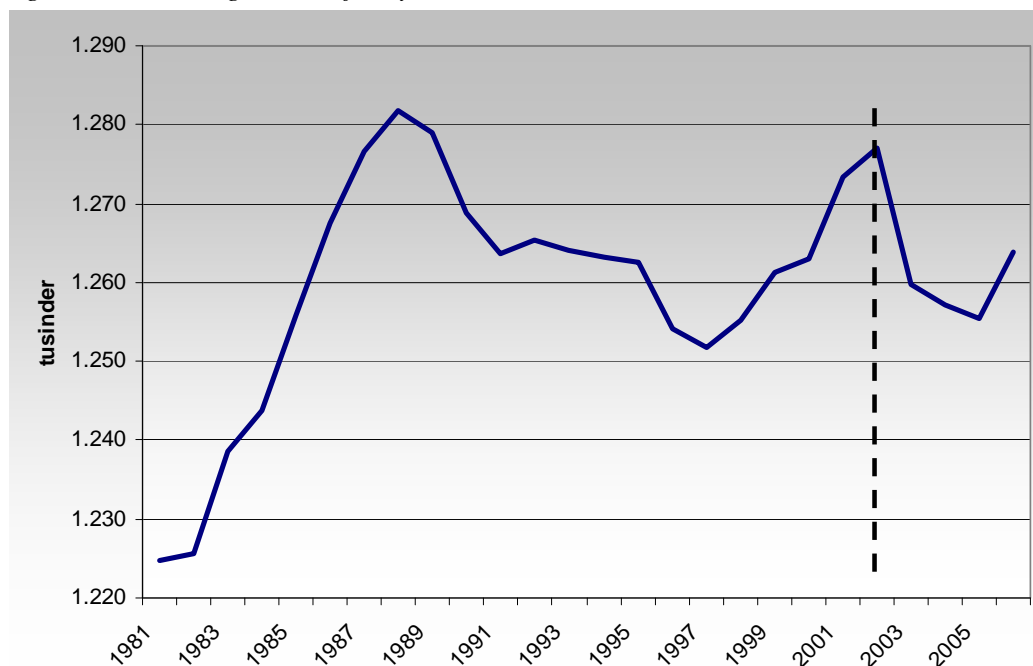
Muligheden for at dække virksomhedernes efterspørgsel afhænger derfor - ud over at få ledige i arbejde - af, om der er mulighed for at udvide arbejdsstyrken

med personer, der i dag står uden for arbejdsmarkedet, eller at rekruttere fra udlandet.

6.1. Arbejdsstyrken

Arbejdsstyrken i Østdanmark var i 2006 på 1.264.000 personer (16-66 år). Arbejdsstyrken har været stigende de seneste år, og stigningen vil fortsætte ind i 2008, hvorefter der forventes et svagt fald.

Figur 6.1. Udviklingen i arbejdsstyrken i Østdanmark 1981-2006

Anm.: En del af faldet fra 2002 til 2003 skyldes databrud grundet ændringer i Danmarks statistiks opgørelse over den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Ændringen betyder et fald i arbejdsstyrken på godt 15.000 personer på landsplan svarende til ca. 0,6 pct.

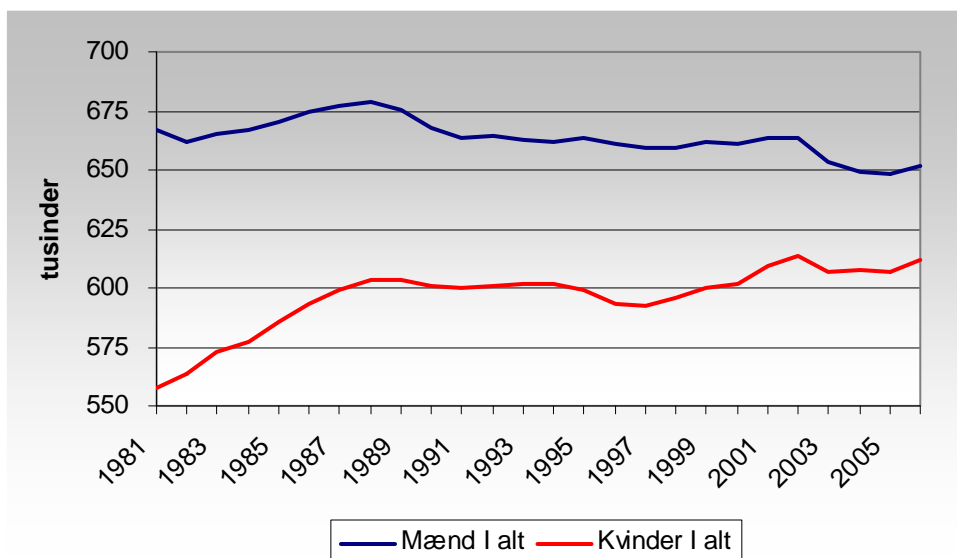
Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Ændringerne i arbejdsstyrken har siden 1988 i høj grad været påvirket af den konjunkturrelle udvikling. I en opgangsperiode øges tilgangen til arbejdsstyrken, hvorimod der vil ske en forstærket afgang fra arbejdsmarkedet i nedgangsperioder, som f.eks. i perioden fra 2003 til 2005⁶.

Siden 1988 er der blevet færre mænd i arbejdsstyrken, mens tilgangen af kvinder siden 1991 tilnærmelsesvist har kompenseret herfor, jvf. figur 6.2.

⁶ En del af faldet fra 2002 til 2003 skyldes databrud grundet ændringer i Danmarks statistiks opgørelse over den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Ændringen betyder et fald i arbejdsstyrken på godt 15.000 personer på landsplan svarende til ca. 0,6 pct.

Figur 6.2. Udviklingen i arbejdsstyrken i Østdanmark 1981-2006, fordelt på køn

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Indvandrere og efterkommere sikrer stabil udvikling i arbejdsstyrken

Sammensætningen af arbejdsstyrken har ændret sig markant i de seneste 10-15 år.

Tabel 6.1. Arbejdsstyrken i Østdanmark, opgjort på herkomst

16-66 årige	Udvikling 1993 - 2006		
	Antal 2006	Antal	Pct.
Indvandrere fra vestlige lande	35.334	5.187	17,2%
Indvandrere fra ikke-vestlige	67.717	31.149	85,2%
Efterkommere fra vestlige	4.548	1.384	43,7%
Efterkommere fra ikke-vestlige	11.014	9.451	604,7%
Pers. med dansk oprindelse	1.145.197	-47.449	-4,0%
I alt	1.263.810	-278	0,0%

Kilde: Danmarks Statistik - Statistikbanken og egne beregninger.

Der er sket et fald på godt 47.000 for personer med dansk oprindelse, men en stigende tilgang af indvandrere og efterkommere i nogenlunde samme størrelsesorden. Langt hovedparten er personer fra ikke-vestlige lande. Det har betydet, at antallet af indvandrere og efterkommere i arbejdsstyrken er fordoblet i perioden.

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres uddannelsesniveau

Indvandreres og efterkommeres uddannelsesniveau har været svagt stigende, men ligger fortsat markant under etniske danskeres uddannelsesniveau. Dette skal ses i lyset af, at uddannelse får større og større betydning for erhvervsdeltagelsen – personer uden uddannelse synes således at få stadigt sværere ved at klare sig på arbejdsmarkedet.

Eftersom indvandrere og efterkommere udgør en stigende andel af arbejdsstyrken, er uddannelsesniveauet blandt disse af afgørende betydning for, om der vil være mulighed for at imødekomme kravene til kvalificeret arbejdskraft.

Efterkommernes uddannelsesniveau er steget betragteligt fra 1996 til 2006. Der bliver stadig flere i denne befolkningsgruppe. Med stadig flere efterkommere vil

der ske en forbedring af uddannelsesniveaut også blandt nydanskegruppen på sigt.

Tabel 6.2. Befolkningens (16-64 år) uddannelsesniveau i Østdanmark opdelt på etnicitet, 1996 og 2006

Uddannelse	Danskere			Ikke-vestlige indvandrere			Ikke-vestlige efterkommere		
	1996	2006	Udvikling 1996-2006 %point	1996	2006	Udvikling 1996-2006 %point	1996	2006	Udvikling 1996-2006 %point
Grundskole	34,4	27,5	-6,9	38	34,8	-3,2	71,4	59,3	-12,1
Gymnasier	9,9	10,1	0,2	9,9	11	1,1	14,8	16,4	1,6
EUD	34,2	33,3	-0,9	17,8	17,9	0,1	5,9	11,6	5,7
KVU	3,6	4,7	1,1	3,8	4	0,2	0,7	2,3	1,6
MVU	10,3	12,8	2,5	5,7	6,2	0,5	0,8	2,8	2
LVU ¹	6,3	10,5	4,2	4,3	5	0,7	1,4	4,1	2,7
Øvrige inkl. uoplyst	1,3	1,1	-0,2	20,5	21,1	0,6	5	3,6	-1,4
I alt (N)	1.439.879	1.412.204	-27.675	76.136	117.718	41.582	5.480	16.585	11.105

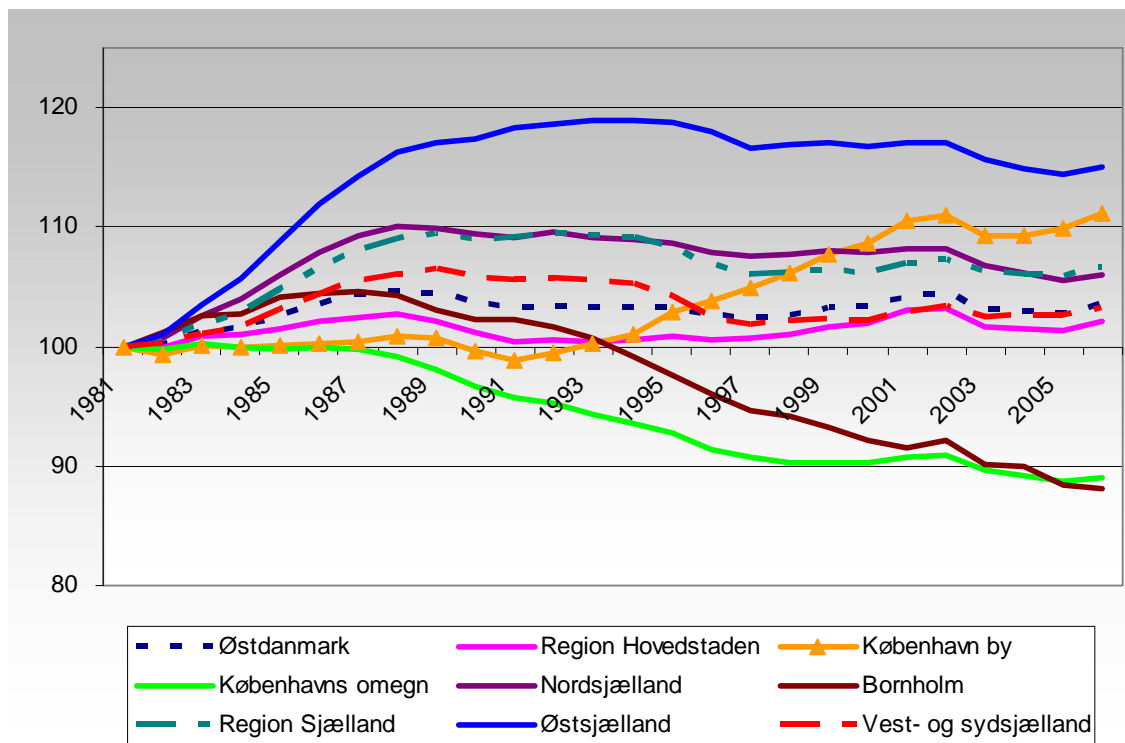
Anm 1.: LVU omfatter også forskere og bachelorer

Kilde: New Insight pba. særkørsler fra Danmarks Statistik

Arbejdsstyrkens udvikling på arbejdskraftoplande

Arbejdsstyrken har i en lang årrække været faldende på Bornholm og i Københavns omegn. Den mest positive udvikling i arbejdsstyrken har fundet sted i Østsjælland, men også København har haft en særdeles positiv udvikling.

Figur 6.3. Udviklingen i arbejdsstyrken i Østdanmark 1981-2006, fordelt på arbejdskraftoplande (indekseret: 1981=100)

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Udviklingen i arbejdsstyrken er meget forskellig fra kommune til kommune. Tabel 6.3 viser de kommuner i regionen, der har haft størst procentvis vækst hhv. tilbagegang i arbejdsstyrken fra 1981 til 2006.

Øverst på listen over kommuner med vækst i arbejdsstyrken er Solrød med en fremgang i arbejdsstyrken på 23 pct., mens Brøndby og Lolland har haft den største tilbagegang i arbejdsstyrken på hele 25 pct.

Tabel 6.3. Kommuner med størst relativ vækst og størst relativt fald i arbejdsstyrken 1981-2006

Kommune	Udvikling	Kommune	Udvikling
Solrød	23%	Brøndby	-25%
Gribskov	22%	Lolland	-25%
Stevns	20%	Ballerup	-20%
Frederikssund	19%	Herlev	-20%
Lejre	18%	Albertslund	-18%
Køge	17%	Rødovre	-16%
Faxe	17%	Tårnby	-13%
Holbæk	16%	Vallensbæk	-13%
Egedal	15%	Hvidovre	-12%
Roskilde	15%	Gladsaxe	-12%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

København har haft den største absolutte vækst og Lolland den største absolutte reduktion i arbejdsstyrken, jvf. tabel 6.4.

Tabel 6.4. Kommuner med størst absolut vækst og størst absolut fald i arbejdsstyrken 1981-2006

Kommune	Udvikling	Kommune	Udvikling
København	33.396	Lolland	-7.075
Frederiksberg	6.034	Ballerup	-5.700
Roskilde	5.477	Brøndby	-5.544
Holbæk	4.870	Gladsaxe	-4.342
Køge	4.299	Hvidovre	-3.608
Frederikssund	3.780	Rødovre	-3.464
Gribskov	3.712	Herlev	-3.319
Næstved	3.319	Tårnby	-3.237
Egedal	2.906	Albertslund	-3.073
Faxe	2.562	Rudersdal	-2.883

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Udvikling i arbejdsstyrken – hvad er befolkningsudvikling, og hvad er erhvervsdeltagelse?

Arbejdsstyrken er i perioden 1997 til 2006 faldet for de under 35-årige og for de 45-54-årige, mens den er steget for de øvrige aldersgrupper.

Tabel 6.5. Udviklingen i arbejdsstyrken fordelt på aldersgrupper 1997–2006, opdelt på bidrag fra befolkningsudvikling og erhvervsdeltagelsesbidrag

Alder	Udvikling i arbejdsstyrke ----- Heraf -----	
	Udvikling i befolkning	Udvikling i erhvervsdeltagelse
	----- Ændring i 1.000 personer -----	
-15 år	-3.834	1.905
16-19 år	-3.271	625
20-24 år	-31.035	-28.634
25-29 år	-22.862	-18.803
30-34 år	-11.494	-10.031
35-39 år	15.305	16.271
40-44 år	19.922	20.973
45-49 år	-9.771	-7.559
50-54 år	-16.478	-20.150
55-59 år	44.031	28.635
60-64 år	25.686	17.264
65-66 år	1.954	1.319
67+ år	828	-132
16-66 år	11.987	-89
Alle	8.981	1.683

Anm.: Det befolkningsmæssige bidrag til udviklingen i arbejdsstyrken er identificeret ved at fastholde erhvervsfrekvenserne på niveauet i 1997 og anvende dem på befolkningen i 2006. Det giver et billede af, hvorledes arbejdsstyrken ville have set ud i 2006, givet at erhvervsdeltagelsen var den samme som i 1997. Bidraget fra ændringer i erhvervsdeltagelsen er herefter identificeret som differencen mellem det demografiske bidrag og den faktiske udvikling.

Kilde: Danmarks Statistik – Statistikbanken og egne beregninger.

Tabel 6.5 viser, hvor stor en del af udviklingen i arbejdsstyrken, der kan tilskrives hhv. befolkningsudviklingen og variationen i erhvervsdeltagelsen (erhvervsfrekvensen). Det fremgår, at tilbagegangen i arbejdsstyrken for de under 35-årige (bortset fra de under 20-årige) samt for de 45-49-årige er blevet forstærket af en tilbagegang i erhvervsdeltagelsen.

For de 35-44-årige er erhvervsdeltagelsen ligeledes faldet, men her mere end opvejes faldet af en fremgang i befolkningsgruppen. For de over 49-årige har erhvervsdeltagelsen været stigende, og for de over 54-årige er stigningen i erhvervsdeltagelsen suppleret med en stigning i befolkningsgruppens antal.

Udviklingen i erhvervsdeltagelsen for de over 54-årige skal ses i lyset af udfasningen af overgangsydelsen samt de ændringer, der i perioden er gennemført på efterløns- og førtidspensionsområdet.

Den samlede erhvervsdeltagelse er steget for de 16-66-årige, men det dækker over et fald blandt de grupper, som traditionelt har den største tilknytning til arbejdsmarkedet (de 30-54-årige).

De ældre, der ellers har en lavere erhvervstilknytning, har derimod oplevet en stigende erhvervsdeltagelse, hvilket bidrager til, at udviklingen i den samlede arbejdsstyrke er positiv. Disse – antalmæssigt store – grupper er imidlertid på vej ud af arbejdsmarkedet inden for en overskuelig årrække, og der er ikke i tilsvarende omfang unge på vej ind på arbejdsmarkedet.

Udvikling i arbejdsstyrken for mænd og kvinder – hvad er befolkningsudvikling, og hvad er erhvervsdeltagelse?

Ovenstående analyse er ligeledes gennemført for den mandlige del af arbejdsstyrken, jf. tabel 6.6. Antallet af mænd i arbejdsstyrken er faldet i den betragtede periode. Faldet skyldes alene et fald i erhvervsdeltagelsen.

Der er således i Østdanmark blevet knap 2.500 færre mænd i den erhvervsaktive alder (16-66-årige) i den betragtede periode. Samtidig er erhvervsdeltagelsen faldet svarende til knap 5.000 personer, hvilket netto giver 7.380 færre mænd i arbejdsstyrken.

Tabel 6.6. Udviklingen i mændenes arbejdsstyrkeopgjort på aldersgrupper 1997–2006, opdelt på bidrag fra befolkningsudvikling og erhvervsdeltagelsesbidrag

Udvikling i arbejdsstyrke	----- Heraf -----		
	Udvikling i befolkning	Udvikling i erhvervsdeltagelse	
Alder	----- Ændring i 1.000 personer -----		
-15 år	-2.469	1.117	-3.586
16-19 år	-3.083	475	-3.558
20-24 år	-17.827	-15.412	-2.415
25-29 år	-14.323	-11.874	-2.449
30-34 år	-8.003	-7.358	-645
35-39 år	6.854	7.437	-583
40-44 år	10.257	11.207	-950
45-49 år	-4.740	-2.935	-1.805
50-54 år	-11.491	-11.318	-173
55-59 år	19.005	15.243	3.762
60-64 år	14.421	11.035	3.386
65-66 år	1.550	1.026	524
67+ år	282	655	-373
16-66 år	-7.380	-2.474	-4.906
Alle	-9.567	-702	-8.865

Anm.: Det befolkningsmæssige bidrag til udviklingen i arbejdsstyrken er identificeret ved at fastholde erhvervsfrekvenserne på niveauet fra 1997 og anvende dem på befolkningen i 2006. Det giver et billede af, hvorledes arbejdsstyrken ville have set ud i 2006, givet at erhvervsdeltagelsen var den samme som i 1997. Bidraget fra ændringer i erhvervsdeltagelsen er herefter identificeret som differencen mellem det demografiske bidrag og den faktiske udvikling.

Kilde: Danmarks Statistik – Statistikbanken og egne beregninger.

Det fremgår, at kvindernes bidrag til arbejdsstyrken (16-66-årige) er steget som et resultat af såvel den befolkningsmæssige udvikling som af en stigende erhvervsdeltagelse, jf. tabel 6.7.

Der er således i Østdanmark blevet knap 2.300 flere kvinder i den erhvervsaktive alder (16-66-årige) i den betragtede periode. Samtidig er erhvervsdeltagelsen steget svarende til godt 17.000 personer, hvilket netto giver 19.367 flere kvinder i arbejdsstyrken.

Tabel 6.7. Udviklingen i kvindernes arbejdsstyrke opgjort på aldersgrupper 1997–2006, opdelt på bidrag fra befolkningsudviklingen og erhvervsdeltagelsesbidrag

Udvikling i arbejdsstyrke	----- Heraf -----		
	Udvikling i befolkning	Udvikling i erhvervsdeltagelse	
Alder	----- Ændring i 1.000 personer -----		
-15 år	-1.365	794	-2.159
16-19 år	-188	160	-348
20-24 år	-13.208	-13.264	56
25-29 år	-8.539	-7.084	-1.455
30-34 år	-3.491	-2.794	-697
35-39 år	8.451	8.790	-339
40-44 år	9.665	9.780	-115
45-49 år	-5.031	-4.588	-443
50-54 år	-4.987	-8.895	3.908
55-59 år	25.026	13.311	11.715
60-64 år	11.265	6.500	4.765
65-66 år	404	386	18
67+ år	546	-234	780
16-66 år	19.367	2.301	17.066
Alle	18.548	2.860	15.688

Anm.: Det befolkningsmæssige bidrag til udviklingen i arbejdsstyrken er identificeret ved at fastholde erhvervsfrekvenserne på niveauet i 1997, og anvende dem på befolkningen i 2006. Det giver et billede af, hvorledes arbejdsstyrken ville have set ud i 2006, givet at erhvervsdeltagelsen var den samme som i 1997. Bidraget fra ændringer i erhvervsdeltagelsen er herefter identificeret som differencen mellem det demografiske bidrag og den faktiske udvikling.

Kilde: Danmarks Statistik – Statistikbanken og egne beregninger.

6.2 Erhvervsfrekvens⁷

Erhvervsfrekvensen i Østdanmark er i 2006 76,5, svarende til et fald på 0,8 procentpoint siden 1997.

Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande har en væsentlig lavere erhvervsdeltagelse end personer af dansk oprindelse, jf. tabel 6.8.

Tabel 6.8. Udviklingen i erhvervsfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på etnicitet

	1997	2006	1997-2006
	Erhvervsfrekvens		Udvikling i pct.
Personer med dansk oprindelse	79,5	78,6	-1,1
Indvandrere fra vestlige lande	66,7	64,6	-3,1
Efterkommere fra vestlige lande	75,7	76,2	0,7
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	54,1	56,8	5,0
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	58,7	66,4	13,1
I alt	77,3	76,5	-1,0

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Dog er erhvervsfrekvensen for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande steget fra 1997 til 2006.

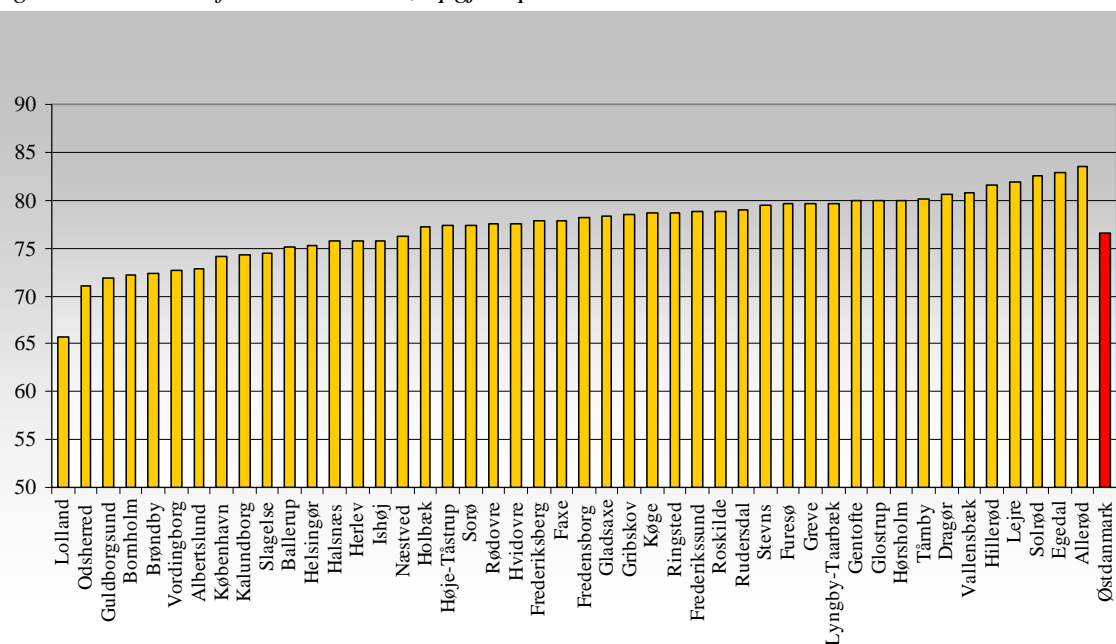
⁷ Erhvervsfrekvensen defineres her ved gruppen af 16-66-årige personer i ledighed eller beskæftigelse set i forhold til gruppen af 16-66-årige i befolkningen. Det vil sige, at erhvervsfrekvensen udtrykker, hvor mange i den erhvervsaktive alder, der enten er i beskæftigelse eller ledighed, og dermed til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der er stor forskel på erhvervsfrekvensen i de enkelte kommuner i Østdanmark i 2006. Lolland har den laveste på 65,7 pct. mens Allerød har den højeste på 83,5 pct.

Erhvervsfrekvensen er faldet i tre ud af fire kommuner fra 1997 til 2006. Vallensbæk kommune har haft det største fald på 5,6 procentpoint i perioden, mens Lolland kommune med 4,5 procentpoint har oplevet det næststørste fald.

En fjerdedel af kommunerne har en stigning i erhvervsfrekvensen. Brøndby, Sorø, Ringsted og Gladsaxe har alle haft stigninger på 1 procentpoint eller derover. Brøndby har den største stigning på 1,5 procentpoint.

Figur 6.4. Erhvervsfrekvensen 2006, opgjort på kommuner

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Faldende erhvervsfrekvens blandt unge

For de grupper, der er på vej ind på arbejdsmarkedet (16-19-årige, 20-24-årige og 25-29-årige), er der sket et fald i erhvervsfrekvensen fra 1997 til 2006. Det skyldes dels, at flere unge er under uddannelse, dels en øget tilgang af unge nydanskere (som har en lavere erhvervsfrekvens) i disse aldersgrupper. Erhvervsfrekvensen for specielt de 55-59-årige, men også for de 60-64-årige er steget fra 1997 til 2006, jf. tabel 6.9.

Tabel 6.9. Udviklingen i erhvervsfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på alder

	1997	2006	1997-2006
	Erhvervsfrekvens		Udvikling i pct.
16-19 år	60,2	56,4	-6,3
20-24 år	78,4	76,6	-2,3
25-29 år	84,1	81,6	-3,0
30-34 år	87,1	86,3	-0,9
35-39 år	87,8	87,3	-0,6
40-44 år	87,5	87,0	-0,6
45-49 år	87,0	85,7	-1,5
50-54 år	81,0	83,4	3,0
55-59 år	71,5	80,5	12,6
60-64 år	37,1	42,5	14,6
65+ år	18,5	19,9	7,6
I alt	77,3	76,5	-1,0

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Kvinder har lavere erhvervsfrekvens – men mere gunstig udvikling

Kvindens erhvervsfrekvens ligger under erhvervsfrekvensen for mænd, men kvinderne har haft en mere gunstig udvikling fra 1997 til 2006. Forskellen mellem de to køn er dermed indsnævret i perioden. På trods af dette synes der stadig at være et vist arbejdskraftpotentiale blandt kvinder.

Tabel 6.10. Udviklingen i erhvervsfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på køn

	1997	2006	1997-2006
	Erhvervsfrekvens		Udvikling i pct.
Kvinder	73,6	74,0	0,5
Mænd	81,0	78,9	-2,7
I alt	77,3	76,5	-1,0

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Erhvervsdeltagelsen er stigende med uddannelsesniveaut

Der er en klar positiv sammenhæng mellem uddannelse og erhvervsfrekvens således, at højere uddannelsesniveau betyder højere erhvervsfrekvens.

Erhvervsfrekvensen for personer med en lang videregående uddannelse er 91,9 pct. i 2006 mod 61,3 pct. for personer med en grundskoleuddannelse – dvs. en markant forskel. Samtidig er forskellen vokset siden 1997.

Den største og mest afgørende forskel i erhvervsdeltagelsen er dog mellem dem, der har en erhvervsuddannelse og dem, der alene har grundskoleniveauet. Personer med grundskoleniveau har en erhvervsfrekvens på 61,3, hvorimod personer med en erhvervsfaglig eller højere uddannelse har en betragtelig højere erhvervsfrekvens. Det peger på, at uddannelsesniveaut er en afgørende faktor for tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Tabel 6.11. Udviklingen i erhvervsfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på uddannelsesniveau

	1997	2006	1997-2006
	Erhvervsfrekvens		Udvikling i pct.
Grundskole	65,0	61,3	-5,7
Almengymnasiale uddannelser	77,0	79,0	2,6
Erhvervsgymnasiale uddannelser	88,4	87,5	-1,0
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	84,0	82,0	-2,4
Korte videregående uddannelser	87,0	86,5	-0,6
Mellemlange videregående uddannelser	89,9	87,5	-2,7
Bachelor	82,1	82,4	0,4
Lange videregående uddannelser	92,6	91,9	-0,8
Uddannelse uoplyst	48,4	46,5	-3,9
I alt	77,3	76,5	-1,0

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

6.3. Beskæftigelsesfrekvens⁸

Beskæftigelsesfrekvensen i Østdanmark er i 2006 76,0, hvilket er en stigning på 4,6 procentpoint siden 1997.

Beskæftigelsesfrekvensen er steget for alle etniske grupper, og i særdeleshed for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Disse to grupper har oplevet stigninger på over 20 procentpoint de sidste 10 år. Det skal dog bemærkes, at stigningerne har fundet sted fra et meget lavt niveau, og at niveauet fortsat er væsentligt lavere end for personer med dansk oprindelse.

Tabel 6.12. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvens i Østdanmark 1997-2006, opgjort på herkomst

	1997	2006	1997-2006
	Beskæftigelsesfrekvens		Udvikling i pct.
Personer med dansk oprindelse	73,3	76,0	3,7
Indvandrere fra vestlige lande	57,9	59,0	1,9
Efterkommere fra vestlige lande	67,8	73,6	8,6
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	35,6	43,5	22,2
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	50,4	63,4	25,8
I alt	71,4	76,0	6,4

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Beskæftigelsesfrekvensen er steget mest for kvinder, som dog fortsat har et lavere niveau end mænd, for såvel personer af dansk oprindelse, som personer af ikke-vestlig herkomst.

Den samlede beskæftigelse i Østdanmark er steget med 78.119 personer fra 1996 til 2006, hvoraf etniske danskere bidrager med 31.440 (ca. 40 pct.) og nydanskere fra ikke-vestlige lande med 38.242 (knap 50 pct.).

⁸ Beskæftigelsesfrekvensen defineres her ved gruppen af 16-66-årige personer som er i beskæftigelse set i forhold til gruppen af 16-66-årige i befolkningen. Det vil sige, at beskæftigelsesfrekvensen udtrykker hvor mange i den erhvervsaktive alder, der er i beskæftigelse.

Tabel 6.13. Befolkningens (16-64 år) beskæftigelsesfrekvens 1996 og 2006, opgjort på køn og etnicitet samt udvikling 1996-2006

Etnicitet		Beskæftigelsesfrekvens		Absolutte tal	Udvikling 1996-2006	
		1996	2006	2006	Absolutte tal	Pct.
Ikke-vestlige	Mænd	34,1	49,6	28.954	15.097	109%
indvandrere	Kvinder	25,4	41,8	24.806	15.789	175%
Ikke-vestlige	Mænd	46,9	59,7	5.017	3.708	283%
efterkommere	Kvinder	48,4	60,5	4.950	3.649	280%
I alt nydanskere fra	Mænd			33.971	18.804	124%
ikke-vestlige lande	Kvinder			29.755	19.437	188%
	I alt			63.726	38.242	150%
Danskere	Mænd	71,3	73,4	519.496	3.387	0,7%
	Kvinder	68	73,1	514.949	28.053	5,8%
Totalt for Østdanmark I alt				1.133.156	78.119	7,4%

Anm.: Det skal gøres opmærksom på, at særkørslerne fra New Insight anvender en lidt anden referencegruppe (16-64-årige) end de tal der er trukket direkte fra Danmarks Statistiks den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Ligeledes anvender New Insight 1996, hvor 1997 er brugt alle andre steder.

Kilde: New Insight pba. særkørsler fra Danmarks Statistik.

Nydanskere fra ikke-vestlige lande har bidraget positivt til at øge beskæftigelsen, men der er fortsat et væsentligt arbejdskraftpotentialt i denne gruppe.

Beskæftigelsesfrekvens efter oprindelsesland

Beskæftigelsesfrekvensen opgjort på oprindelseslande peger på, at der som udgangspunkt er sammenhæng mellem niveauet for beskæftigelsesfrekvensen, og hvor længe de pågældende grupper har opholdt sig i Danmark.

Dog skiller enkelte oprindelseslande sig ud. Borgere fra Somalia, Irak og Libanon ser fortsat ud til at have vanskeligere ved at skabe en tilknytning til det danske arbejdsmarked end personer fra de øvrige ikke-vestlige lande. Disse grupper udgør således en særlig udfordring i den etniske indsats.

Tabel 6.14. Befolkningen (16-64 år) beskæftigelsesfrekvens 1996 og 2006 samt udvikling, opgjort på oprindelseslande

Land	1996		2006		1996-2006	
	Beskæftigelsesfrekvens	Absolute tal	Beskæftigelsesfrekvens	Absolute tal	Udvikling absolut	Udvikling i pct.
Bosnien-Hercegovina	6,1	207	53,6	2.616	2.409	1166%
Øvrige ikke-vestlige lande ¹	44,2	10.677	55,8	25.452	14.776	138%
Irak	14,7	443	32,9	3.002	2.558	577%
Iran	31,9	1.391	52,7	3.172	1.781	128%
Jugoslavien	50,5	4.356	57,7	5.427	1.071	25%
Kina	52,5	742	61,4	2.955	2.213	298%
Libanon	16,6	682	33,1	1.963	1.282	188%
Marokko	38,2	1.368	51,9	2.687	1.319	96%
Pakistan	37,4	3.367	51,5	6.424	3.056	91%
Somalia	6,6	116	28,8	1.058	941	809%
Tyrkiet	37,1	6.754	56,3	15.311	8.557	127%
I alt nydanskere fra ikke-vestlige lande		30.103		70.065	39.962	133%
Øvrige lande ²	74,2	1.105.156	77,2	1.135.749	30.593	3%
Totalt Østdanmark		1.135.259		1.205.814	70.555	6%

Anm. 1: Dvs. øvrige ikke-vestlige lande som ikke er nævnt i tabellen.

Anm. 2: Hvilket dækker over danskere og vestlige indvandrere og efterkommere.

Note.: Se anmærkning under tabel 6.13

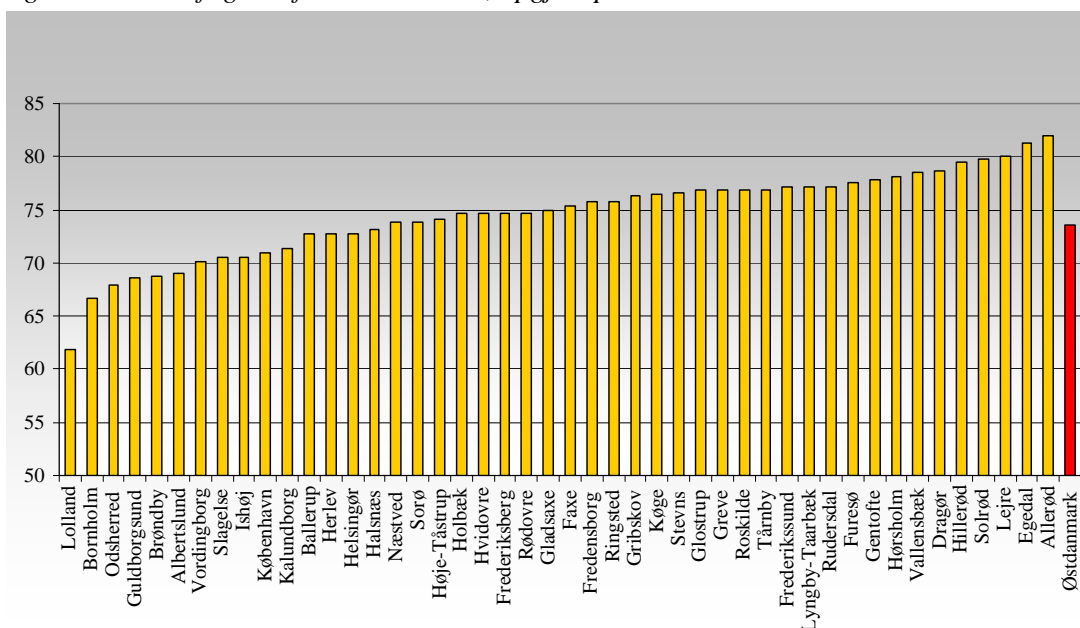
Kilde: New Insight pba. særkørsler fra Danmarks Statistik.

Stigende beskæftigelsesfrekvens i de fleste kommuner

Beskæftigelsesfrekvensen har været stigende i næsten alle kommuner fra 1997 til 2006. København har oplevet den største stigning på 7,3 procentpoint, mens Furesø med 0,1 procentpoint har haft en mindste stigning i perioden.

Der er samtidig stor forskel på beskæftigelsesfrekvensen i de enkelte kommuner. Lolland kommune har i 2006 den laveste beskæftigelsesfrekvens på 61,8 pct., mens Allerød har den højeste på 81,9 pct. 8 kommuner har oplevet fald, størst i Vallensbæk kommune med et fald på 3,8 procentpoint og Bornholms kommune med det næststørste fald på 1,3 procentpoint.

Figur 6.5. Beskæftigelsesfrekvensen 2006, opgjort på kommuner

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Seniorerne har oplevet en markant stigende beskæftigelsesfrekvens

De 16-19-årige er den eneste aldersgruppe, der har oplevet et fald i beskæftigelsesfrekvens siden 1997. Til gengæld er beskæftigelsesfrekvensen for specielt de 55-59-årige, men også for de 60-64-årige steget fra 1997 til 2006, jf. tabel 6.15.

Tabel 6.15. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på alder

	1997	2006	1997-2006
	Beskæftigelsesfrekvens		Udvikling i pct.
16-19 år	58,3	55,6	-4,6
20-24 år	72,6	74,3	2,3
25-29 år	75,9	78,1	2,9
30-34 år	79,6	82,5	3,6
35-39 år	81,3	83,8	3,1
40-44 år	82,0	83,9	2,3
45-49 år	81,6	83	1,7
50-54 år	76,1	80,7	6,0
55-59 år	64,9	75,4	16,2
60-64 år	32,5	41,3	27,1
65+ år	17,0	19,8	16,5
I alt	71,4	73,6	3,1

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Flere personer i de aldersgrupper, der umiddelbart står overfor at skulle forlade arbejdsmarkedet, er således i beskæftigelse i 2006 i forhold til 1997. Det er dog stadig under halvdelen, der er i beskæftigelse, og der er derfor fortsat grundlag for en indsats for at få flere ældre til at blive på arbejdsmarkedet.

Også forskelle mellem kønnene

Der er også klare forskelle mellem kvinder og mænd, når det gælder beskæftigelsesfrekvenser – igen både hvad angår niveau og udvikling.

Tabel 6.16. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på køn

	1997	2006	1997-2006
	Beskæftigelsesfrekvens		Udvikling i pct.
Kvinder	67,7	71,1	4,8
Mænd	75,1	76,0	1,2
I alt	71,4	73,6	3,0

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Kvindernes beskæftigelsesfrekvens ligger på et lavere niveau end mænds. Dog har kvinderne, ligesom det var tilfældet med erhvervsfrekvensen, haft en mere gunstig udvikling fra 1997 til 2006, og forskellen er dermed indsnævret.

Erhvervsdeltagelsen stiger med uddannelsesniveaut

Der er en klar positiv sammenhæng mellem uddannelsesniveau og beskæftigelsesfrekvens: Jo højere uddannelsesniveau jo højere beskæftigelsesfrekvens.

Tabel 6.17. Udviklingen i beskæftigelsesfrekvens i Østdanmark 1997–2006, opgjort på uddannelsesniveau

	1997	2006	1997-2006
	Beskæftigelsesfrekvens		Udvikling i pct.
Grundskole	58,0	57,7	-0,5
Almengymnasiale uddannelser	72,0	76,7	6,5
Erhvervsgymnasiale uddannelser	84,8	85,9	1,3
Erhvervsfaglige praktik- og hovedforløb	78,0	79,1	1,4
Korte videregående uddannelser	81,3	83,5	2,7
Mellemlange videregående uddannelser	86,9	85,5	-1,6
Bachelor	78,4	80,0	2,0
Lange videregående uddannelser	88,4	88,8	0,5
Uddannelse uoplyst	38,9	43,1	10,8
I alt	71,4	73,6	3,1

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Beskæftigelsesfrekvensen er, som det også var tilfældet med erhvervsfrekvensen, markant højere blandt personer med en lang videregående uddannelse ift. personer, der kun har en grundskoleuddannelse. Dog er forskellen ikke øget fra 1997 til 2006.

I 1997 havde personer med en grundskoleuddannelse en beskæftigelsesfrekvens på 58, mens personer med en erhvervsfaglig uddannelse havde en gennemsnitlig beskæftigelsesfrekvens på ca. 78. I 2006 ligger beskæftigelsesfrekvensen for personer med en grundskoleuddannelse stadigvæk på samme niveau, mens den er steget for personer med en erhvervsfaglig uddannelse.

Det peger på, dels at erhvervsfaglig eller videregående uddannelse generelt er et middel til at sikre en mere stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, dels at et stigende uddannelsesniveau er medvirkende til at sikre et øget beskæftigelsespotentiale.

6.4. Beskæftigelse og arbejdspladser

Der var i 2006 ca. 1.249.000 beskæftigede i Østdanmark. 843.000 (67 pct.) bosiddende i Region Hovedstaden og 406.000 (33 pct.) i Region Sjælland.

Fra 2005 til 2006 steg beskæftigelsen med 1,5 pct., og den forventes at stige frem til 2008, hvorefter den flader ud. Fra 1997 til 2006 er beskæftigelsen steget med knap 56.000 (svarende til 4,7 pct.) i Østdanmark, mens den er steget med 2 pct. i resten af landet.

Tabel 6.18. Antal beskæftigede og udvikling 1997-2006

Område	Beskæftigede		Udvikling 1997-2006
	1997	2006	
Østdanmark	1.193.139	1.248.870	4,7%
Region Hovedstaden	802.392	843.036	5,1%
Region Sjælland	390.747	405.834	3,9%
Resten af Danmark	1.476.472	1.505.726	2,0%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Hovedstadsregionen har med en vækst i perioden på 5,1 pct. til 843.000 personer haft en mere positiv udvikling end Sjællandsregionen med en vækst på 3,9 pct. til 406.000 personer.

Udvikling i beskæftigelse på herkomst

Der har været en positiv udvikling i antallet af beskæftigede blandt de etniske grupper. Fra 1993 til 2006 er beskæftigelsen for efterkommere fra ikke-vestlige lande steget med næsten 700 pct. til 10.400. Hermed udgør de under 1 pct. af de beskæftigede, men over 10 pct. af fremgangen.

Indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør med ca. 60.000 knap 5 pct. af de beskæftigede, men repræsenterer ca. 43 pct. af beskæftigelsesfremgangen.

Tabel 6.19. Beskæftigede i Østdanmark, opgjort på herkomst

16-66-årige	Antal 1993 - 2006		
	2006	Udvikling i antal	Udvikling i pct.
Indvandrere fra vestlige lande	33.804	8.106	31,5%
Indvandrere fra ikke-vestlige	59.843	36.943	161,3%
Efterkommere fra vestlige	4.364	1.618	58,9%
Efterkommere fra ikke-vestlige	10.367	9.044	683,6%
Pers. med dansk oprindelse	1.107.438	30.090	2,8%
I alt	1.215.816	85.801	7,6%

Kilde: Danmarks Statistik - Statistikbanken og egne beregninger.

Antal arbejdspladser

Der er godt 1.254.000 arbejdspladser i Østdanmark, fordelt med ca. 914.000 (73 pct.) arbejdspladser i Region Hovedstaden og ca. 340.000 (27 pct.) i Region Sjælland, jf. tabel 6.20.

Fra 1997 til 2006 er antal arbejdspladser steget med 4,8 pct. i Østdanmark, mens stigningen er på 2 pct. i resten af landet.

Der er flere arbejdspladser end beskæftigede i Hovedstaden, modsat Sjællandsregionen. Forklaringen er, at en stor del af de bosiddende i Region Sjælland pendler til Hovedstadsregionen for at arbejde.

Tabel 6.20. Antal arbejdspladser og udvikling 1997-2006

Område	Arbejdspladser		Udvikling 1997-2006
	1997	2006	
Østdanmark	1.196.526	1.254.323	4,8%
Region Hovedstaden	868.339	914.638	5,3%
Region Sjælland	328.187	339.685	3,5%
Resten af Danmark	1.463.828	1.492.400	2,0%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

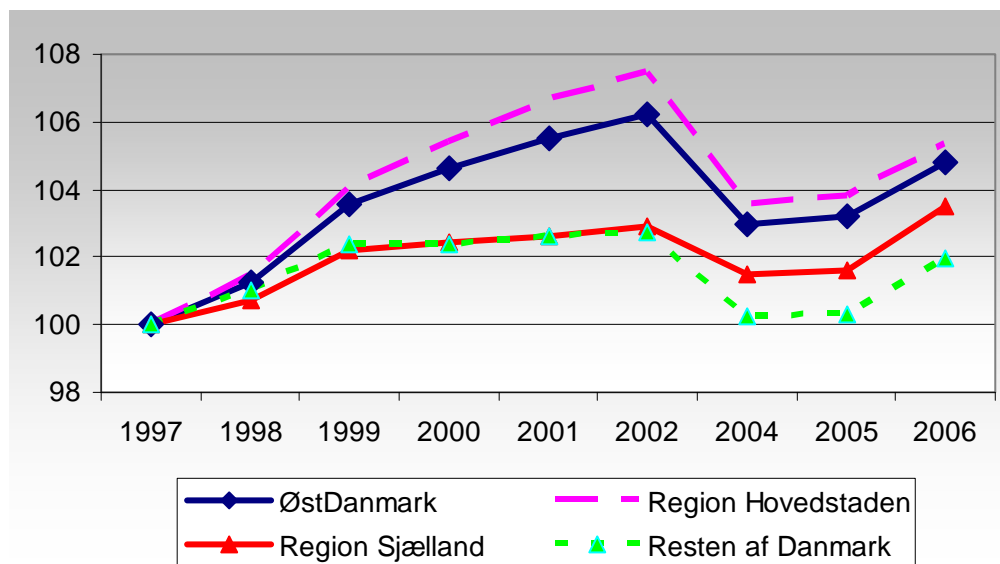
Udviklingen i antallet af arbejdspladser fra 1997 til 2006 har været noget kraftigere i region Hovedstaden (5,3 pct.) end i Region Sjælland (3,5 pct.).

Fra 2004 til 2006 er antallet af arbejdspladser i Østdanmark steget med 1,8 pct. (1,7 pct. i Region Hovedstaden og 2 pct. i Region Sjælland – dvs. størst stigning i Region Sjælland i de senere år).

Ser man på hele perioden siden 1997 er antallet af arbejdspladser steget i alle de betragtede områder frem til 2002, hvorefter antallet af arbejdspladser har været aftagende frem til 2004, hvorefter der igen har været stigning, jf. figur 6.6.

Stigningen i antal arbejdspladser frem til 2002 har været særlig markant i Region Hovedstaden, og i 2006 har Hovedstaden næsten "genvundet" niveauet fra 2002. Region Sjælland havde en lidt mere afdæmpet udvikling i antallet af arbejdspladser frem til 2002, mens stigningen har været større fra 2002 til 2006.

Figur 6.6. Udviklingen i antal arbejdspladser 1997-2006, indeks 1997=100

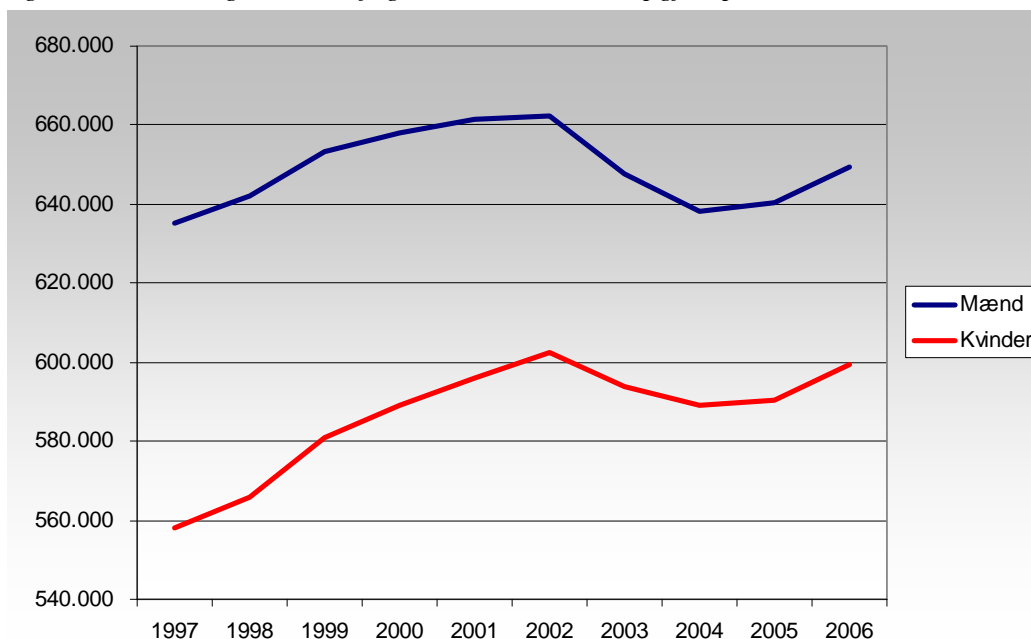

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Størst stigning i beskæftigelsen for kvinder

Set over en 25-årig periode er det alene kvindernes beskæftigelse, der er steget. Fra 1997 til 2006 er kvindernes beskæftigelse steget med ca. 40.000 mod ca. 15.000 for mændene, jvf. figur 6.7.

Figur 6.7. Udviklingen i beskæftigelsen 1981 – 2006, opgjort på køn

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Baggrunden for udviklingen er kvindernes generelt øgede erhvervsdeltagelse, og stigende beskæftigelsesfrekvens, jf. afsnittet herom.

Størst beskæftigelsesstigning i forretningservice og sociale institutioner

Privat service repræsenterer ca. halvdelen af arbejdspladserne i Østdanmark og offentlig service knap en tredjedel, jvf. tabel 6.21. Antal arbejdspladser i fremstillingssektoren under ét er reduceret med 20 pct. i perioden. Bygge- og anlægssektoren har (med knap 14 pct.) oplevet den største vækst, efterfulgt af privat service med knap 12 pct. Antallet af arbejdspladser inden for offentlig service er øget med 5,4 pct.

Tabel 6.21. Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på brancher, 1997–2006

Arbejdspladser i Østdanmark				
Antal, andel og udvikling, 1997-2006				
	Antal		Andel i pct.	Udvikling i pct.
	1997	2006		
Landbrug, fiskeri, m.m.	25.519	19.665	1,6%	-22,9%
Fremstilling	163.907	131.812	10,5%	-19,6%
Bygge- og anlæg	69.211	78.601	6,3%	13,6%
Privat service	559.051	624.626	49,8%	11,7%
Offentlig service	378.838	399.323	31,8%	5,4%
I alt	1.196.526	1.254.027	100,0%	4,8%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

I bilag 1 er udviklingen i arbejdspladser i Østdanmark opgjort på 27 brancher.

Det generelle billede er tilbagegang i antallet af arbejdspladser inden for landbrug m.m. samt fremstillingsbrancherne, bortset fra ”Kemisk industri og plastindustri”, som bl.a. omfatter lægemiddelindustrien.

De beskæftigelsesmæssigt største brancher ”Forretningsservice” og ”Sociale institutioner” - med henholdsvis 12,4 og 12,2 pct. af den samlede beskæftigelse - har haft den største vækst på hhv. 47,2 og 20,7 pct. fra 1997 til 2006.

Region Hovedstaden og Region Sjælland har forskellig erhvervsstruktur

Der er forskel på erhvervsstrukturen i Region Hovedstaden og i Region Sjælland.

Generelt spiller landbrug, fremstillingsvirksomhed og bygge- og anlægssektoren en større rolle på Sjælland end i Hovedstadsområdet, mens servicevirksomhed dominerer i Hovedstadsområdet.

Tabel 6.22. Arbejdspladser i Østdanmark på hovedbrancher og regioner, 1997–2006

Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på regioner						
Antal, andel og udvikling, 1997 - 2006						
	Region Hovedstaden			Region Sjælland		
	Antal 2006	Andel i pct.	Udvikling i pct.	Antal 2006	Andel i pct.	Udvikling i pct.
Landbrug, fiskeri, m.m.	6.026	0,7%	-21,0%	13.639	4,0%	-23,8%
Fremstilling	85.750	9,4%	-20,9%	46.062	13,6%	-17,1%
Bygge- og anlæg	49.949	5,5%	7,3%	28.652	8,4%	26,5%
Privat service	492.272	53,8%	12,5%	132.354	39,0%	9,0%
Offentlig service	280.345	30,7%	4,5%	118.978	35,0%	7,5%
I alt	914.342	100%	5,3%	339.685	100%	3,5%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

I bilag 2 er udviklingen i arbejdspladser i Østdanmark opgjort på 27 brancher. ”Forretningsservice” er således den branche, der beskæftiger klart flest i Region Hovedstaden (efterfulgt af ”Sociale institutioner” og ”Undervisning”) er ”Sociale institutioner” størst i Region Sjælland, fulgt af ”Undervisning”, ”Bygge- og anlæg” samt ”Detailhandel”.

De fleste aldersgrupper har stigende beskæftigelse

Beskæftigelsesfremgangen siden 1997 er stort set kommet alle aldersklasser til gode, jf. tabel 6.23.

Beskæftigelsesstigningen er dog især markant blandt for de ældre aldersgrupper.

For aldersgrupperne over 60 år er beskæftigelsen således steget 25-30 pct. i løbet af de sidste 3 år, hvor beskæftigelsen under ét er steget med 0,6 pct. Eneste område, hvor beskæftigelsen ikke har udviklet sig mere positivt (mindre negativt) end arbejdsstyrken, er de 55-59-årige, der har oplevet en svagt stigende ledighed.

Tabel 6.23. Antal og udvikling i arbejdsstyrke og i beskæftigelse i Østdanmark, opgjort på alder, 2003–2006

	Beskæftigede		Arbejdsstyrke	
	Antal 2006	Udvikling 2003-2006	Antal 2006	Udvikling 2003-2006
-15 år	10.841	-17,0%	10.841	-17,0%
16-19 år	57.261	6,3%	58.065	6,4%
20-24 år	96.337	-3,0%	99.297	-3,7%
25-29 år	125.135	-8,5%	130.689	-9,3%
30-34 år	154.305	2,4%	161.456	2,1%
35-39 år	158.806	-5,6%	165.403	-5,7%
40-44 år	157.983	9,9%	163.698	9,8%
45-49 år	136.855	2,1%	141.296	2,0%
50-54 år	126.611	-3,8%	130.739	-4,1%
55-59 år	129.080	-3,2%	137.820	-3,1%
60-64 år	64.054	30,7%	65.906	30,3%
65-66 år	9.389	24,5%	9.441	21,5%
67+ år	22.213	7,9%	22.213	7,9%
I alt	1.248.870	0,6%	1.296.864	0,3%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Der er færre beskæftigede under 35 år og blandt de 45-54-årige, men det dækker over et endnu større fald i arbejdsstyrken for disse aldersgrupper, jf. tabel 6.24. Det har samtidig betydet faldende ledighed for disse grupper.

For aldersgrupper med positiv udvikling i beskæftigelsen er væksten i beskæftigelsen større end i arbejdsstyrken, så også her har det medført faldende ledighed.

Tabel 6.24. Antal og udvikling i arbejdsstyrke og beskæftigelse i Østdanmark, opgjort på alder, 1997–2006

	Beskæftigede		Arbejdsstyrke	
	Antal 2006	Udvikling 1997-2006	Antal 2006	Udvikling 1997-2006
-15 år	10.841	-26,1%	10.841	-26,1%
16-19 år	57.261	-3,7%	58.065	-5,3%
20-24 år	96.337	-20,1%	99.297	-23,8%
25-29 år	125.135	-9,6%	130.689	-14,9%
30-34 år	154.305	-2,3%	161.456	-6,6%
35-39 år	158.806	14,3%	165.403	10,2%
40-44 år	157.983	17,3%	163.698	13,9%
45-49 år	136.855	-3,3%	141.296	-6,5%
50-54 år	126.611	-8,4%	130.739	-11,2%
55-59 år	129.080	51,7%	137.820	46,9%
60-64 år	64.054	81,9%	65.906	63,9%
65-66 år	9.389	37,0%	9.441	26,1%
67+ år	22.213	3,9%	22.213	3,9%
I alt	1.248.870	4,7%	1.296.864	0,7%

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Ældre (55-64-årige) udgør en stigende andel i særlige brancher

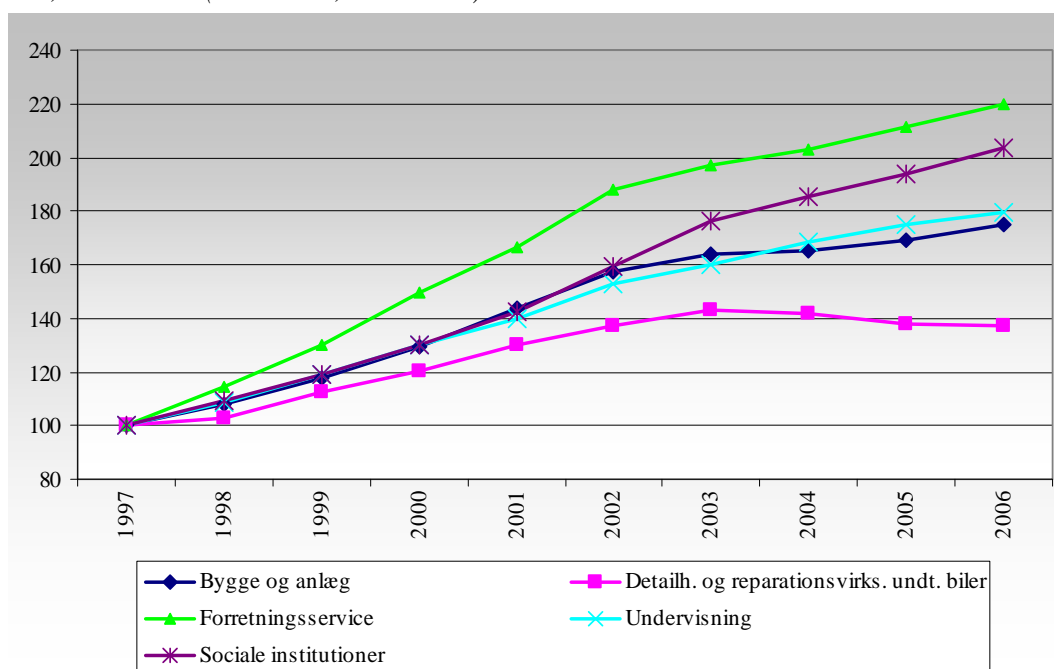
Den mest markante stigning i både beskæftigelse og arbejdsstyrke er blandt de ældste aldersgrupper. For at belyse den fremtidige rekrutteringssituation fokuseres på alderssammensætningen i de største brancher, dvs.:

- Forretningsservice
- Sociale institutioner
- Undervisning
- Detailhandel mv.
- Bygge og anlæg

Disse brancher tegner sig for godt 45 pct. af den samlede beskæftigelse i regionen.

Beskæftigelsen for personer i alderen 55-64 år er steget inden for alle disse brancher fra 1997 til 2006.

Figur 6.8. Udviklingen i beskæftigelsen for de 55-64-åriges inden for udvalgte brancher, 1997-2006 (indekseret, 1997=100)

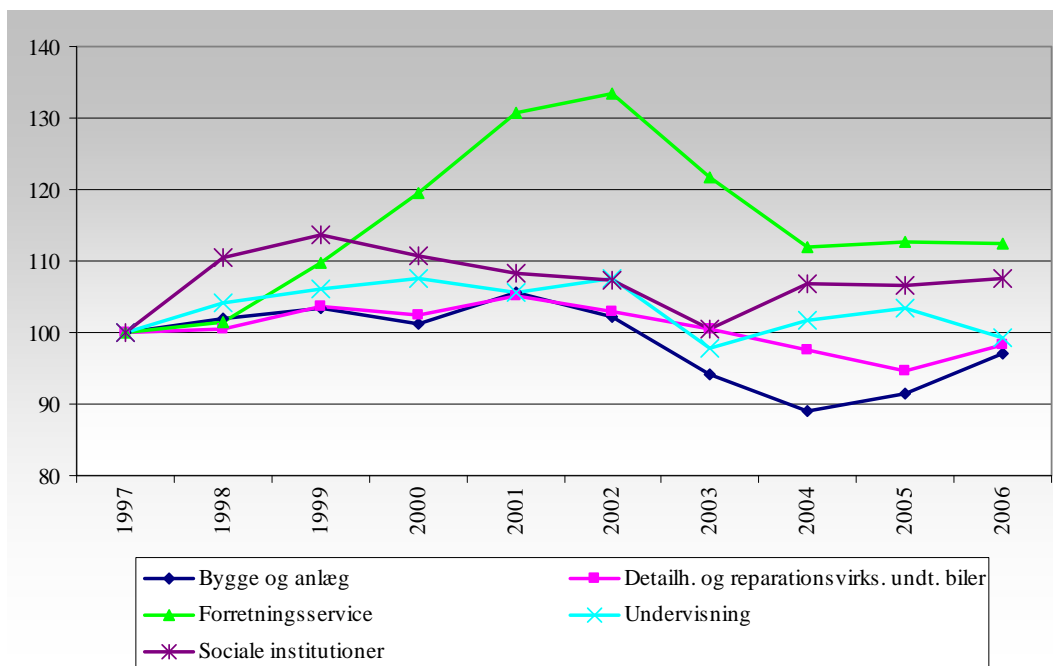

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Med godt 11.500 (en stigning på 104 pct.) flere beskæftigede i alderen 55-64 år i 2006 har sociale institutioner haft den største absolutte og den næststørste relative stigning sammenlignet med 1997. I samme periode har der været en stigning i antal beskæftigede 20-29-årige i sociale institutioner på 7 pct., svarende til ca. 2.200 personer, jf. nedenstående figur 6.9.

Sociale institutioner står dermed over for en situation, hvor en stor gruppe af medarbejdere forlader branchen pga. alder. Samtidig er der dog også lidt flere helt unge ansat i branchen. Udviklingen indikerer dog, at der samlet set er risiko for rekrutteringsproblemer i branchen i de kommende år.

Figur 6.9. Udviklingen i beskæftigelsen for de 20-29-årige inden for udvalgte brancher, 1997-2006 (indekseret, 1997=100)

Kilde: Danmarks Statistik, den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Nogenlunde samme udvikling ses inden for forretningsservice, hvor stigningen i beskæftigelsen blandt de ældre er på 120 pct., mens stigningen blandt de unge er på 12 pct. Stigningen blandt de ældre er fortsat i hele perioden, mens den er stagneret for de unge i de seneste tre år.

Udviklingen sættes i relief af, at forretningsservice også fremover forventes at være en af de brancher, der har størst vækst, jvf. prognoseafsnittet.

De tre øvrige brancher – bygge og anlæg, detailhandel mv. samt undervisning – har ligeledes oplevet et stigende antal beskæftigede i aldersgruppen 55-64 år. Dog er der et mindre fald inden for detailhandel mv. i de seneste tre år. I beskæftigelsesprognosen forventes detailhandel at være den branche, der vil opleve størst beskæftigelsesmæssig vækst i de nærmeste år.

Udviklingen blandt de unge i disse brancher er lidt forskellig, da udviklingstendenserne har svinget lidt op og ned fra år til år. Niveaueet i 2006 er dog stort set på niveau med beskæftigelsen i 1997.

Det skal pointeres, at ovenstående analyse af, hvorvidt der er tilstrækkelig arbejdskraft blandt unge til at tage over, når mange ældre i nærmeste fremtid forlader arbejdsmarkedet, kun bygger på personer i de unge aldersgrupper, der allerede er beskæftiget i den givne branche. Der er således ikke set på de personer, der kommer helt udefra (f.eks. uddannelsessystemet, arbejdsløshedskøen, førtidspension etc.), og som potentielt kan udfylde de ledige job.

Beskæftigede indvandrere og efterkommere på branche

Forretningsservice, som primært omfatter rengøring, beskæftiger 21,4 pct. af de ikke-vestlige indvandrere. Det er dermed det største beskæftigelsesområde for denne gruppe i 2006. Det er samtidig det område, der har haft den næststørste vækst de seneste 10 år (262 pct.).

Inden for bygge og anlæg samt post og telekommunikation har der ligeledes været markante stigninger, men de 2 områder udgør hver kun knap 3 pct. af beskæftigelsen for efterkommerne. Inden for socialområdet og sundhedsvæsenet er der stigninger over gennemsnittet. Beskæftigelsen inden for disse brancher udgør ca. 15 pct. i 2006.

Tabel 6.25. Beskæftigede indvandrere og efterkommere (16-64 år) opgjort på udvalgte brancher. Året 2006 og udvikling 1996-2006

	Andel/antal 2006				Udvikling 1996-2006			
	Ikke-vestlige indvandrere		Ikke-vestlige efterkommere		Ikke-vestlige indvandrere		Ikke-vestlige efterkommere	
	Andel	Antal	Andel	Antal	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Nærings- og nydelsesmiddelindustri	2,1	1.129	2,5	249	442	64%	98	65%
Mineralolie-, kemisk- og plastindustri mv.	2,8	1.505	2,2	219	681	83%	149	211%
Jern- og metalindustri	3,6	1.935	1,7	169	36	2%	42	32%
Bygge- og anlægsvirksomhed	1,8	968	2,7	269	693	252%	232	636%
Handel m. biler, autorep., servicestationer	1,2	645	2,5	249	416	182%	210	536%
Engros- og agenturhandel undt. m. biler	4	2.150	4,1	408	1.075	100%	291	248%
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	8,8	4.731	23,2	2.311	2.603	122%	1.745	308%
Hotel- og restaurationsvirksomhed mv.	11,5	6.183	7,5	747	3.322	116%	567	315%
Transportvirksomhed	8,5	4.570	5	498	2.853	166%	433	664%
Post og telekommunikation	2,6	1.398	2,9	289	1.077	336%	192	199%
Finansierings- og forsikringsvirksomhed	1,1	591	2,1	209	408	223%	181	629%
Forretningsservice mv.	21,4	11.505	15,7	1.564	8.324	262%	1.178	305%
Offentlig administration mv.	2,4	1.290	4,4	438	489	61%	331	310%
Undervisning	5,5	2.957	3,7	369	1.607	119%	288	356%
Sundhedsvæsen mv.	4,1	2.204	4,2	418	1.403	175%	335	401%
Sociale institutioner mv.	10,8	5.806	7,9	787	3.930	209%	672	586%
Renovationsvæsen, foreninger og forlystelser mv.	4,2	2.258	4,5	448	1.297	135%	339	309%
I alt	100	53.870	100	9.993	30.914	135%	7.384	283%

Kilde: New Insight pba. kørsler fra Danmarks Statistik

Blandt de ikke-vestlige efterkommere er detailhandel det største beskæftigelsesområde, efterfulgt af forretningsservice. Efterkommerne har i de seneste 10 år især haft procentvis fremgang i beskæftigelsen inden for transportvirksomhed, bygge- og anlæg samt finansierings- og forsikringsvirksomhed. Også social- og sundhedsvæsenet har i stigende grad tiltrukket de unge efterkommere.

6.5. Den aktuelle mangel- og flaskehalssituation⁹

Hovedkonklusioner

- Virksomhederne har forgæves søgt medarbejdere til næsten 33.000 stillinger i efteråret 2007
- Bygge- og anlægsbranchen har størst mangelproblemer i regionen som helhed
- Markante mangelproblemer inden for ”Administration, HR, økonomi, jura og sprog” samt ”Sundhed, omsorg og personlig pleje”
- Manglen inden for de enkelte områder varierer mellem regionens seks arbejdskraftoplande
- Der er paradoksproblemer - mange ledige og forgæves rekrutteringer - for kontorassistenter, rengøringsassistenter, fabriksarbejdere og pædagogmedhjælpere, hvor der er mange ledige samtidig med, at der er mangel på arbejdskraft
- 16,6 pct. af regionens virksomheder har oplevet forgæves rekrutteringer

Mangelproblemerne i Hovedstaden og Sjællandsregionen

I en periode på 2 måneder (fra uge 37 til uge 44 2007) er der forgæves forsøgt rekrutteret arbejdskraft til 32.826 ledige stillinger i Østdanmark.

Langt hovedparten (knap 24.000 - svt. 73 pct.) af de forgæves rekrutteringer er registreret i Region Hovedstaden, mens de resterende 8.851 forgæves rekrutteringer er registreret i Region Sjælland, jvf. tabel 6.26. Det afspejler ret præcist forholdet i antallet af arbejdspladser i de to regioner. Mangelsituationen er dermed stort set på samme niveau i de to regioner.

⁹ Afsnittet bygger på en survey, som Rambøll Management har foretaget for Arbejdsmarkedsstyrelsen i efteråret 2007.

Tabel 6.26. Forgæves rekrutteringer i Østdanmark efteråret 2007 fordelt på regioner og erhvervsområder

	Østdanmark		Hovedstaden		Sjælland	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Alle grupper	32.826	100%	23.975	100%	8.851	100%
Bygge og anlæg	4.713	14%	3.389	14%	1.323	15%
Administration, HR, økonomi, jura og sprog	4.681	14%	3.905	16%	776	9%
Salg, indkøb og markedsføring	4.461	14%	3.497	15%	964	11%
Sundhed, omsorg og personlig pleje	3.146	10%	1.624	7%	1.522	17%
Transport, post, lager- og maskinførerarbejde	2.756	8%	1.717	7%	1.039	12%
Hotel, restauration, køkken, kantine	2.721	8%	2.171	9%	550	6%
Data, it og teleteknik	1.935	6%	1.857	8%	78	1%
Ingeniørarbejde, teknik og naturvidenskab	1.835	6%	1.487	6%	348	4%
Pædagogisk, socialt og teologisk arbejde	1.587	5%	1.285	5%	301	3%
Jern, metal og auto	1.500	5%	822	3%	677	8%
Rengøring, ejendomsservice og renovation	1.052	3%	587	2%	464	5%
Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje	698	2%	353	1%	344	4%
Industriel produktion	532	2%	334	1%	198	2%
Nærings- og nydelsesmiddel	318	1%	254	1%	64	1%
Undervisning, forskning og vejledning	276	1%	206	1%	70	1%
Medie, kultur, idræt, turisme og underholdning	233	1%	128	1%	106	1%
Vagt, sikkerhed og overvågningsarbejde	201	1%	188	1%	13	0%
Design, formgivning og grafisk arbejde	90	0%	79	0%	11	0%
Tekstil og beklædning	86	0%	86	0%	0	0%
Træ, møbel, glas og keramik	6	0%	6	0%	0	0%

Kilde: Rambøll Management på baggrund af en virksomhedssurvey.

I Østdanmark har i alt 11.700 virksomheder i efteråret 2007 oplevet forgæves rekruttering. Det svarer til 16,6 pct. af virksomhederne i regionen.

Antallet af forgæves rekrutteringer svarer til 2,6 pct. af antallet af arbejdspladser i Østdanmark og i begge regioner. Østdanmark er forholdsmæssigt hårdere ramt af mangel end resten af landet, idet der i hele landet er registreret en arbejdskraftmangel svarende til 2,4 pct. af arbejdspladserne,

I en tilsvarende survey i foråret 2007 angav virksomhederne ca. 30.000 forgæves rekrutteringer i Østdanmark. Antallet af forgæves rekrutteringer er således vokset med 11,2 pct. Fordelt på de to regioner er stigningen i forgæves rekrutteringer 12,3 i Hovedstaden og 8,4 i Sjællandsregionen fra forår til efterår 2007.

Størst mangel inden for bygge og anlæg

Arbejdskraftmanglen er størst inden for "Bygge- og anlægssektoren", idet der her forgæves er søgt rekrutteret 4.713 ansatte, svarende til 14 pct. af den samlede mangel i regionen.

Som følge af branchens store betydning for udviklingen i regionen har Beskæftigelsesregionen fået gennemført en analyse af branchens fremtidige rekrutteringsmuligheder¹⁰.

Analysen peger på, at manglen på arbejdskraft inden for branchen forventes at fortsætte frem mod 2016 med risiko for, at rekrutteringsproblemerne eskalerer. Renteudviklingen og omfanget af offentlige investeringer vil være afgørende for væksten i branchen og dermed for den fremtidige beskæftigelsesudvikling.

¹⁰ Perspektivanalyse af fremtidens kvalifikationsbehov i bygge- og anlægssektoren (New Insight).

Analysens mest positive scenarie peger på en stigning i beskæftigelsen inden for bygge og anlæg på 20% svarende til 37.000 nye job i 2016. Der er risiko for, at der vil mangle op mod 16.000 personer afhængigt af, hvordan markedet og rammevilkårene i branchen ændrer sig i de kommende år.

Hvis der ikke gøres en aktiv indsats, er der risiko for, at manglen bliver permanent inden for visse områder af branchen.

Manglen vil primært omhandle faglært arbejdskraft - især tømrere og elektrikere. Derudover vil der som følge af den teknologiske udvikling opstå mangel på personer med en langvarig uddannelse. Endelig vil efterspørgslen efter ikke-faglærte falde.

Selv med analysens mest pessimistiske scenarie vil der være flere beskæftigede i branchen end i dag og mangel på arbejdskraft.

For at modvirke denne udvikling peger undersøgelsen på to indsatsområder:

1. Kvalificering af den eksisterende arbejdsstyrke via uddannelse, efteruddannelse og voksenlærlingeordninger

Det handler om at sikre uddannelse af flere faglærte, dels ved større optag, dels ved at mindske frafaldet, herunder især blandt de unge. Derudover anbefaler undersøgelsen at iværksætte forsøg, som udfordrer grænserne for anvendelse af ikke-faglært arbejdskraft samt initiativer, der kan give plads til personer uden for arbejdsstyrken og personer som traditionelt ikke har haft stor tilknytning til branchen.

2. Allokering og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft

Det handler om at tiltrække arbejdskraft, lette rekrutteringsprocesserne og udvikle mulighederne for efteruddannelse.

Øvrige mangelområder

Inden for brancherne "Administration, HR, m.v." og "Salg, indkøb, m.v." er den registrerede mangel næsten lige så stor, og disse erhvervsområder tegner sig ligeledes for ca. hver 14 pct. af den samlede mangel.

Erhvervsområdet "Sundhed, omsorg og personlig pleje" udgør 10 pct. af den samlede mangel.

Der er forskel på manglen i henholdsvis Hovedstaden og Sjællandsregionen.

I Hovedstadsområdet er det erhvervsområdet "Administration, HR, m.v.", der står for flest forgæves rekrutteringer (16 pct. af alle) efterfulgt af "Salg, indkøb og markedsføring", "Bygge- og anlægsbranchen" samt erhvervsområderne "Hotel, restaurant mv." og "Data, it og teleteknik".

I Sjællandsregionen udgør "Sundhed, omsorg og personlig pleje" det største mangelområde med 17 pct. af den samlede mangel. Herefter følger "Bygge og anlæg" samt "Transport, post, lager- og maskinførerarbejde".

Erhvervsstrukturen er meget forskellig i Hovedstaden og Sjællandsregionen, og det afspejler sig også i mangelsituationen. Således skal 96 pct. af den konstaterede mangel inden for erhvervsområdet ”Data, it og teleteknik” findes i Hovedstadsområdet, mens manglen inden for ”Landbrug, skovbrug mv.” antalsmæssigt er næsten ligeligt fordelt på de to regioner. Relativt fylder manglen i landbruget mv. dog mest i Sjællandsregionen.

Stor mangel på salgsassistenter

Opgjort på den enkelte stillingsbetegnelse er der størst mangel på salgsassistenter i Østdanmark, efterfulgt af pædagoger og tømrere, jf. tabel 6.27. Det fremgår, at brancherne offentlig- og privat service, social- og sundhed samt bygge og anlæg er repræsenteret blandt stillingsbetegnelserne med størst mangel.

Tabel 6.27. Forgæves rekrutteringer i Østdanmark efteråret 2007 opgjort på stillinger med størst mangel

Stillingskategori	Opregnet mangel
Salgsassistent	1.151
Pædagog	949
Tømrer	881
Jurist	857
Sygeplejerske	769
Tjener	766
Social- Og Sundhedshjælper	757
Kok	735
Elektriker	644
Salgskonsulent	643
Social- Og Sundhedsassistent	530
Rengøringsassistent	527

Kilde: Rambøll Management på baggrund af virksomhedssurvey.

Paradokser på arbejdsmarkedet

Samtidig med stor mangel på arbejdskraft kan der også forekomme mange ledige, dvs. såkaldte paradoksproblemer. Det gælder for eksempel for stillingsbetegnelserne ”kontorassistent”, ”rengøringsassistent”, ”fabriksarbejder” og især ”pædagogmedhjælper, jvf. tabel 6.28.

Tabel 6.28. Paradoksproblemer i Østdanmark efteråret 2007 opgjort på erhvervsområder

Stillingsbetegnelse	Stillinger, der er søgt besat uden held	Personer med mere end tre måneders ledighed
Administration, HR, økonomi, jura og sprog		
kontorassistent	428	1.729
controller, økonomi	127	14
kontormedhjælper	82	1.327
projektleder / administration	26	109
kontorfuldmægtig	2	66
Bygge og anlæg		
projektleder / bygge og anlæg	265	20
borearbejder	44	13
gulvlægger	32	93
kvalitetsmedarbejder / bygge og anlæg	31	10
bygningsarkitekt	29	29
arkitekt	13	83
Data, it og teleteknik		
projektleder / data, it og teleteknik	205	83
sikkerhedsmedarbejder / data, it og te	20	4
Design, formgivning og grafisk arbejde		
bogbinder	32	25
grafiker	14	110
Hotel, restauration, køkken, kantine		
opvasker	93	430
køkkenmedhjælper	78	2.889
restaurantchef	24	44
cafemedarbejder	23	471
cafeteriamedhjælper	23	500
kantinemedhjælper	23	1.258
rengøringsassistent / hotel	7	287
Industriell produktion		
fabriksarbejder	235	2.919
kvalitetsmedarbejder / industriel produ	8	34
Ingeniørarbejde, teknik og naturvidenskab		
projektleder / ingeniørarbejde	57	24
miljøtekniker	16	12
Jern, metal og auto		
jern- og metalarbejder	24	110
projektleder / jern og metal	24	4
Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje		
landbrugsmedhjælper	134	245
skovarbejder	62	106
specialarbejder / gartner	40	358
kvalitetsmedarbejder / landbrug, skovl	39	17
fodermester	38	7
Medie, kultur, turisme, idræt og underholdning		
korsanger	39	20
fitness-instruktør	57	12
Nærings- og nydelsesmiddel		
tilsynstekniker	7	2
Pædagogisk, socialt og teologisk arbejde		
pædagogmedhjælper	180	5.491
Rengøring, ejendomsservice og renovation		
rengøringsassistent	527	4.957
sanitør	184	325
serviceassistent, rengøring	81	376
varmemester	60	57
servicemedarbejder	48	523
bedemand	20	5
Salg, indkøb og markedsføring		
materialist	67	20
isenkræmmer	58	53
farvehandler	22	22
Transport, post, lager- og maskinførerarbejde		
taxichauffør	422	222

Områder med stor mangel

I bilag 3 er stillingsbetegnelser med en mangel på over 150 personer i Østdanmark angivet og kategoriseret efter erhvervsgruppe. Ud over antal stillinger, der er søgt besat uden held, er antallet af personer med mere end 3 måneders sammenhængende ledighed (den såkaldte arbejdskraftreserve) angivet for hver stillingsbetegnelse.

Det fremgår, at der er stor forskel på de enkelte erhvervsgruppers antal stillingskategorier, der er ramt af mangel. Inden for ”Administration, HR, mv.”, ”Bygge og anlæg” og ”Salg, indkøb og markedsføring” er der således otte stillingsbetegnelser med mere end 150 forgæves rekrutteringer.

For nogle faggrupper er der tilsyneladende meget store paradoksproblemer, bl.a. produktionsarbejdere, kontorassistenter, pædagogmedhjælpere, køkken-/kantinemedhjælpere, rengøringsassistenter, m.v.

Forskelle mellem regionens seks arbejdskraftoplande

Manglen på arbejdskraft kan opgøres på seks geografiske områder i Østdanmark, de såkaldte arbejdskraftoplande. De seks arbejdskraftoplande er:

1. København by
2. Københavns omegn
3. Nordsjælland
4. Bornholm
5. Østsjælland
6. Vest- og Sydsjælland

Såvel omfanget af manglen som fordelingen på de forskellige erhvervsgrupper varierer meget mellem de seks arbejdskraftoplande.

København by, Københavns omegn og Nordsjælland

I tabel 6.29 er antallet af stillinger, der uden held er søgt besat i arbejdskraftoplandene København by, Københavns omegn og Nordsjælland fordelt på erhvervsgrupper.

Tabel 6.29. Arbejdskraftmangel fordelt på arbejdskraftoplände og erhvervsgruppe

	København by		Københavns omegn		Nordsjælland	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Alle grupper	10.211	100%	10.230	100%	5.324	100%
Sundhed, omsorg og personlig pleje	696	7%	675	7%	311	6%
Undervisning, forskning og vejledning	113	1%	36	0%	70	1%
Pædagogisk, socialt og teologisk arbejde	496	5%	549	5%	365	7%
Bygge og anlæg	708	7%	1.645	16%	1.223	23%
Jern, metal og auto	135	1%	490	5%	253	5%
Industriel produktion	19	0%	185	2%	182	3%
Ingeniørarbejde, teknik og naturvidenskab	423	4%	532	5%	636	12%
Administration, HR, økonomi, jura og sprog	2.605	26%	1.086	11%	313	6%
Salg, indkøb og markedsføring	1.711	17%	1.561	15%	561	11%
Medie, kultur, idræt, turisme og underholdning	122	1%	6	0%	0	0%
Data, it og teleteknik	647	6%	848	8%	440	8%
Transport, post, lager- og maskinførerarbejde	459	4%	1.285	13%	241	5%
Hotel, restauration, køkken, kantine	1.388	14%	608	6%	352	7%
Rengøring, ejendomsservice og renovation	260	3%	397	4%	132	2%
Design, formgivning og grafisk arbejde	64	1%	8	0%	6	0%
Vagt, sikkerhed og overvågningsarbejde	89	1%	100	1%	0	0%
Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyr	115	1%	88	1%	187	4%
Tekstil og beklædning	86	1%	0	0%	0	0%
Nærings- og nydelsesmiddel	76	1%	125	1%	52	1%
Træ, møbel, glas og keramik	0	0%	6	0%	0	0%

København by og omegn står for over 20.000 af de knap 33.000 ubesatte stillinger i Østdanmark, svarende til ca. 62 pct.

Virksomhederne i oplandene København by og Københavns omegn har med hver godt 10.200 oplevet stort set lige mange forgæves rekrutteringer, men der er forskel på i hvilke erhvervsgrupper, manglen er størst.

I København by er 2.605 eller over hver fjerde forgæves rekruttering inden for "Administration, HR mv.", mens erhvervsgrupperne "Salg, indkøb og markedsføring" og "Hotel, restauration mv." følger efter med henholdsvis 17 og 14 pct. af den samlede mangel.

I Københavns omegn er det virksomhederne inden for "Bygge og anlæg", der tegner sig for den største mangel med 1.645 forgæves rekrutteringer, svarende til 16 pct. af den samlede mangel. Herefter følger erhvervsgrupperne "Salg, indkøb og markedsføring" og "Transport, post mv." med henholdsvis 15 og 13 pct. af den samlede mangel.

I Nordsjælland er det også virksomhederne inden for "Bygge og anlæg", der tegner sig for den største mangel med 1.223 forgæves rekrutteringer, svarende til 23 pct. af den samlede mangel på 5.324. Næststørste mangelområde er her "Ingeniørarbejde, teknik og naturvidenskab" med 636 forgæves rekrutteringer, svarende til 12 pct. af al mangel. Herefter kommer "Salg, markedsføring mv." med 11 pct. af manglen.

Øst-, Vest- og Sydsjælland samt Bornholm

Tabel 6.30 angiver antallet af stillinger, der uden held er søgt besat i arbejdskraftoplandene Bornholm, Østsjælland samt Vest- og Sydsjælland.

Tabel 6.30. Arbejdskraftmangel fordelt på arbejdskraftoplande og erhvervsgruppe

	Østsjælland		Vest- og Sydsjælland		Bornholm	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Alle grupper	1.980	100%	4.872	100%	209	100%
Sundhed, omsorg og personlig pleje	479	24%	963	20%	23	11%
Undervisning, forskning og vejledning	15	1%	42	1%	0	0%
Pædagogisk, socialt og teologisk arbejde	34	2%	139	3%	5	2%
Bygge og anlæg	191	10%	834	17%	113	54%
Jern, metal og auto	173	9%	448	9%	0	0%
Industriel produktion	14	1%	131	3%	0	0%
Ingeniørarbejde, teknik og naturvidenskab	31	2%	212	4%	0	0%
Administration, HR, økonomi, jura og sprog	518	26%	158	3%	0	0%
Salg, indkøb og markedsføring	129	7%	499	10%	0	0%
Medie, kultur, idræt, turisme og underholdning	47	2%	59	1%	0	0%
Data, it og teleteknik	0	0%	0	0%	0	0%
Transport, post, lager- og maskinførerarbejde	106	5%	657	13%	8	4%
Hotel, restauration, køkken, kantine	170	9%	182	4%	22	11%
Rengøring, ejendomsservice og renovation	36	2%	226	5%	0	0%
Design, formgivning og grafisk arbejde	0	0%	11	0%	0	0%
Vagt, sikkerhed og overvågningsarbejde	0	0%	13	0%	0	0%
Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyr	19	1%	250	5%	38	18%
Tekstil og beklædning	0	0%	0	0%	0	0%
Nærings- og nydelsesmiddel	19	1%	45	1%	0	0%
Træ, møbel, glas og keramik	0	0%	0	0%	0	0%

I Østsjælland er der registreret knap 2.000 forgæves rekrutteringer, hvoraf ca. en fjerdedel er inden for hver af sektorerne "Administration, HR mv." og "Sundhed, omsorg og personlig pleje", mens hver tiende forgæves rekruttering er inden for "Bygge og anlæg".

I Vest- og Sydsjælland falder 20 pct. af den samlede mangel på 4.872 personer inden for erhvervsgruppen "Sundhed, omsorg og personlig pleje". Næststørste mangelområde er her "Bygge og anlæg", der tegner sig for 17 pct. af de forgæves rekrutteringer. Endelige er manglen inden for "Transport, post mv." og "Salg, indkøb og markedsføring" markant med henholdsvis 13 og 10 pct. af den samlede mangel.

På Bornholm er der registreret 209 stillinger, der uden held er søgt besat. Over halvdelen (54 pct.) er inden for "Bygge og anlæg", mens resten ligger inden for "Landbrug, skovbrug mv.", "Sundhed, omsorg og personlig pleje" og "Hotel, restauration mv." med henholdsvis 38, 23 og 22 forgæves rekrutteringer.

DEL 4
Særlige målgruppeanalyser

7. Arbejdsmarkedspotentialiet blandt unge

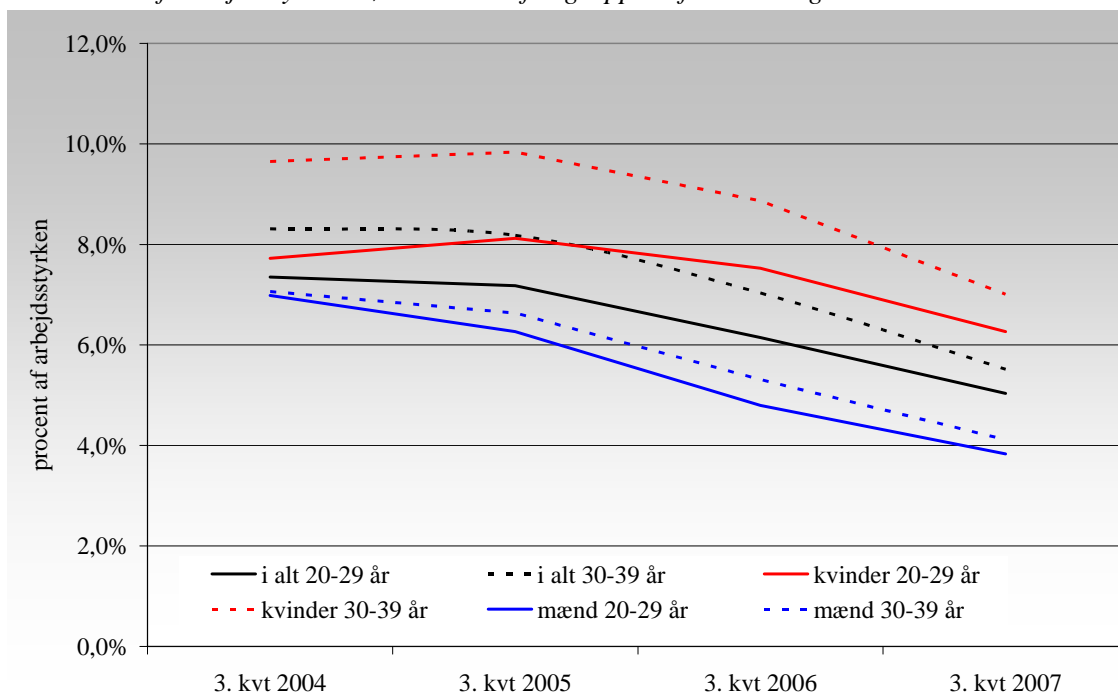
Hovedkonklusioner

- Ledigheden blandt de 20-29-årige er med 5,0 procent lidt lavere end blandt de 30-39-årige, hvor ledighedsprocenten er på 5,5
- Markant større andel 20-29-årige i uddannelse
- Forskellen mellem de 20-29-åriges og 30-39-åriges ledighed er lidt større for kvinder end for mænd
- De 20-29-åriges underledighed ift. de 30-39-åriges er særligt udtalt blandt nydanskere, især fra ikke vestlige lande. Det gælder både mænd og kvinder.
- Størst ledighed blandt de 20-29-årige i kommuner i den københavnske vestegn og i yderområderne i regionen

Lavere ledighed blandt 20-29-årige end blandt de 30-39-årige

I 3. kv. 2007 er der i Østdanmark godt 11.600 ledige i alderen 20-29 år. Det svarer til 5,0 procent af de 20-29-årige i arbejdsstyrken (figur 7.1).

Figur 7.1 Modtagere af dagpenge og kontanthjælp (inklusive aktiverede) i procent af arbejdsstyrken i Østdanmark for grupper af 20-39-årige

Kilde: Jobindsats

Ledigheden blandt 20-29-årige har i flere år været lidt lavere end blandt de 30-39-årige, hvor ledigheden i 3. kvartal udgør 5,5 procent af arbejdsstyrken (figur 7.1 og tabel 7.1)

For såvel 20-29-årige som 30-39-årige er ledigheden faldet markant de senere år. Fladet har stort set været identisk for de to grupper, og ledighedsprocenten har derfor udviklet sig nogenlunde parallelt for de to aldersgrupper.

Tabel 7.1. Modtagere af dagpenge og kontanthjælp* (inklusive aktiverede) samt personer i arbejdsstyrken i Østdanmark for grupper af 20-39-årige, 2004-2007

		3. kv. 2004	3. kv. 2005	3. kv. 2006	3. kv. 2007	udvikling 2004-2007
a-dagpenge og kontanthjælp (arb.markedsparete)						procent
Køn i alt	20-29 år	17.579	16.695	14.133	11.576	-34,1%
	30-39 år	27.590	26.914	22.991	18.029	-34,7%
Kvinder	20-29 år	9.115	9.308	8.557	7.123	-21,9%
	30-39 år	15.458	15.635	14.044	11.097	-28,2%
Mænd	20-29 år	8.464	7.387	5.577	4.453	-47,4%
	30-39 år	12.132	11.279	8.949	6.931	-42,9%
Arbejdsstyrke						
Køn i alt	20-29 år	239.184	232.543	229.986	229.986	-3,8%
	30-39 år	331.964	328.935	326.859	326.859	-1,5%
Kvinder	20-29 år	118.016	114.618	113.713	113.713	-3,6%
	30-39 år	160.184	158.932	158.362	158.362	-1,1%
Mænd	20-29 år	121.168	117.925	116.273	116.273	-4,0%
	30-39 år	171.780	170.003	168.497	168.497	-1,9%
Ledighedsprocent						
Køn i alt	20-29 år	7,3%	7,2%	6,1%	5,0%	-31,5%
	30-39 år	8,3%	8,2%	7,0%	5,5%	-33,6%
Kvinder	20-29 år	7,7%	8,1%	7,5%	6,3%	-18,9%
	30-39 år	9,7%	9,8%	8,9%	7,0%	-27,4%
Mænd	20-29 år	7,0%	6,3%	4,8%	3,8%	-45,2%
	30-39 år	7,1%	6,6%	5,3%	4,1%	-41,8%

* Arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

Unge har en mindre andel af de ledighedsberørte i arbejdskraftreserven

Ca. 25 procent af de unge 20-29-årige **a-dagpengemodtagere** (forsikrede), der var berørt af ledighed i september 2007, havde mindst 3 måneders samlet ledighed (arbejdskraftreserven). Det er en betydeligt mindre andel end blandt de 30-39-årige, hvor godt 30 procent var i arbejdskraftreserven. Det betyder samtidig, at de unge forsikrede havde flere korttidsledige end de 30-34-årige (tabel 7.2)

Blandt de 30-39-årige **kontant- og starthjælpsmodtagere** er andelen af ledige i arbejdskraftreserven større end blandt de 20-29-årige, men forskellene er mindre end blandt a-dagpengemodtagerne, relativt set.

Tabel 7.2. Andelen af ledighedsberørte i arbejdskraftreserven (med mindst 3 måneders sammenhængende ledighed), Østdanmark i september 2006 og 2007

Andel i reserven		I alt		Kvinder		Mænd	
		sept 06	sept 07	sept. 06	sept. 07	sept. 06	sept. 07
20-24 år	I alt	47,0	48,7	52,6	57,3	37,9	35,0
	A-dagpenge	24,9	22,3	21,1	22,2	29,3	22,3
	Kontant- og starthjælp	60,0	60,1	67,6	69,2	45,0	42,7
25-29 år	I alt	42,1	43,5	44,1	47,1	39,0	37,8
	A-dagpenge	29,3	27,2	27,9	27,0	31,4	27,5
	Kontant- og starthjælp	68,2	68,3	75,5	76,0	55,8	55,1
30-34 år	I alt	42,7	42,7	42,6	44,5	42,9	39,8
	A-dagpenge	32,1	31,1	30,1	30,5	35,4	32,0
	Kontant- og starthjælp	74,0	70,8	79,6	78,1	64,7	58,7
35-39 år	I alt	43,7	44,5	42,1	44,9	46,1	44,1
	A-dagpenge	32,8	31,8	30,7	30,5	36,3	33,9
	Kontant- og starthjælp	74,4	73,6	78,4	79,8	69,4	65,1

Kilde: Jobindsats.dk

Flere ledige kvinder og nydanskere

I 2004 var 20-29-årige kvinders ledighed 2 procentpoint lavere end de 30-39-åriges. Denne voldsomme forskel, der ikke gør sig gældende blandt mændene, er kraftigt reduceret i den sidste del af højkonjunkturen. De yngste aldersgruppers 'underledighed' er dog fortsat større blandt kvinder end mænd. Forskellen i ledighedsprocenten mellem 20-29-årige og 30-39-årige kvinder er på -0,7 (yderste kolonne i tabel 7.3), mens den er -0,3 blandt mændene.

Tabel 7.3. Ledighed blandt grupper af 20-39-årige opgjort på etnisk oprindelse og køn, Østdanmark 3. kvartal. 2007

	ledige *		Arbejdsstyrken		Ledighedsprocent		Forskel i procent
	20-29 år	30-39 år	20-29 år	30-39 år	20-29 år	30-39 år	
Mænd og kvinder							
I alt	11.716	18.098	229.986	326.859	5,1%	5,5%	-8,0%
Personer med dansk oprindelse	8.022	11.760	200.805	291.756	4,0%	4,0%	-0,9%
Nydanskere fra vestlige lande	358	709	7.094	10.605	5,0%	6,7%	-24,5%
Nydanskere fra ikke-vestlige lande	3.337	5.630	22.087	24.498	15,1%	23,0%	-34,3%
Kvinder							
I alt	7.226	11.151	113.713	158.362	6,4%	7,0%	-9,8%
Personer med dansk oprindelse	4.933	7.283	99.461	142.337	5,0%	5,1%	-3,1%
Nydanskere fra vestlige lande	234	424	3.968	4.903	5,9%	8,6%	-31,8%
Nydanskere fra ikke-vestlige lande	2.060	3.445	10.284	11.122	20,0%	31,0%	-35,3%
Mænd							
I alt	4.490	6.947	116.273	168.497	3,9%	4,1%	-6,3%
Personer med dansk oprindelse	3.089	4.477	101.344	149.419	3,0%	3,0%	1,7%
Nydanskere fra vestlige lande	124	285	3.126	5.702	4,0%	5,0%	-20,6%
Nydanskere fra ikke-vestlige lande	1.277	2.185	11.803	13.376	10,8%	16,3%	-33,8%

Kilde: Jobindsats.dk

Det er desuden værd at bemærke, at der ikke blandt personer med dansk oprindelse er forskel på ledighedsprocenten blandt de 20-29-årige og 30-39-årige.

Blandt nydanskere fra vestlige lande er ledighedsniveauet blandt de 20-29-årige lidt lavere (1,6 procentpoint) end blandt de 30-39-årige. Forskellen er større for kvinder end for mænd.

20-29-årige nydanskere fra ikke-vestlige lande har en markant lavere ledighed end de 30-39-årige. Igen er forskellen størst blandt kvinder. Nydanske kvinder fra ikke-vestlige lande er dog også den etniske gruppe, der generelt har den højeste ledighed.

Især unge i Hovedstadsområdet har lavere ledighed

Det forhold, at ledigheden blandt de unge (20-29-årige) i Østdanmark er lavere end blandt de lidt ældre (30-39-årige) genereres først og fremmest af de store kommuner København og Frederiksberg, hvor ungdomsledigheden er ekstraordinært lav – relativt set. (Se bilag 4)

Generelt har kommuner nord for København lavest ungdomsarbejdsløshed. I den anden ende af skalaen er der mange kommuner fra Københavns sydvestlige forstæder, men også kommuner som Slagelse, Lolland og Næstved har forholdsvis høj ledighed blandt unge.

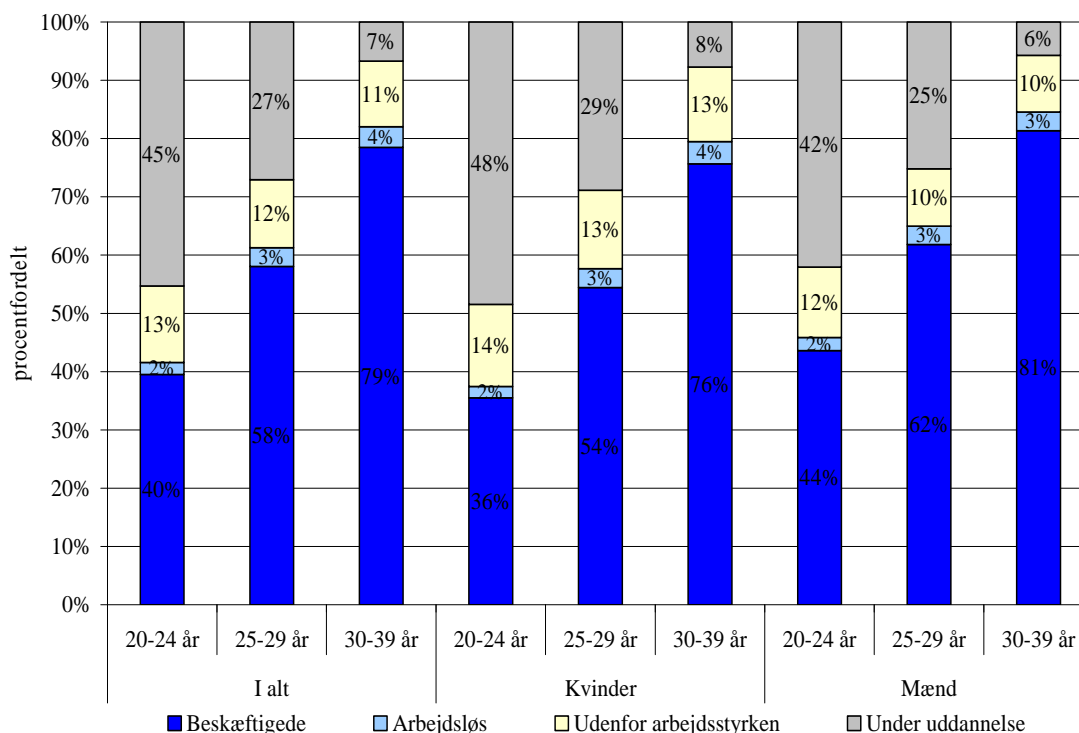
Størstedelen af de kommuner, hvor de unge har en større ledighed end de 30-39-årige, er samtidig kommuner med en relativt høj ungdomsledighed – set ift. de

øvrige kommuner i regionen. Det gælder dog ikke for Lolland og Ishøj, hvor ledigheden blandt de 30-39-årige er højere end blandt de 20-29-årige.

Uddannelse medvirker til lavere ledighed blandt de 20-29-årige

Der er ikke væsentlige forskelle på ledigheden mellem de forskellige aldersgrupper af unge. Ledigheden er 2 procent-point mindre blandt de 20-24-årige og 1 procent-point mindre blandt de 24-29-årige, sammenlignet med andelen af ledige 30-39-årige. Den afviger heller ikke afgørende mellem kønnene.

Figur 7.2. 20-39-årige fordelt på socioøkonomisk status og køn, 2006

Kilde: Danmarks Statistik

Baggrunden for den forskellige ledighed blandt de forskellige aldersgrupper er primært forskellige andele af personer i uddannelse. Ikke overraskende falder andelen af personer i uddannelse med alderen. Således er kun 7 procent af de 30-39-årige i gang med en uddannelse mod 45 procent af de 20-24-årige.

Det er også værd at bemærke, at en større andel af kvinderne end mændene er i gang med en uddannelse. Det gælder for alle grupper af unge, og også her ser vi således mændenes uddannelsesefterslæb.

De unge har et arbejdsmarkedspotentiale uden for arbejdsstyrken på 12-13 procent af befolkningen, hvilket kun er marginalt større end andelen af 30-39-årige uden for arbejdsstyrken (11%).

8. Ledigheden blandt unge kvinder

Hovedkonklusioner

- I 2. kvartal 2007 var ledighedsprocenten blandt 25-39-årige kvinder på 5,1 procent mod 3,7 hos 40-49-årige kvinder.
- Overledigheden blandt de 25-39-årige kvinder ift de ældre kvinder er reduceret en del de seneste 10 år
- Overledigheden blandt de 25-39-årige kvinder udgør ca. 3.000 personer, uanset om der sammenlignes med 40-49-årige kvinder eller 25-39-årige mænd.
- Overledigheden er særlig markant blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande, ikke-faglærte og akademikerne, i særlig grad de med en humanistisk eller kunstnerisk videregående uddannelse
- Overledigheden blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande medvirker til høj ledighed i de storkøbenhavnske kommuner, hvor der er mange i denne befolkningsgruppe
- Overledigheden blandt ikke-faglærte medvirker til høj ledighed i kommuner i regionens yderområder, hvor der er mange ikke-faglærte
- Der er ikke flere uden for arbejdsstyrken blandt de 25-39-årige end blandt de 40-49-årige
- Markant flere i uddannelse blandt de 25-29-årige

Flere kvinder på offentlig forsørgelse

Da kvinder generelt – og unge kvinder i særdeleshed – har højere ledighed end mænd, ses der i dette afsnit nærmere på ledigheden blandt unge kvinder.

De senere års fald i antal personer på offentlig forsørgelse er således også lavere for kvinder end for mænd. Antallet af kvinder på offentlig forsørgelse er kun faldet med 14 procent mod 20 procent blandt mændene. Det medfører, at kvinders andel af personer på offentlig forsørgelse er steget fra ca. 54% i 2004 til ca. 56% i 2007, jf. nedenstående tabel.

Kvindernes stigende andel af personer, der modtager offentlig forsørgelse, gælder for alle etniske grupper – dvs. etniske danskere, ikke-vestlige nydanskere og vestlige nydanskere.

Det skal dog bemærkes, at sammensætningen af personer på offentlig forsørgelse varierer meget de etniske grupper imellem. 32 procent af ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse er på kontanthjælp mod kun 16 procent af de vestlige indvandrere og 13 procent af de etniske danske.

Tabel 8.1. Personer på udvalgte typer af offentlig forsørgelse fordelt på ydelsestyper og køn, Østdanmark

		2. kv. 2004	2. kv. 2007	udv. 04-07
Kvinder	A-dagpenge	39.501	23.906	-39,5
	Kontanthjælp	32.152	25.768	-19,9
	Starthjælp	243	762	213,6
	Fleksjob	4.409	7.001	58,8
	Ledighedsydelse	1.702	2.694	58,3
	Revalidering	5.672	4.098	-27,8
	Forrevalidering	1.266	597	-52,8
	Sygedagpenge	18.857	22.378	18,7
	Førtidspension	61.373	54.520	-11,2
	I alt	165.175	141.724	-14,2
Mænd	A-dagpenge	37.355	18.379	-50,8
	Kontanthjælp	31.285	22.324	-28,6
	Starthjælp	175	500	185,7
	Fleksjob	3.450	5.239	51,9
	Ledighedsydelse	942	1.386	47,1
	Revalidering	2.822	2.005	-29,0
	Forrevalidering	930	483	-48,1
	Sygedagpenge	14.021	15.417	10,0
	Førtidspension	51.329	47.567	-7,3
	I alt	142.309	113.300	-20,4
I alt	A-dagpenge	76.856	42.285	-45,0
	Kontanthjælp	63.436	48.093	-24,2
	Starthjælp	418	1.261	201,7
	Fleksjob	7.859	12.240	55,7
	Ledighedsydelse	2.645	4.080	54,3
	Revalidering	8.495	6.103	-28,2
	Forrevalidering	2.196	1.080	-50,8
	Sygedagpenge	32.878	37.795	15,0
	Førtidspension	112.702	102.087	-9,4
	I alt	307.485	255.024	-17,1
Kvindeandel	procent			
	A-dagpenge	51,4	56,5	10,0
	Kontanthjælp	50,7	53,6	5,7
	Starthjælp	58,1	60,4	3,9
	Fleksjob	56,1	57,2	2,0
	Ledighedsydelse	64,3	66,0	2,6
	Revalidering	66,8	67,1	0,6
	Forrevalidering	57,7	55,3	-4,1
	Sygedagpenge	57,4	59,2	3,2
	Førtidspension	54,5	53,4	-1,9
I alt	53,7	55,6	3,5	

Kilde: Danmarks Statistik.

For at vurdere om der er en skjult arbejdskraftreserve blandt ledige 25-39-årige kvinder sammenlignes deres ledighed med ledigheden hos jævnaldrende mænd samt ledigheden blandt de 40-49-årige kvinder.

Den generelle ledighedsudvikling

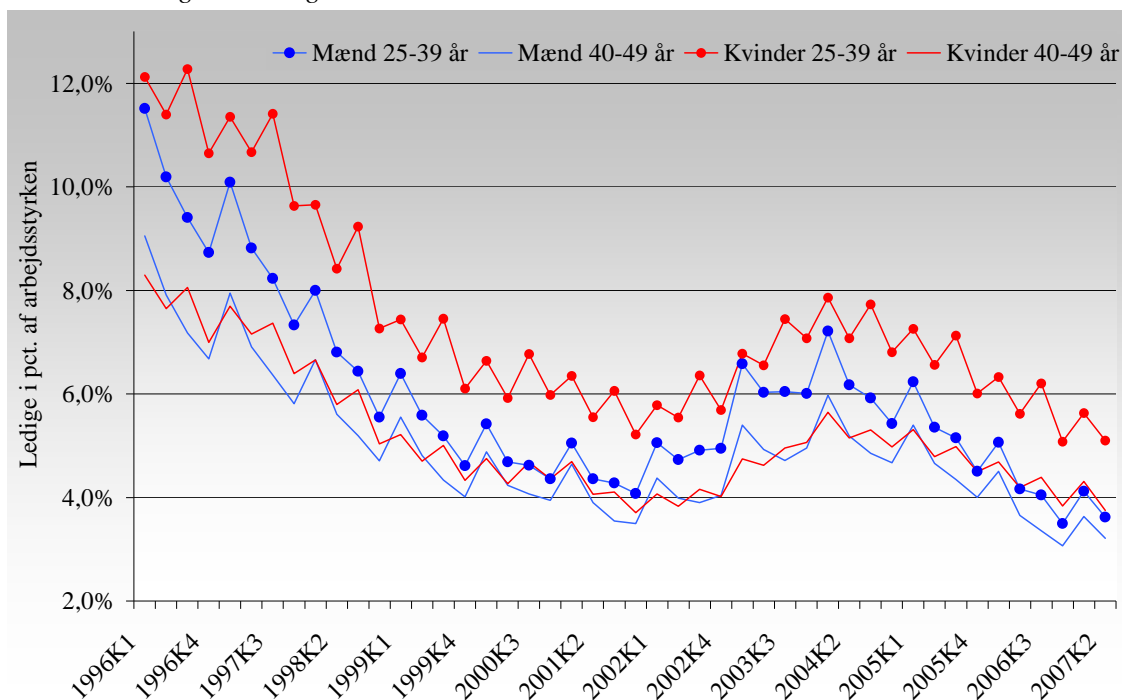
I 2. kvartal 2007 er der i Østdanmark godt 11.000 ledige kvinder i alderen 25-39 år. Det svarer til 5,1 procent af de 25-39-årige kvinder i arbejdsstyrken (figur 8.1 og bilag 5).

Ledigheden blandt 25-39-årige kvinder har i mange år været markant højere end ledigheden blandt de 40-49-årige (figur 8.1), hvor ledigheden i 2. kvartal udgør 3,7 procent af arbejdsstyrken.

I 1996 var ledigheden blandt 25-39-årige ca. 50 procent højere end blandt 40-49-årige. I dag (primo 2007) er samme overledighed reduceret til ca. 30-35 procent.

Der har ikke i de seneste par år kunnet registreres en nævneværdig indsnævring af denne forskel.

Figur 8.1. Ledighedsniveau (eksklusiv aktiverede) i Østdanmark for grupper af 25-49-årige mænd og kvinder

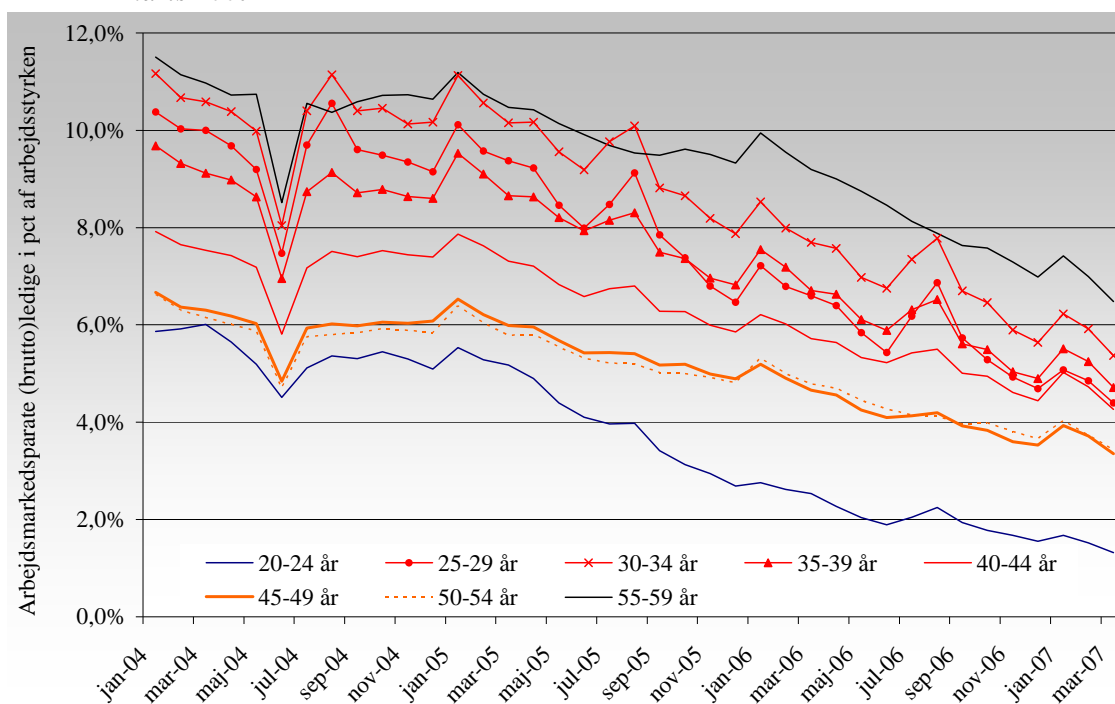
Kilde: Danmarks Statistik

Samme billede fås, hvis der sammenlignes med mænds ledighed i samme aldersgrupper. 25-39-årige kvinders ledighed har de seneste par år været 1½ til 2 procentpoint højere end blandt mænd med samme alder.

Ledigheden ovenfor omfatter ikke aktiverede modtagere af a-dagpenge, kontant- eller starthjælp. Inddragelse af disse grupper forrykker dog ikke billedet nævneværdigt (figur 8.2).

Alle tre undergrupper blandt de 25-39-årige kvinder har forholdsvis mange bruttoledige (inkl. aktiverede) sammenlignet med undergrupperne blandt de 40-54-årige. Fremadrettet bør der dog holdes øje med de 40-44-årige kvinder, da deres ledighed i begyndelsen af 2007 er næsten lige så høj som de 25-39-åriges.

Figur 8.2. Kvindelige modtagere af a-dagpenge samt kontant- og starthjælp (inkl. aktiverede) i procent af arbejdsstyrken for 20-59-årige i Østdanmark fra 2004 til marts 2007

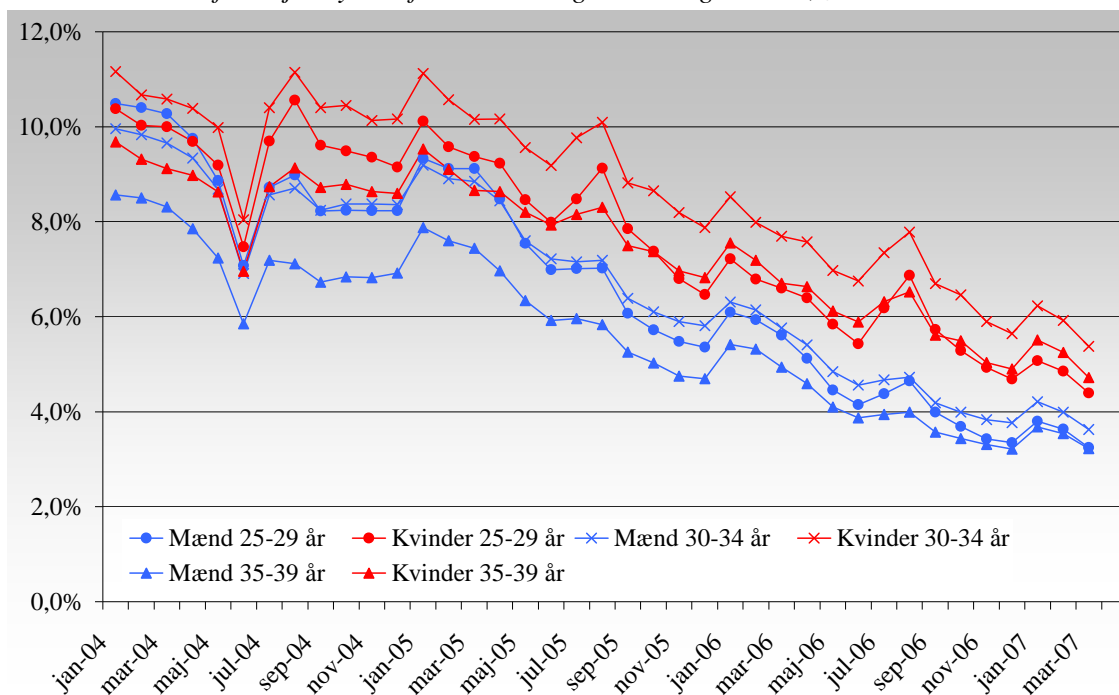
Kilde: Jobindsats.dk

Beregninger viser, at arbejdsstyrken kan forøges med ca. 3.000 personer, hvis ledigheden for de 25-39-årige kvinder var på niveau med ledigheden blandt de 40-49-årige. Til sammenligning kan nævnes, at der er ca. 220.000 kvinder i alderen 25-39 år i arbejdsstyrken, og der aktuelt - i september 2007 - er ca. 10.000 ledige kvinder i alderen 25-39 år i Østdanmark.

For 11 år siden ville det have forøget arbejdsstyrken med ca. 9.000 personer, hvis ledigheden for 25-39-årige kvinder var blevet nedbragt til ledighedsniveauet blandt 40-49-årige. I absolutte tal er overledigheden blandt de 25-39-årige kvinder således reduceret med ca. 6.000 personer.

Sammenlignes bruttoledigheden for de to køn, har kvinder et højere niveau end mænd (figur 8.3). Det er dog interessant, at forskellen mellem mænd og kvinders ledighed ikke var så udpræget i begyndelsen af 2004.

Figur 8.3. Modtagere af a-dagpenge og kontant- og starthjælp (inkl. aktiverede) i procent af arbejdsstyrken for 25-39-årige mænd og kvinder, Østdanmark

Kilde: Jobindsat.dk

Der er knap 225.000 25-39-årige kvinder i arbejdsstyrken. Ledigheden blandt 25-39-årige kvinder skulle være ca. 1½ procentpoint lavere, hvis den skulle svare til ledighedsniveauet blandt jævnaldrende mænd. Det betyder at arbejdsstyrken vil blive forøget med ca. 3.500 kvinder, hvis de nåede ned på samme ledighed som mænd i samme alder.

Flest ledige kvinder blandt nydanskere fra ikke-vestlige lande

Næsten 25 procent af de 25-39-årige kvinder fra ikke-vestlige lande er ledige, mens det kun gælder for ca. 5 procent af de 25-39-årige kvinder med dansk oprindelse. Det fremgår af tabel 8.2, hvis yderste kolonne viser forskellen i ledighedsprocent mellem de 25-39-årige og 40-49-årige kvinder, målt i procent.

Tabel 8.2. Ledighed blandt grupper af 25-49-årige kvinder fordelt på etnisk oprindelse, Østdanmark 1. kvartal 2007

	Ledige*		Arbejdsstyrke		Ledighedsprocent		Forskel i procent
	25-39 år	40-49 år	25-39 år	40-49 år	25-39 år	40-49 år	
Personer med dansk oprindelse	9.560	4.887	198.274	136.575	4,8	3,6	-25,8
Indvandrere fra vestlige lande	403	286	6.610	3.918	6,1	7,3	19,7
Efterkommere fra vestlige lande	107	58	804	644	13,3	9,0	-32,3
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	3.596	1.416	14.675	7.410	24,5	19,1	-22,0
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	378	3	2.181	79	17,3	3,8	-78,1
Herkomst i alt	14.046	6.651	222.544	148.626	6,3	4,5	-29,1

*) Modtagere af a-dagpengemodtagere eller kontant- og starthjælp, bruttoledige (ledige og arbejdsmarkedsparate)

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

For fire ud af fem etniske grupper er ledighedsprocenten blandt de 25-39-årige markant (20-80 prc.) højere end blandt de 40-49-årige. I den relativt lille etniske gruppe af indvandrere fra vestlige lande i disse aldersgrupper er ledighedsniveauet lavest blandt de 25-39-årige.

Uddannelse gør en forskel

Overledigheden blandt de 25-39-årige bliver helt tydelig, når sammenhængen mellem overledighed og uddannelse betragtes.

Tabel 8.3. Ledighedsprocenten blandt grupper af 25-49-årige kvinder opgjort på uddannelse, Østdanmark i januar 2006¹¹

	25-39 år	40-49 år	Forskel i procent
10 Grundskole	9,2%	5,4%	-41,2%
20 Almengymnasial uddannelse	4,0%	4,1%	2,9%
25 Erhvervsgymnasial uddannelse	2,3%	2,5%	8,5%
35 Erhvervsuddannelser	3,2%	2,7%	-16,5%
40 Korte videregående uddannelser	3,3%	3,1%	-7,6%
50 Mellemlange videregående uddannelser	2,4%	2,0%	-17,6%
60 Bachelor	2,9%	3,9%	31,8%
65 Lange videregående uddannelser	3,9%	2,6%	-32,9%
90 Uoplyst uddannelse	7,3%	8,9%	22,3%
I alt	4,2%	3,3%	-21,1%

Kilde. Danmarks Statistik, RAS

Ledighedsniveauet blandt de ikke-faglærte 25-39-årige kvinder er markant højere end blandt de 40-49-årige. Blandt de med en lang videregående uddannelse er ledigheden også markant højere blandt de 25-39-årige, hvilket bl.a. skal forklares med, at der i denne aldersgruppe er mange dimittender, som typisk har højere ledighed.

Blandt personer med en erhvervsgymnasial og en bacheloruddannelse er ledighedsniveauet blandt de 25-39-årige **lavere** end blandt den 40-49-årige. Der er dog tale om relativt små grupper af unge, der har uddannelse som den primære arbejdsmarkedsaktivitet.

Bilag 6 viser ledigheden for forskellige uddannelser blandt de aldersgrupper, der analyseres her. Heraf fremgår det blandt andet, at unges overledighed er særlig høj i forbindelse med en kunstnerisk og humanistisk/teologisk videregående uddannelse.

Forskelle mellem jobcentrene

Bilag 7 viser ledigheden blandt hhv. 25-39-årige og 40-49-årige i alle 46 østdanske kommuner. Heraf fremgår det, at ledighedsprocenten er højere blandt de 25-39-årige end de 40-49-årige i næsten alle kommuner.

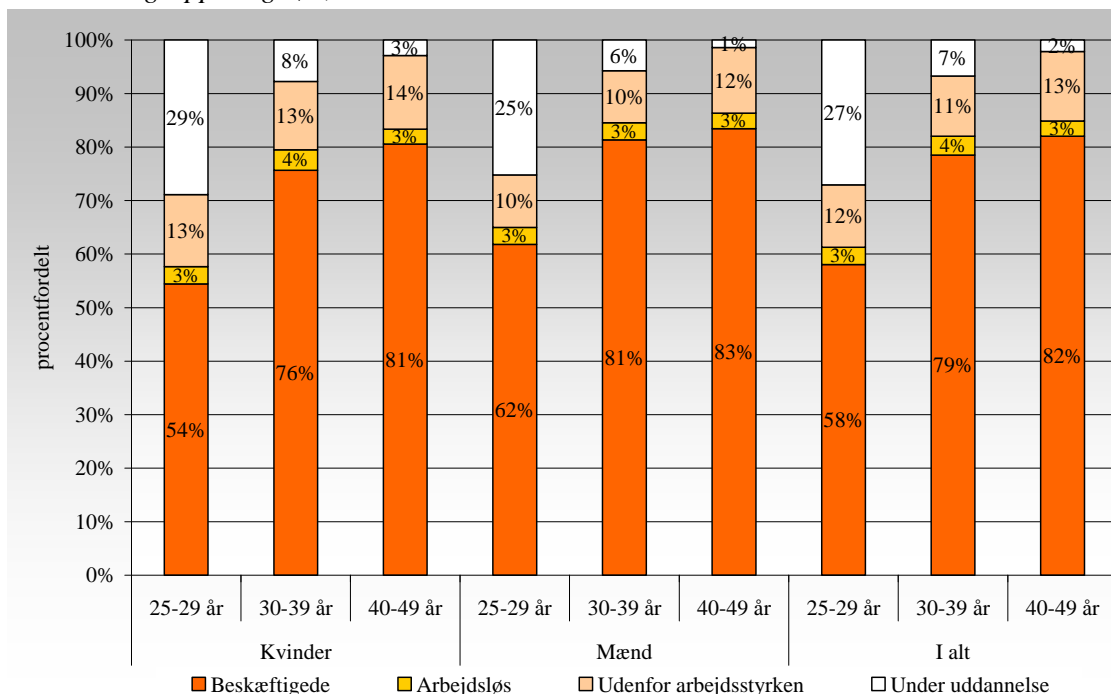
De unges overledighed er højst i kommunerne Lolland, Brøndby, Vallensbæk og Furesø. Blandt de kommuner, hvor unge har den højeste overledighed, er der mange kommuner fra Syd- og Vestsjælland og fra Københavns omegn. Generelt er der mange nordsjællandske kommuner blandt de med den mindste overledighed blandt unge.

¹¹ Bemærk, at ledighedsdata stammer fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik pr. januar 2006. Det er ikke muligt at fordele ledigheden på uddannelser i den noget mere aktuelle CRAM-statistik, som normalt anvendes til at beskrive ledigheden og dens niveau.

Det potentielle arbejdsudbud blandt personer uden for arbejdsstyrken

Ovenfor har vi snævert set på arbejdsmarkedspotentialet i arbejdsstyrken. Figur 8.4 illustrerer arbejdsmarkedspotentialet i hele befolkningen, dvs. også personer uden for arbejdsstyrken

Figur 8.4 25-49-årige fordelt på socioøkonomisk status, opgjort på udvalgte aldersgrupper og køn, 2006

Kilde: Danmarks Statistik

Blandt de 25-39-årige er der ikke markant flere uden for arbejdsstyrken end blandt de 40-49-årige.

Derimod er der markant flere af de unge under uddannelse, størst andel blandt kvinderne, og disse grupper må på sigt forventes at blive integreret på arbejdsmarkedet.

9. Ledigheden blandt seniorer

Hovedkonklusioner

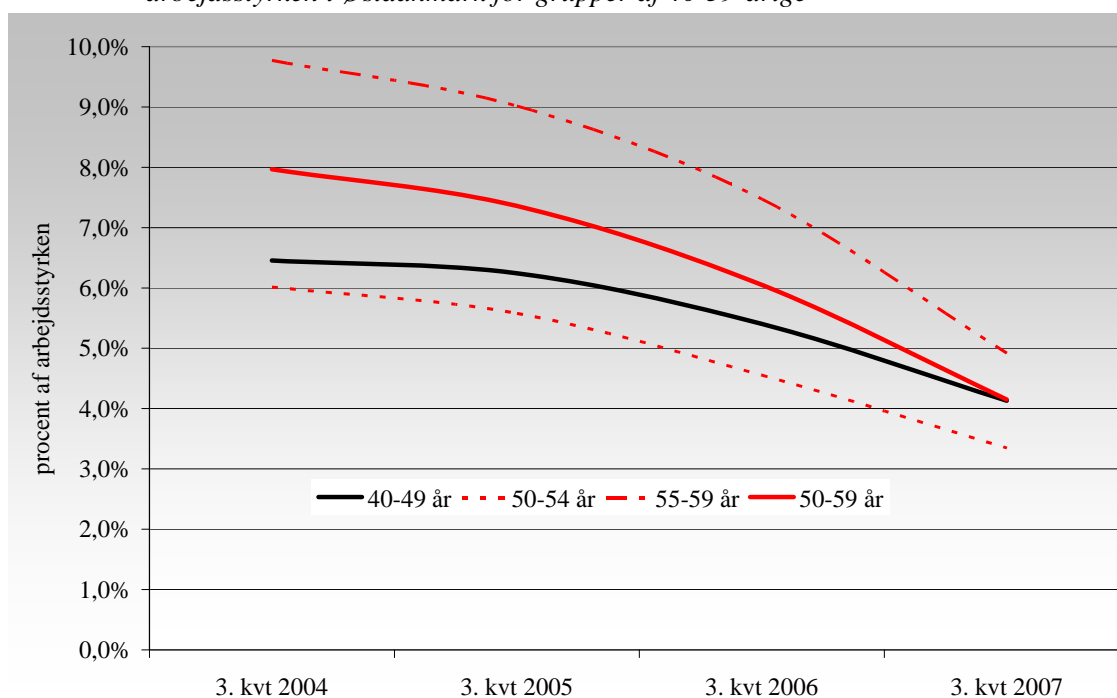
- Seniorernes (50-59 åriges) ledighed ligger i 2006 på niveau med de 40-49-åriges ledighed – det skyldes primært stigende beskæftigelse
- De 50-54-årige har et betydeligt lavere ledighedsniveau end de 55-59-årige
- Til gengæld er ledigheden blandt de 55-59-årige faldet mest
- Andelen af personer uden for arbejdsstyrken er større blandt seniorer end 40-49-årige
- Tilbagetrækningsmulighederne og uddannelsesniveaet synes at spille en rolle for seniorernes arbejdsmarkedstilknnytning
- Der er fortsat et udbudspotentiale blandt seniorerne, og især fastholdelses-elementet skal i fokus i indsatsen over for seniorerne. Potentialet er dog ikke helt så stort som tidligere
- Hvis trenden for de 55-59-årige fortsætter, vil der blive et betydeligt arbejdskraftpotentiale blandt de 60-64-årige.

Udviklingen i ledigheden

I 3. kvartal 2007 er der i Østdanmark godt 11.000 ledige i alderen 50-59 år (seniorerne). Det svarer til 4,1 procent af de 50-59-årige i arbejdsstyrken (figur 9.1 og tabel 9.1).

Ledigheden blandt seniorerne har tidligere været markant højere end blandt de 40-49-årige, som har en ledighed på 4,2 procent af arbejdsstyrken i 3. kvartal 2007.

Figur 9.1. Modtagere af dagpenge og kontanthjælp (inklusive aktiverede) i procent af arbejdsstyrken i Østdanmark for grupper af 40-59-årige

Kilde: Danmarks Statistik

For såvel seniorerne som de 40-49-årige er ledigheden faldet markant de senere år. Faldet har dog været markant højere blandt seniorerne, og deres ledighed er nu på niveau med de 40-49-åriges.

De yngste seniorer (de 50-54-årige) har i hele den betragtede periode haft et lavere ledighedsniveau end de 40-49-årige og de ældste seniorer (de 55-59-årige).

De ældste seniorer (55-59 år) har til gengæld haft et markant hastigere fald i ledigheden end de 40-49-årige og de yngste seniorer, og deres ledighedsniveau er nu tæt på de yngre grupper.

Der er således ikke længere det samme kraftige arbejdskraftpotentiale blandt seniorerne i arbejdsstyrken.

Tabel 9.1. Modtagere af dagpenge og kontanthjælp* (inklusive aktiverede) samt personer i arbejdsstyrken i Østdanmark for grupper af 40-59-årige, 2004-2007

Alder	3. kv. 2004	3. kv. 2005	3. kv. 2006	3. kv. 2007	udvikling 2004 - 2007 i pct.
a-dp + kontanthjælp (arb.parat)					
40-49 år	18.865	18.574	16.482	12.605	-33,2
50-59 år	22.126	20.073	16.254	11.150	-49,6
- 50-54 år	8.024	7.334	5.954	4.374	-45,5
- 55-59 år	14.102	12.739	10.300	6.776	-52,0
arbejdsstyrke					
40-49 år	292.194	297.443	304.994	304.994	4,4
50-59 år	277.712	272.759	268.559	268.559	-3,3
- 50-54 år	133.439	131.445	130.739	130.739	-2,0
- 55-59 år	144.273	141.314	137.820	137.820	-4,5
Ledighedsprocent					
40-49 år	6,5%	6,2%	5,4%	4,1%	-36,0
50-59 år	8,0%	7,4%	6,1%	4,2%	-47,9
- 50-54 år	6,0%	5,6%	4,6%	3,3%	-44,4
- 55-59 år	9,8%	9,0%	7,5%	4,9%	-49,7

* Arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

Køn og etnicitet

Blandt kvinder har seniorerne en lille underledighed i forhold til de 40-49-årige, hvilket dækker over, at danske kvindelige seniorer har en overledighed, og nydanske kvindelige seniorer en forholdsvis lav ledighed.

Blandt mændene har seniorerne en lidt højere ledighed end de 40-49-årige, hvilket dækker over en relativt stor overledighed blandt danske og nydanske vestlige seniorer.

Det samlede etniske billede er, at danske og nydanske vestlige seniorer har en relativt høj ledighed, mens nydanske seniorer fra ikke-vestlige lande har en forholdsvis lav ledighed - sammenlignet med de 40-49-åriges.

Tabel 9.2. Ledighed blandt 40-59-årige og 59-59-årige fordelt på etnisk oprindelse og køn, Østdanmark 3. kvartal. 2007

	Ledige *		Arbejdsstyrken		Ledighedsprocent		Forskel i procent
	40-49 år	50-59 år	40-49 år	50-59 år	40-49 år	50-59 år	
Mænd og kvinder	arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp (arbejdsmarkedsparate						
Herkomst i alt	12.700	11.192	304.994	268.559	4,2%	4,2%	0,1%
Personer med dansk oprindelse	8.665	9.133	277.658	251.805	3,1%	3,6%	16,2%
Nydanskere fra vestlige lande	606	645	9.711	9.096	6,2%	7,1%	13,6%
Nydanskere fra ikke-vestlige lande	3.427	1.415	17.625	7.658	19,4%	18,5%	-5,0%
Kvinder	Arbejdsstyrke						
Herkomst i alt	6.895	5.819	148.626	131.851	4,6%	4,4%	-4,9%
Personer med dansk oprindelse	4.862	4.846	136.575	123.830	3,6%	3,9%	9,9%
Nydanskere fra vestlige lande	326	342	4.562	4.810	7,1%	7,1%	-0,5%
Nydanskere fra ikke-vestlige lande	1.706	631	7.489	3.211	22,8%	19,7%	-13,7%
Mænd							
Herkomst i alt	5.805	5.373	156.368	136.708	3,7%	3,9%	5,9%
Personer med dansk oprindelse	3.803	4.287	141.083	127.975	2,7%	3,3%	24,3%
Nydanskere fra vestlige lande	280	303	5.149	4.286	5,4%	7,1%	30,0%
Nydanskere fra ikke-vestlige lande	1.721	784	10.136	4.447	17,0%	17,6%	3,8%

Kilde: Jobindsats.dk

Geografiske forskelle i seniorernes ledighed

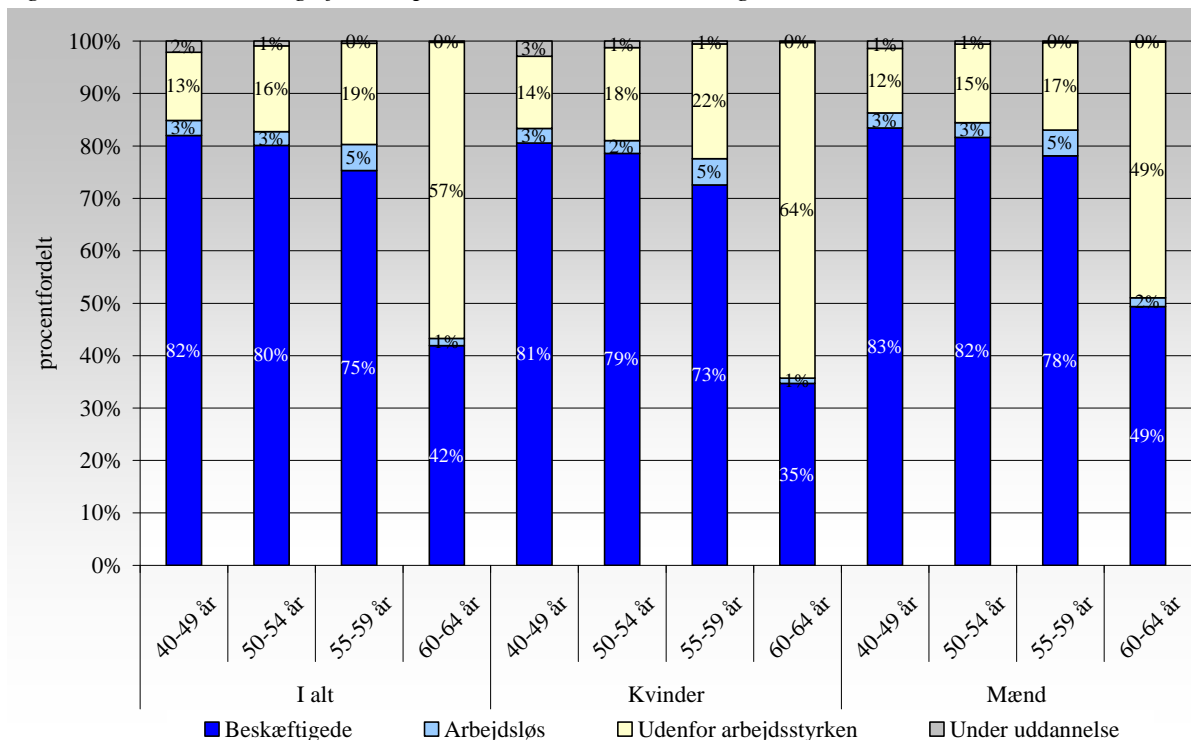
Der er visse forskelle mellem seniorernes ledighed i de enkelte kommuner i regionen. I de store kommuner København og Frederiksberg er ledigheden lavere blandt seniorer end blandt de 40-49-årige.

Det er samtidig årsagen til, at ledigheden i 32 af regionens 46 kommuner blandt seniorer kan være højere end blandt de 40-49-årige, uden at det slår igennem i resultatet for hele Østdanmark, jf. bilag 8.

Det potentielle arbejdsudbud blandt seniorer uden for arbejdsstyrken

Blandt seniorer - sammenlignet med 40-49-årige - er der forholdsvis mange personer uden for arbejdsstyrken, og det gælder især for kvinderne. Der er således et vist arbejdsudbudspotentiale blandt seniorerne, jf. figur 9.2.

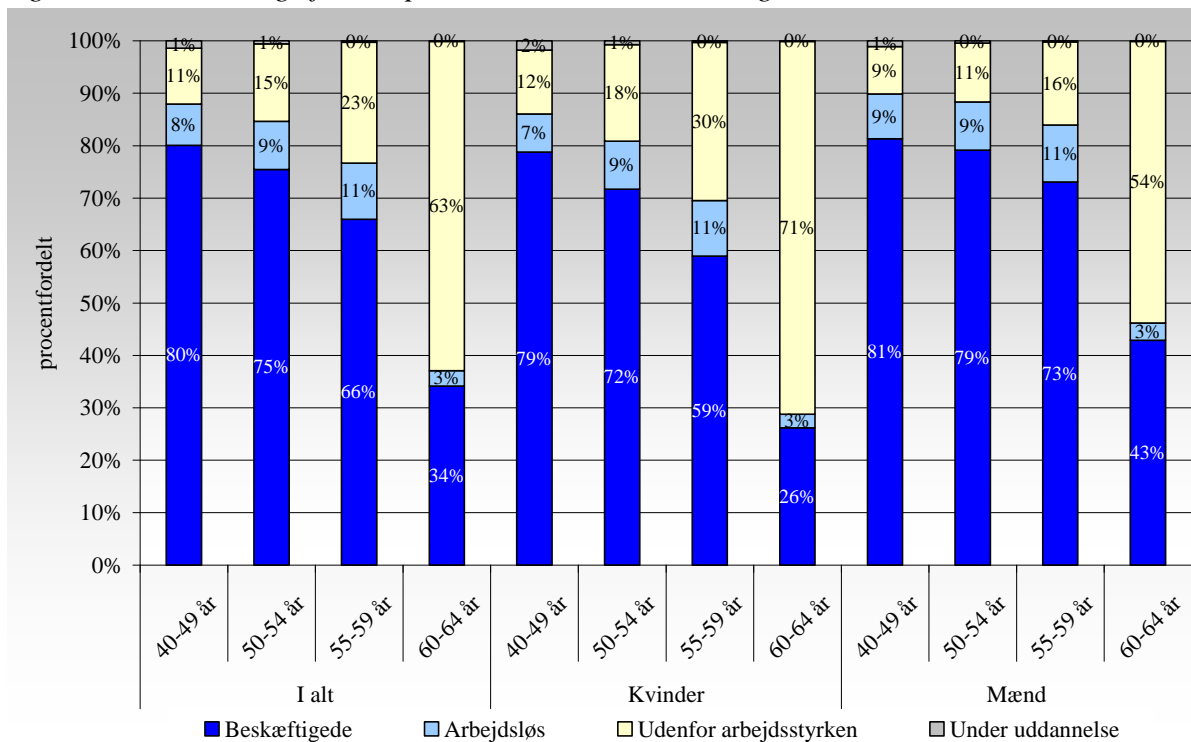
Figur 9.2. 40-64-årige fordelt på socioøkonomisk status og køn, 2006

Kilde: Danmarks Statistik

Udbudspotentialet er dog indsnævret betydeligt siden midten af 90'erne, især for de 55-59-årige (figur 9.2 (2004) og figur 9.3 (1996)).

Figur 9.3. 40-64-årige fordelt på socioøkonomisk status og køn, 1994

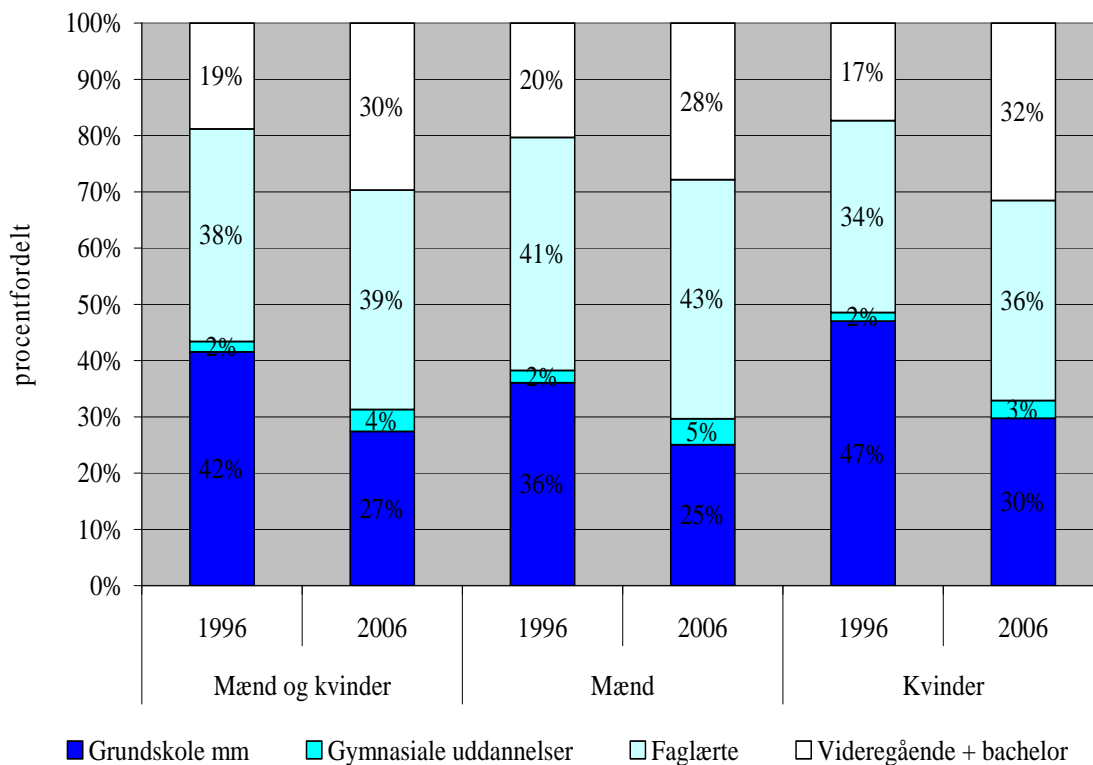
Kilde: Danmarks Statistik

Reglerne for tilbagetrækning har ændret sig markant i den belyste periode, og det har naturligvis medvirket til faldet i antal seniorer uden for arbejdsstyrken. Ud-

over konjunkturerne synes tilbagetrækningsmulighederne derfor at spille en væsentlig rolle for seniorernes arbejdsmarkedstilknytning.

Endelig synes uddannelse at spille en betydelig rolle for seniorernes arbejdsmarkedstilknytning. Uddannelsesniveaulet er således steget i de sidste ti år. 44 pct. af seniorerne var ikke-faglærte i 1996 mod 31 pct. i 2006, jf. nedenstående figur 9.4.

Figur 9.4. 50-59-årige fordelt på uddannelse, Østdanmark 1996 og 2006

Kilde: Danmarks Statistik

Muligheder blandt 60-64-årige

For 10 år siden var kun 34 procent af de 60-64-årige i beskæftigelse. Ti år senere er 42 procent i beskæftigelse. Det er en stigning i beskæftigelsesandelen på 24 procent (figur 9.2 og 9.3).

Hvis tendensen til kraftig øget erhvervsdeltagelse blandt de 55-59-årige fastholdes, når de når 60-64 års alderen, kan arbejdsstyrken udvides betydeligt de kommende år. En ganske stor andel i denne aldersgruppe har en kompetencegivende uddannelse, der gør dem attraktive på arbejdsmarkedet.

10. Kontant- og starthjælpsmodtagere

Hovedkonklusioner

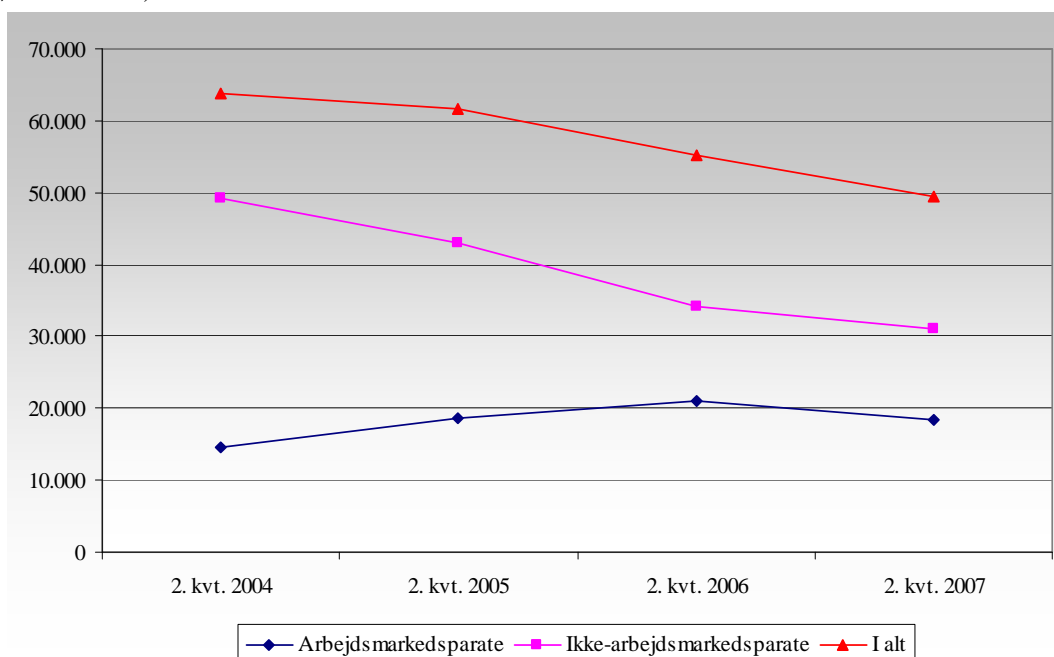
- Antallet af kontant- og starthjælpsmodtagere er faldet med knap 15.000 (svt. 23 pct.) i de sidste tre år
- Der er fortsat flere kvinder end mænd blandt kontant- og starthjælpsmodtagerne, og kvindernes andel er stigende
- Ikke-arbejdsmarkedspare udgør 63 pct. af det samlede antal kontant- og starthjælpsmodtagere, men også personer fra denne gruppe kommer i job
- Indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 33 pct. af det samlede antal kontant- og starthjælpsmodtagerne, hvilket er en meget høj andel ift. deres andel af befolkningen på 7,2 pct.
- 34 pct. af de arbejdsmarkedspare kontanthjælpsmodtagere bliver selvforsørgende i løbet af et år
- 12 pct. af de ikke-arbejdsmarkedspare kontanthjælpsmodtagere bliver selvforsørgende i løbet af et år.
- 9 pct. af de ikke-arbejdsmarkedspare kontanthjælpsmodtagere bliver matchet op og rykker dermed tættere på arbejdsmarkedet i løbet af et år.

Udviklingen i antal kontant- og starthjælpsmodtagere

Den positive udvikling på arbejdsmarkedet er i høj grad kommet kontant- og starthjælpsmodtagerne til gode. Antallet af kontant- og starthjælpsmodtagere i Østdanmark er faldet med knap 15.000 fuldtidspersoner (svt. et fald på 23%) fra 2. kv. 2004 til 2. kv. 2007. Det svarer til faldet på landsplan (-24 pct.).

I 2. kv. 2007 er der i alt ca. 49.000 kontant- og starthjælpsmodtagere i Østdanmark.

Figur 10.1. Udviklingen i antal kontant- og starthjælpsmodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark, 2. kv. 2004 – 2. kv. 2007

Kilde: Jobindsats.dk

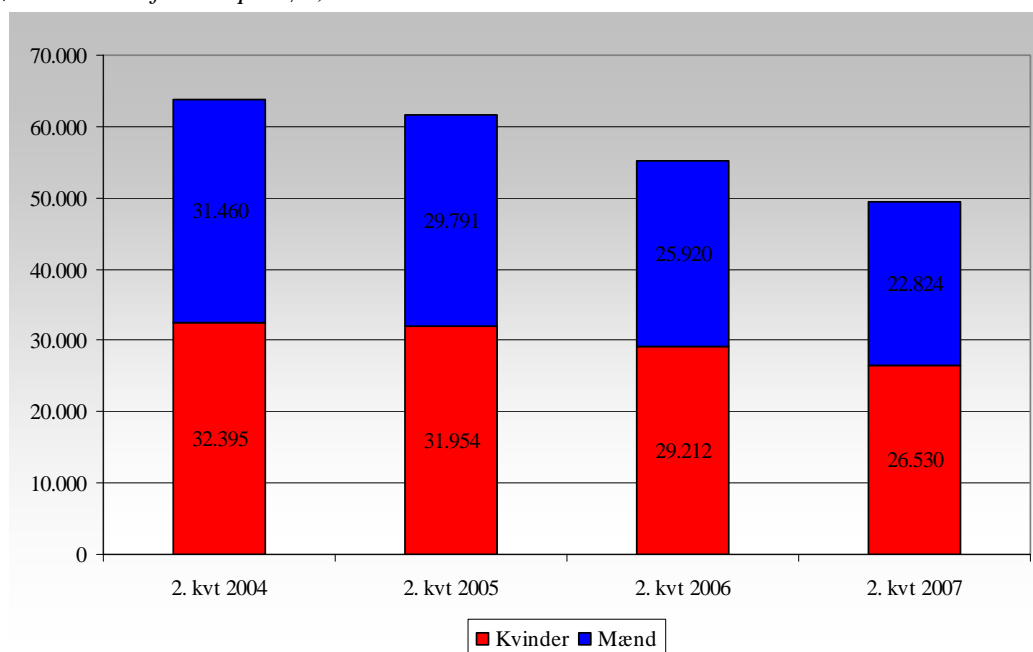
Anm. Der er tale om bruttoledige – dvs. aktiverede er inkluderet.

Faldet i Østdanmark omfatter 18.200 færre ikke-arbejdsmarkedspare (matchgruppe 4-5) kontant- og starthjælpsmodtagere (-37 pct.) og godt 3.700 flere arbejdsmarkedspare (matchgruppe 1-3) kontant- og starthjælpsmodtagere (+ 26%) siden 2. kv. 2004. Der er stadig flest ikke-arbejdsmarkedspare kontant- og starthjælpsmodtagere – 31.000 (63 pct.) mod 18.000 arbejdsmarkedspare kontant- og starthjælpsmodtagere (37 pct.). I alt er der 49.000 kontant- og starthjælpsmodtagere i Østdanmark i 2. kv. 2007.

Flere kvinder end mænd blandt kontant- og starthjælpsmodtagerne

Der er flere kvinder end mænd blandt kontant- og starthjælpsmodtagerne, og forskellen mellem kønnene er øget i perioden.

Figur 10.2. Udviklingen i antal kontant- og starthjælpsmodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark fordelt på køn, 2. kv. 2004 – 2. kv. 2007

Kilde: Jobindsats.dk

Anm. Der er tale om bruttoledige – dvs. aktiverede er inkluderet.

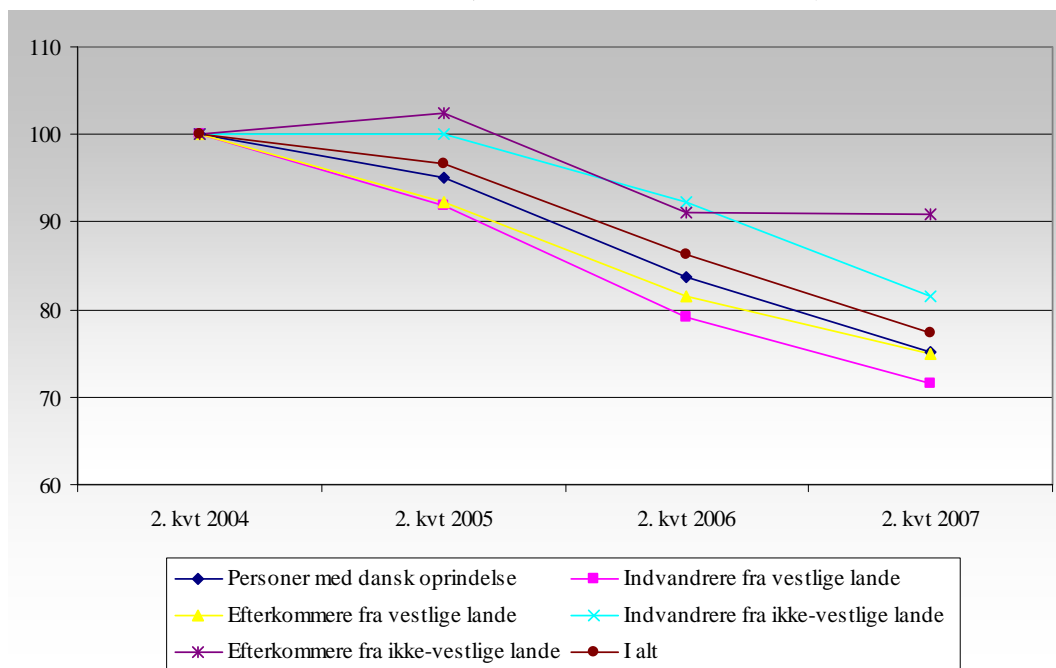
Antallet af mandlige kontant- og starthjælpsmodtagere er faldet med 27 pct. fra 2. kv. 2004 til 2. kv. 2007, mens faldet for kvinder kun er på 18 pct. Hvor kvinder i 2. kv. 2004 udgjorde 51 pct. af gruppen, udgør de i 2. kv. 2007 54 pct. af gruppen.

Mindre fald for nydanskere fra ikke-vestlige lande

Antallet af kontant- og starthjælpsmodtagere er faldet for alle etniske grupper. Efterkommere fra ikke-vestlige lande har dog haft en mindre gunstig udvikling end de øvrige etniske grupper. Hvor det samlede fald for kontant- og starthjælpsmodtagere ligger på 23 pct., ligger faldet for efterkommere fra ikke-vestlige lande på knap 10 pct.

De to største grupper blandt kontant- og starthjælpsmodtagerne er personer med dansk oprindelse (30.500 fuldtidspersoner – svt. 62% af den samlede gruppe) og indvandrere fra ikke-vestlige lande (16.350 fuldtidspersoner – svt. 33% af den samlede gruppe).

Figur 10.3. Udviklingen i antal kontant- og starthjælpsmodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark, 2. kv. 2004 – 2. kv. 2007 (indekseret, 2. kv. 2004=100)

Kilde: Jobindsats.dk

Anm. Der er tale om bruttoledige – dvs. aktiverede er inkluderet.

Udbudspotentialet blandt kontant- og starthjælpsmodtagerne

Der er fortsat et vist potentiale for at udvide arbejdsudbuddet blandt kontant- og starthjælpsmodtagerne. Beskæftigelsesregionens analyser viser også, at mulighederne for integration af disse grupper på arbejdsmarkedet er til stede. Der er således 12 pct. af de ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere i 3. kv. 2006, der er selvforsøgende i 3. kv. 2007.

For arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere er selvforsørgelsen 34 pct. i 3. kv. 2007, jf. nedenstående tabel 10.1.

Tabel 10.1. Kontanthjælpsmodtagere 3. kv. 2006, der er selvforsørgende, tættere på eller længere væk fra arbejdsmarkedet i 3. kv. 2007 i pct. af samtlige kontanthjælpsmodtagere i 2. kv. 2006

Arbejds- markeds- parathed 2. kv. 2006	Match- kategori 2. kv. 2006	Selvforsørgende eller vurderet tættere på arbejdsmarkedet (3. kv. 2007)				Vurderet længere fra arbejdsmarkedet (3. kv. 2007)		
		Selv- forsørgende	Matchet op	Før uden match og ikke tilmeldt, nu arbejds- markeds- parat	I alt	Matchet ned	Før uden match og tilmeldt, nu ikke arbejds- markeds- parat	I alt
Arbejds- markeds- parat	1	46,8%			46,8%	19,7%		19,7%
	2	35,8%	5,8%		41,6%	21,9%		21,9%
	3	22,9%	10,6%		33,5%	24,6%		24,6%
	25	37,8%			37,8%	14,9%		14,9%
	(ingen)	46,3%			46,3%		17,0%	17,0%
	I alt	33,9%	5,7%		39,5%	20,3%	1,4%	21,6%
Ikke arbejds- markeds- parat	4	11,4%	9,5%		20,9%	10,1%		10,1%
	5	5,0%	22,7%		27,8%			
	(ingen)	17,4%		19,2%	33,5%			
	I alt	12,0%	9,0%	10,6%	25,5%	5,6%		5,6%
I alt		20,8%	7,7%	7,4%	31,2%	11,6%	0,6%	12,1%

Kilde: DREAM og egne beregninger (BRHS).

Der er således fortsat beskæftigelsesmuligheder for denne gruppe – ikke mindst blandt de arbejdsmarkedsparate. Der er også et vist potentiale blandt de ikke-arbejdsmarkedsparate, men her skal der gøres en særlig indsats for at få dem tilbage på arbejdsmarkedet. Særlige metoder bør tages i brug over for denne gruppe, ligesom der løbende bør udvikles nye metoder i indsatsen. Endelige skal jobcentrene lære af hinanden, så gode erfaringer i højere grad udbredes og anvendes.

11. Personer på ledighedsydelse og i fleksjob

Hovedkonklusioner

- Der er sket en stigning i antal personer i fleksjob på 46 pct. i de sidste tre år – dog en mindre markant stigning i det seneste år
- Der er flere kvinder end mænd i fleksjob
- Der er flest fleksjobbere blandt de 50-59-årige
- Der er relativt mange visiterede, der venter på at påbegynde fleksjobbet – dog er andelen konstant over tid
- 60 pct. af ledighedsydelsesmodtagerne er på ledighedsydelse i over et år

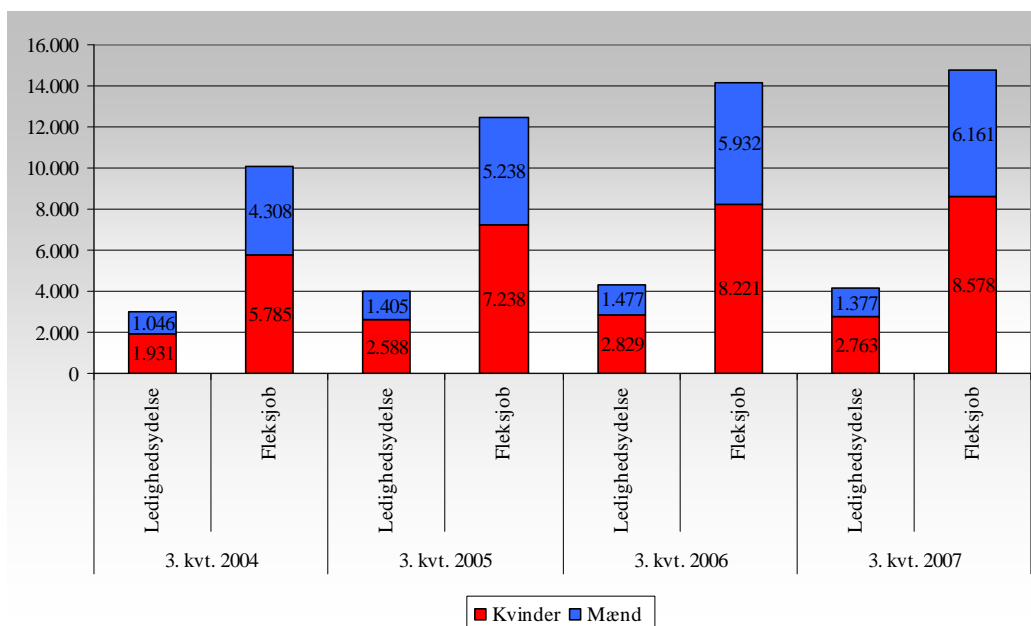
Udviklingen i perioden 3. kv. 2004 til 3. kv. 2007

Antal fuldtidspersoner i fleksjob i Østdanmark er steget med 46 pct. fra 3. kv. 2004 til 3. kv. 2007. Der har således været en pæn stigning i antal personer ansat på særlige vilkår. Dog har stigningen i det seneste år været markant mindre end tidligere. I 3. kv. 2007 er der 14.740 fuldtidspersoner i fleksjob i Østdanmark.

Antal personer på ledighedsydelse er i samme periode steget med 39 pct. – dvs. at en del personer visiteret til fleksjob venter en periode, inden de starter i fleksjobbet. Der har dog kun været en marginal stigning i antallet det seneste år, og i 3. kv. 2007 er 4.140 fuldtidspersoner på ledighedsydelse.

Andel personer på ledighedsydelse i pct. af det samlede antal personer på ledighedsydelse og i fleksjob er stort set konstant i den belyste periode – ca. 22 pct.

Figur 11.1. Udviklingen i antal fuldtidspersoner på ledighedsydelse og i fleksjob, 3. kv. 2004 til 3. kv. 2007

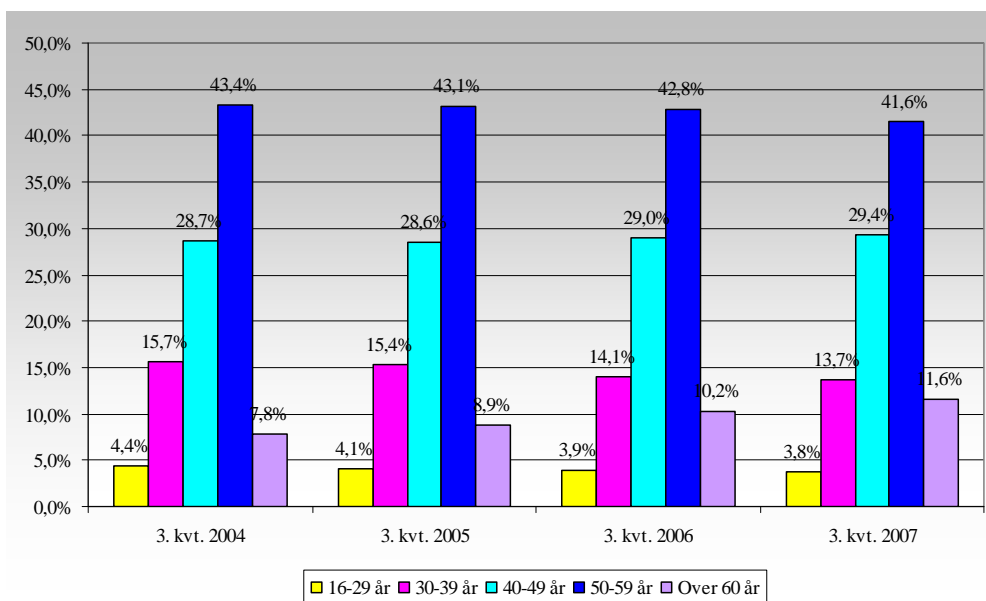
Kilde: Jobindsats.dk

Flere kvinder end mænd er i fleksjob. Kvinder udgør således 58 pct. af alle i fleksjob, mens andelen af kvinder på ledighedsydelse er endnu højere: 2 ud af 3 er kvinder.

Flest fleksjobbere i alderen 50-59 år

Flest fleksjobbere er i alderen 50-59 år. Over 40 pct. af fleksjobberne er 50-59 år, og fleksjob synes dermed at være et redskab til at fastholde den ældre del af arbejdsstyrken på arbejdsmarkedet.

Figur 11.2. Andel fuldtidspersoner i fleksjob fordelt på alder i perioden 3. kv. 2004 til 3. kv. 2007

Kilde: Jobindsats.dk

Hovedparten (93%) af personerne i fleksjob er af dansk oprindelse, mens indvandrere og efterkommere fra henholdsvis vestlige (3%) og ikke-vestlige (4%) lande kun udgør en meget lille del.

Mange fastholdes på ledighedsydelse

Beskæftigelsesregionen har vurderet bevægelserne mellem ledighedsydelse og fleksjob nærmere. Undersøgelsen viser, at mange fastholdes på ledighedsydelse gennem længere tid. 60 pct. af ledighedsydelsesmodtagerne i 2. kv. 2006 var således fortsat på ledighedsydelse i 2. kv. 2007. Det er afgørende, at denne andel reduceres, så de fleksjobvisiterede hurtigere påbegynder et fleksjob.

12. Sygedagpengeniveauet

Hovedkonklusioner

- Ikke-faglærte har højere sygefravær end øvrige grupper
- Der er stort sygefravær inden for sociale institutioner, bygge og anlæg, transportbranchen, fødevareindustrien, post- og teleområdet samt sundhedssektoren
- Beskæftigede udgør hovedparten af sygedagpengemodtagerne
- Sygedagpengefraværet blandt ledige er uændret trods markant faldende ledighed
- Kvinder er syge oftere og i længere tid end mænd
- Forskelle mellem sygefraværet i jobcenterområderne kan i nogen udstrækning tilskrives borgernes branchetilknnytning
- Der er store forskelle i effekterne af sygedagpengeindsatsen i de enkelte jobcentre – også for jobcentre med ens rammebetingelser - hvilket kan indikere forskellige indsatsstrategier

12.1. Hvor kommer sygedagpengemodtagerne fra?

Der ligger en stor arbejdskraftreserve blandt sygedagpengemodtagere. Antallet er steget voldsomt de senere år. Fra 2. kv. 2004 til 2. kv. 2007 har der været en stigning på ca. 5.000 personer (svt. 15 pct.), hvoraf stigningen det seneste år tegner sig for knap 3.500 personer. Ved udgangen af 2. kv. 2007 er der således ca. 38.000 sygedagpengemodtagere i Østdanmark, svt. ca. 3 pct. af arbejdsstyrken¹².

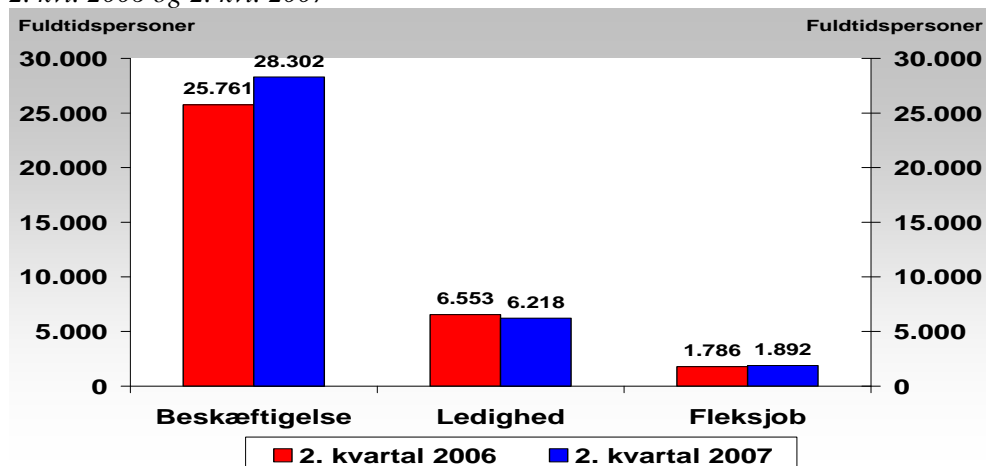
Sygedagpengemodtagerne kommer i høj grad fra beskæftigelse

Stigningen i sygedagpengemodtagere har primært fundet sted blandt beskæftigede, herunder personer i fleksjob, jf. nedenstående figur 12.1. Dette skal ses i lyset af den stigende beskæftigelse i de senere år, hvor en del af de svagere grupper af ledige er kommet i job samtidig med et stigende antal fleksjobbere. Disse grupper modtager oftere sygedagpenge end øvrige beskæftigede.

I det seneste år udgør de beskæftigede 4/5 af sygedagpengemodtagerne – svt. knap 31.000 fuldtidspersoner (inkl. personer i fleksjob).

¹² Hertil kommer syge kontant- og starthjælpsmodtagere, som ikke er omfattet, da de forbliver på kontant- og starthjælp under sygdom.

Figur 12.1. Sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) fordelt på arbejdsmarkedsstatus, 2. kv. 2006 og 2. kv. 2007

Kilde: DREAM, (mploy).

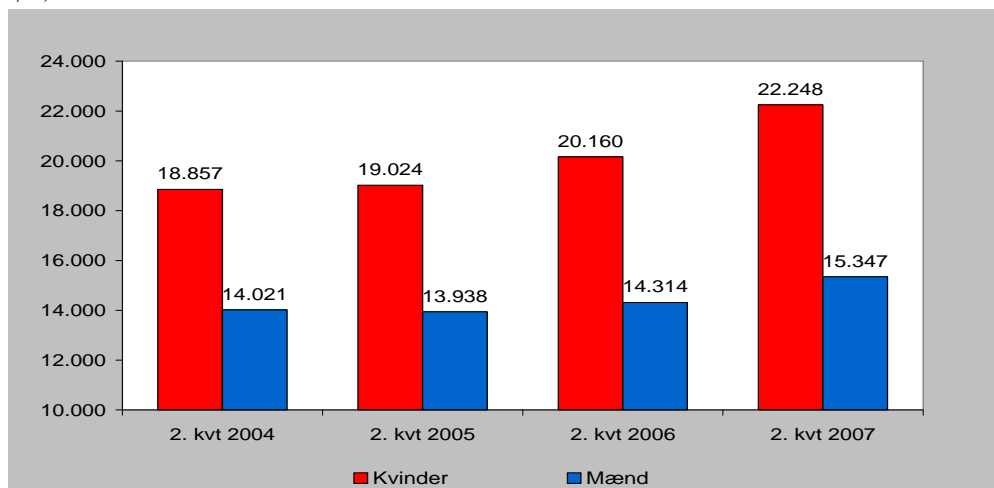
Antallet af ledige sygedagpengemodtagere er stort set uændret – ca. 6.500 fuldtidspersoner - hvilket er bemærkelsesværdigt, da ledigheden er faldet markant. Der er således en stigende andel af de ledige, der modtager sygedagpenge. Samtidig modtager de sygedagpenge i længere tid.

Flere kvinder end mænd blandt sygedagpengemodtagerne

I 2. kv. 2007 udgør kvinderne 60 pct. af sygedagpengemodtagerne. De har samtidig haft en større stigning end mænd. Fra 2. kv. 2004 til 2. kv. 2007 er antallet af kvindelige sygedagpengemodtagere steget med 18 pct. mod en stigning på 9 pct. for mænd. Kvinderne tegner sig dermed for hovedparten af stigningen de seneste tre år.

Kvinderne har således en særlig problemstilling ift. sygedagpengefravær.

Figur 12.2. Antal sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark fordelt på køn, 2. kv. 2004 – 2. kv. 2007

Kilde: Jobindsats.dk, (mploy)

Stort sygefravær i sociale institutioner og inden for bygge og anlæg

Både den private og den offentlige sektor har oplevet et stigende antal sygedagpengemodtagere fra 2002 til 2006, og de to sektors andel af det samlede antal sygedagpengemodtagere er derfor uændret.

Den private sektor udgør 60 pct., mens den offentlige sektor udgør 40 pct. Den offentlige sektor har dermed en lidt højere andel af sygedagpengemodtagere end sektorens andel af den samlede beskæftigelse, som er 32 pct.

Samtidig har den offentlige sektor flere sygedagpengedage pr. beskæftiget (9,3 dage) end den private sektor (6,4 dage).

Især **sociale institutioner** har stort sygefravær. Branchen beskæftiger ca. 12 pct. af lønmodtagerne, mens hele 21 pct. af sygedagpengemodtagerne kommer fra denne branche. Derudover har branchen også flest sygedagpengedage pr. beskæftiget – 12,5 dage mod et gennemsnit for alle brancher på 7,4 dage, jf. nedenstående tabel 12.1.

Tabel 12.1. Antal af berørte og antal sygedagpengedage i pct. af beskæftigelsen fordelt på hovedbrancher

	Branchens andel af alle beskæftigede	Branchens andel af sygedagpengedage i 2006	Udvikling i antallet af fuldtidspersoner 2005-2006 (pct.)	Antal berørte i procent af beskæftigede i 2006	Antal sygedagpengedage pr. beskæftiget i 2006
Landbrug, gartneri og skovbrug	1,5	0,9	9,8	9,1	4,5
Fiskeri	0,1	0,1	3,5	7,8	7,9
Råstofudvinding	0,1	0,1	10,0	6,9	6,1
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	1,5	1,9	-1,4	13,3	9,4
Tekstil- og læderindustri	0,1	0,1	-2,8	14,1	6,7
Træ-, papir- og grafisk industri	1,6	1,0	-10,0	7,6	4,4
Kemisk industri og plastindustri	2,6	2,3	5,1	9,1	6,7
Sten-, ler- og glasindustri	0,4	0,4	-13,1	13,0	8,1
Jern- og metalindustri	3,5	3,3	5,9	12,5	7,0
Møbelindustri og anden industri	0,3	0,3	-2,3	13,6	7,2
Energi- og vandforsyning	0,6	0,4	2,2	7,1	4,9
Bygge og anlæg	6,3	7,8	8,8	21,8	9,1
Autohandel, service og tankstationer	2,0	1,5	9,7	11,4	5,5
Engrosandel undtagen med biler	5,9	3,9	8,6	7,9	4,8
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	7,3	5,4	8,9	9,5	5,4
Hoteller og restauranter	3,2	2,8	2,5	10,3	6,4
Transport	4,8	5,8	4,5	13,6	8,9
Post og tele	2,1	2,4	14,6	11,2	8,3
Finansiering og forsikring	3,7	2,4	21,3	5,9	4,7
Udlejning og ejendomsformidling	1,9	1,4	2,6	8,4	5,5
Forretningsservice	12,4	10,3	11,1	8,7	6,1
Offentlig administration	6,3	6,0	7,0	9,9	7,1
Undervisning	7,5	7,5	11,2	10,0	7,3
Sundhedsvæsen	6,0	6,1	11,2	12,7	7,5
Sociale institutioner	12,2	20,8	7,2	17,4	12,5
Foreninger, kultur og renovation	6,2	5,2	7,2	9,4	6,1
De primært offentlige brancher	32	40,5	8,5	13,3	9,3
De primært private brancher	68	59,5	7,5	10,7	6,4
Alle brancher	100	100,0	7,9	11,6	7,4

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik, (mploy).

Også **bygge- og anlæg, transportbranchen, fødevarerindustrien, post- og teleområdet samt sundhedssektoren** har et sygedagpengeomfang, der ligger over deres "objektive" andele – dvs. et sygedagpengeomfang der ligger over branchernes andel af den samlede beskæftigelse.

Mulige årsager er hård fysisk eller psykisk belastning og mere risikobetonet arbejde (sociale institutioner, bygge og anlæg, sundhedssektoren samt dele af transportområdet) samt ensidigt gentagne bevægelser i arbejdet (dele af transportområdet samt fødevarerindustrien).

Ikke-faglærte har større risiko for sygdom

Sygefraværet er faldende med stigende uddannelsesniveau. Grundskoleuddannede har gennemsnitligt 12,3 sygedagpengedage pr. beskæftiget, mens personer med en lang videregående uddannelse kun har 3,2 sygedagpengedage pr. beskæftiget, jf. nedenstående tabel 12.2.

Tabel 12.2. Antallet af sygedagpengemodtagere fordelt på uddannelsesniveau

	Andel af beskæftigede	Andel af fuldtidspersoner på sygedagpenge i 2006	Antal sygedagpengedage per beskæftiget i 2006	Udviklingen i antal sygedagpengedage per beskæftiget 2002-2006
Grundskole	25,9	33	12,3	10,0
Erhvervsfaglige uddannelser	38,7	44	10,9	22,9
Korte videregående uddannelser	6,0	4	7,1	26,0
Mellemlange videregående uddannelser	16,0	14	8,6	32,8
Bachelor	2,4	1	2,2	21,9
Lange videregående uddannelser	11,0	4	3,2	37,0

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik, (mploy).

Arbejdsmiljøet er meget forskelligt for kort- og højtuddannede¹³. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø peger således på, at en række forhold i arbejdsmiljøet øger sygefraværet: ^{a)}stående og gående arbejde, ^{b)}løft og flytninger, ^{c)} bøjning af nakke og øvre ryg samt ^{d)}træk og skub af genstande og personer.

Øvrige grupper med højt sygefravær

Udover ovennævnte grupper har følgende grupper et højt (overgennemsnitligt) sygefravær:

- Personer i alderen 50-59 år
- Personer fra ikke-vestlige lande
- Langtidsledige
- Nybeskæftigede¹⁴

Alt i alt er der således en række grupper på arbejdsmarkedet, der har et højt sygefravær.

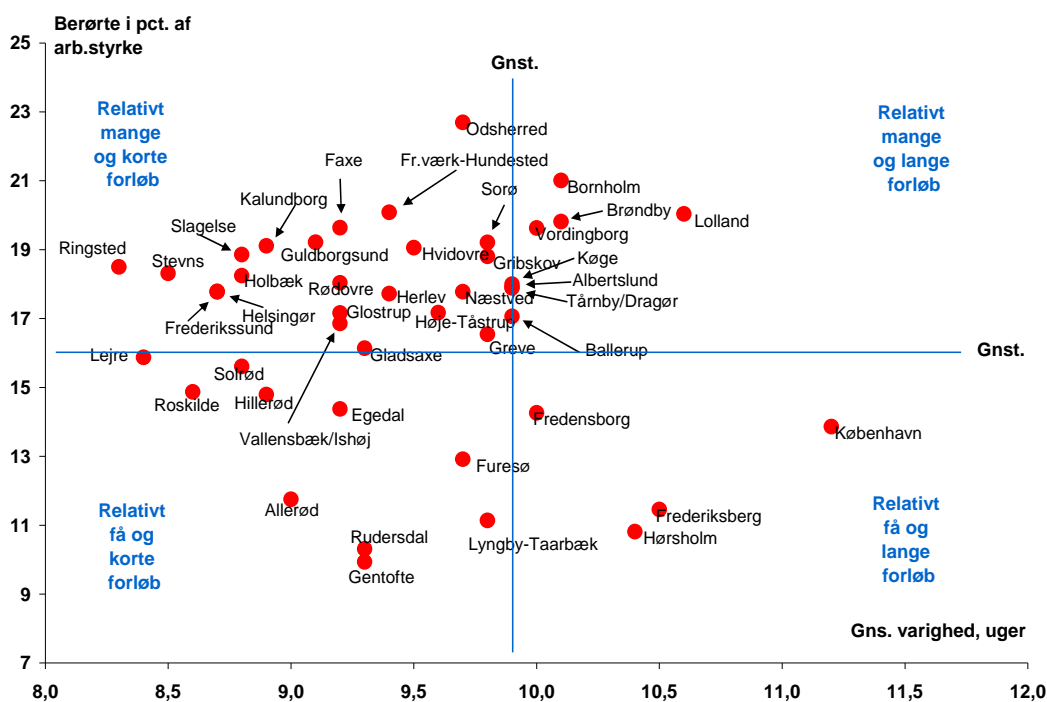
12.2. Geografiske forskelle i sygedagpengeniveauet

Sygedagpengeniveauet varierer kraftigt mellem jobcentre – fra ca. 1,8 pct. af arbejdsstyrken i Gentofte til ca. 4,2 pct. af arbejdsstyrken i Odsherred. Samtidig er der stor forskel i varigheden mellem jobcentre – fra 8,3 uger i Ringsted til 11,2 uger i København, jf. nedenstående figur 12.3.

¹³ Jf. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2007).

¹⁴ Nybeskæftigede er her defineret som personer, der har været i beskæftigelse i under et år, og som før beskæftigelsen var dagpenge- eller kontanthjælpsmodtagere i mindst 26 uger.

Figur 12.3. Sygefraværet i jobcentrene i Østdanmark fordelt på hyppighed og varighed, 3. kv. 2006 til 2. kv. 2007

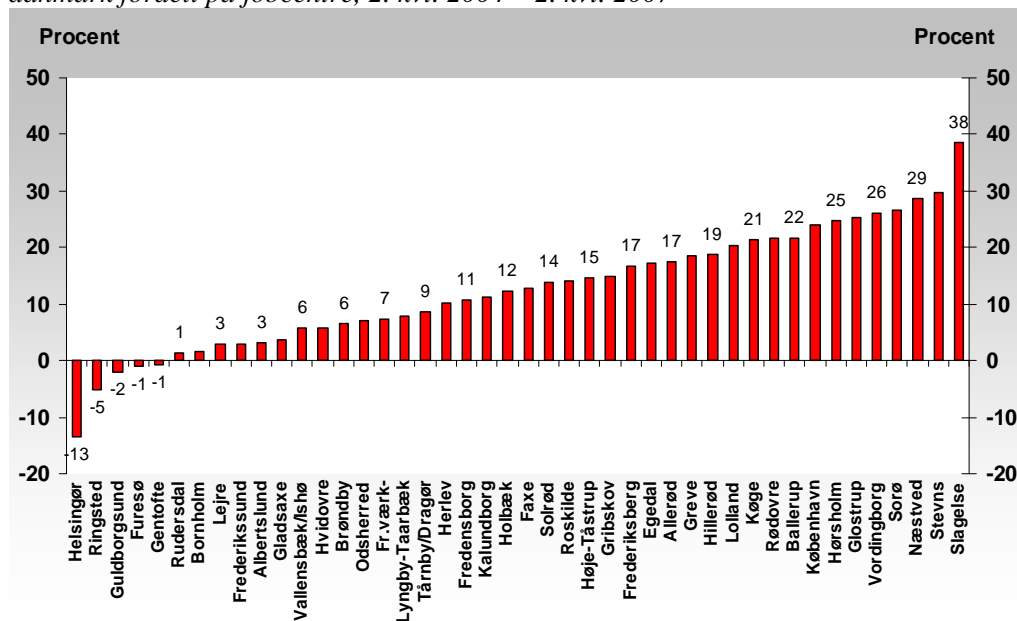
Kilde: Jobindsats.dk, (mploy).

Der tegner sig følgende grupper:

- En gruppe af jobcentre er kendetegnet ved at have relativt mange berørte og relativt lange forløb: Albertslund, Ballerup, Bornholm, Brøndby, Køge, Lolland, Tårnby og Vordingborg.
- Andre jobcentre har relativt mange berørte og relativt korte forløb: Faxe, Frederiks-sund, Halsnæs, Gladsaxe, Glostrup, Greve, Gribskov, Guldborgsund, Helsingør, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Kalundborg, Næstved, Odsherred, Ringsted, Rødovre, Slagelse, Sorø, Stevns og Vallensbæk.
- Fire jobcentre har relativt få berørte og relativt lange forløb: Frederiksberg, Fredensborg, Hørsholm og København.
- En række jobcentre har relativt få berørte og relativt korte forløb: Allerød, Egedal, Furesø, Gentofte, Hillerød, Lejre, Lyngby-Taarbæk, Roskilde, Rudersdal og Solrød.

Der er store geografiske forskelle i udviklingen i antallet af sygedagpengemodtagere. I perioden 2. kv. 2004 – 2. kv. 2007 varierer udviklingen fra et fald på 13 pct. i Helsingør til en stigning på 38 pct. i Slagelse, jf. nedenstående figur 12.4.

Figur 12.4. Den procentvise ændring i sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark fordelt på jobcentre, 2. kv. 2004 – 2. kv. 2007

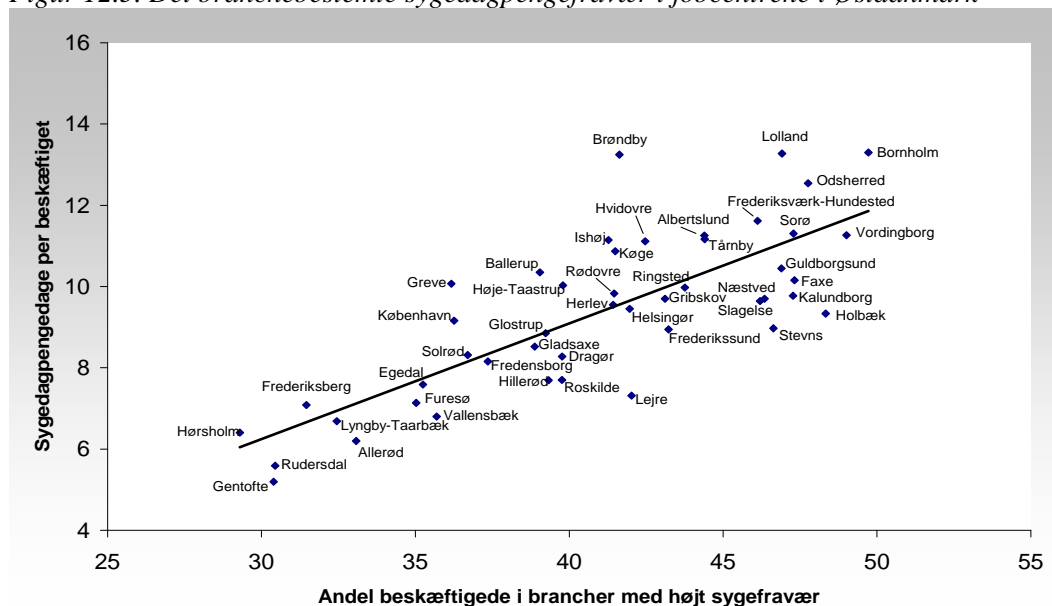

Kilde: Jobindsats.dk, (mploy).

Beskæftigelsen i udsatte brancher udgør en del af forklaringen på de geografiske forskelle

Der er stor sammenhæng mellem omfanget af sygedagpengefravær og andelen af beskæftigede i brancher med højt sygedagpengefravær i jobcentrene. Den generelle tendens er, at i kommuner nord for København er relativt få lønmodtagere, der arbejder i de mest udsatte brancher, mens relativt mange lønmodtagere med bopæl i udkantskommuner og kystnære områder arbejder i brancher med højt sygedagpengefravær, jf. nedenstående figur 12.5.

Figur 12.5. Det branchebestemte sygedagpengefravær i jobcentrene i Østdanmark

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik, (mploy).

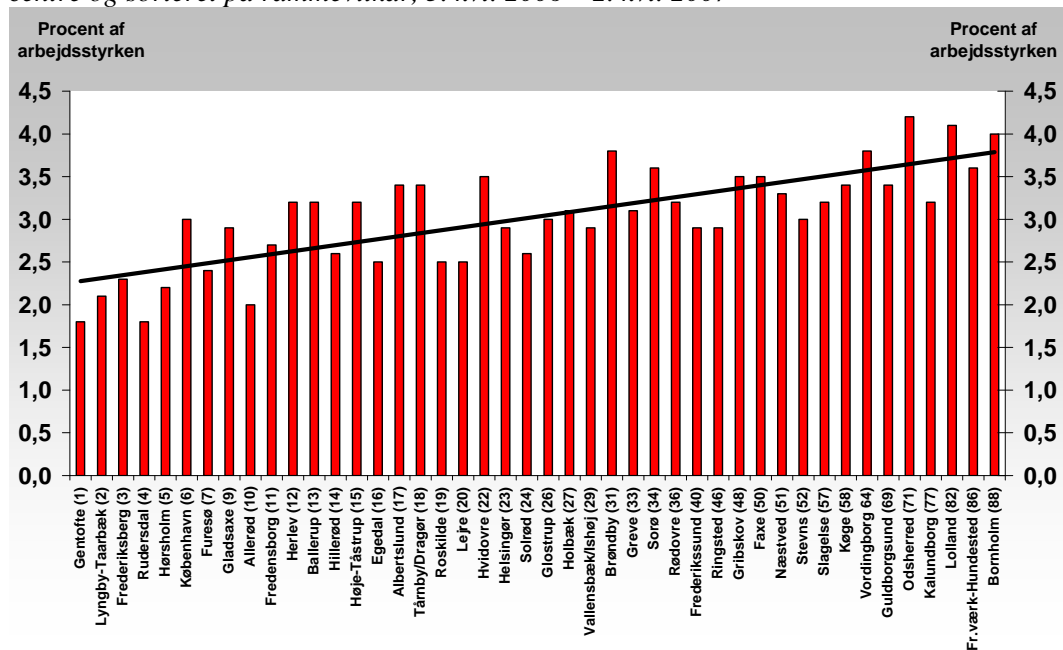
Anm.: Den sorte linje er en tendenslinje for jobcentrene i Østdanmark

Branchesammensætningen kan dog ikke forklare hele forskellen mellem jobcentre, og andre mulige forklaringer kan være:

- Befolkningssammensætningen, f.eks. høj andel af personer med anden etnisk baggrund. Det gælder f.eks. København og en række jobcentre på den københavnske vestegn.
- Ledelses- og sygdomskulturer. Samme faggruppe kan have store forskelle i sygefravær inden for korte geografiske afstande. Det afspejler forskellige ledelses- og sygdomskulturer i kommunerne og på arbejdspladserne.
- Sygedagpengeindsatsen. Forskellene kan afhænge af forskelle i organisationen af og opfølgingsstrategierne for sygedagpengeindsatsen i kommunerne. Ses bl.a. ved forskelle i effekter på sygedagpengeområdet, jf. nedenfor.
- Andre forhold som f.eks. livsstil

Derudover har det enkelte jobcenters generelle rammebetingelser betydning for sygedagpengefraværet, jf. nedenstående figur 12.6.

Figur 12.6. Sygedagpengefraværet i pct. af arbejdsstyrken i Østdanmark fordelt på jobcentre og sorteret på rammevilkår, 3. kv. 2006 – 2. kv. 2007¹⁵

Kilde: Jobindsats.dk, (mploy).

En række jobcentre har dog et sygedagpenge niveau, som ligger væsentligt over tendenslinjen. Det gør sig især gældende for følgende jobcentre: København, Gladsaxe, Herlev, Ballerup, Høje-Taastrup, Albertslund, Tårnby-Drager, Hvidovre, Brøndby, Sorø, Vordingborg, Odsherred og Lolland.

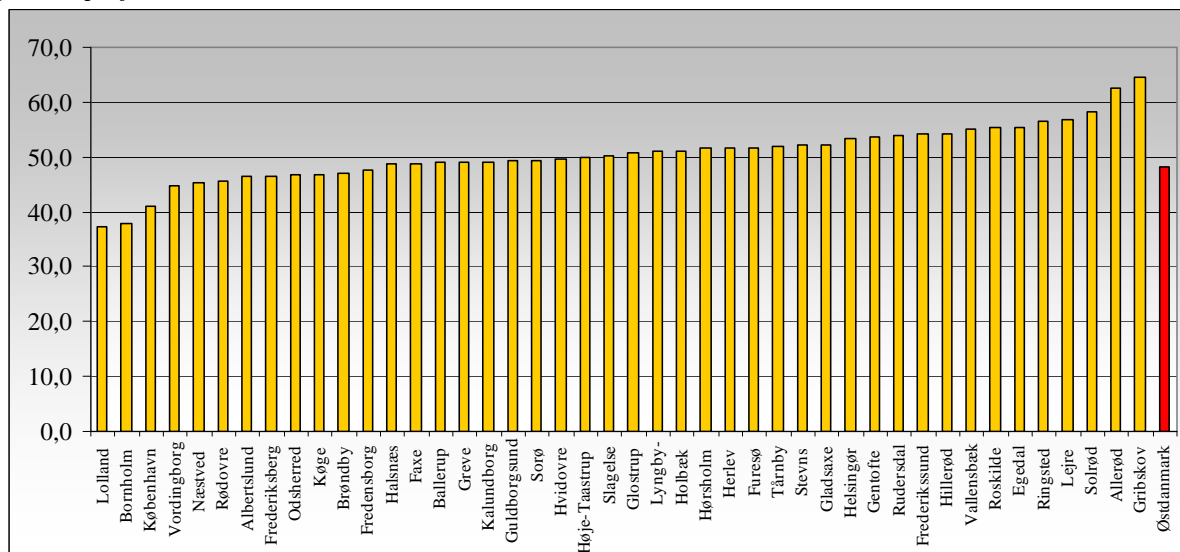
¹⁵ Rammevilkårene inden for sygedagpengeområdet er analyseret af SFI og AKF, jf. Socialforskningsinstituttet (2006), som har rangordnet landets 91 jobcentre ud fra beregninger af risikoen for at modtage sygedagpenge på baggrund af befolkningens sammensætning og lokale arbejdsmarkedsforhold. Jobcentrenes placering i rangordningen er angivet i parentes og skal læses på følgende måde: Jo højere placering i rangordenen, jo vanskeligere rammevilkår. Den sorte linje er en tendenslinje for jobcentre i Østdanmark.

Variierende effekter

Næsten halvdelen (48,2 pct.) af sygedagpengemodtagerne i Østdanmark i 3. kv. 2006 er selvforsørgende et år senere. Der er også her store forskelle mellem de enkelte jobcentre, hvor selvforsørgelsesandelen på Lolland er 37,3 pct. mod 64,7 pct. i Gribskov.

Forskellene i effekter skal i nogen udstrækning ses i sammenhæng med ovenstående faktorer som f.eks. andel beskæftigede i udsatte brancher, antal sygedagpengemodtagere mv.

Figur 12.7. Andel selvforsørgende (i pct.) 52 uger efter modtagelse af sygedagpenge fordelt på jobcentre, 3. kvartal 2007

Kilde: DREAM og egne beregninger.

Samtidig må effekterne i høj grad ses i sammenhæng med indsatsen i de enkelte jobcentre, da sygedagpengefraværet i pct. af arbejdsstyrken varierer fra kommune til kommune, og Beskæftigelsesregionen øger fokus på dette i dialogen med jobcentrene i 2008 mhp. at afdække og udbrede best practise.

De forskellige karakteristika på sygedagpengeområdet vidner om, at der er behov for at differentiere sygedagpengeindsatsen i jobcentrene, herunder at fastlægge indsatsstrategier med særlig sigte på at imødekomme den specifikke karakter af sygedagpengeforløbene.

Det kan f.eks. handle om strategier vedr. en systematisk og/eller tidlig opfølgingsindsats, en forebyggende indsats målrettet særlige brancheområder samt særlig opfølgning overfor udsatte grupper - f.eks. kvinder, ældre, personer af ikke-vestlig oprindelse, ikke-faglærte, nybeskæftigede, langtidsledige, lønmodtagere i bestemte brancher mv.

13. Kvinder uddanner sig mere end mænd

Hovedkonklusioner

- Kvinders (40-49-åriges) uddannelsesniveau er steget markant fra 1991 - 2006
- Mænds uddannelsesniveau (40-49-åriges) er faldet fra 1993 – 2003, hvorefter det er steget en smule frem til 2006
- Kvinders uddannelsesniveau har siden 2003 ligget over mændenes
- Beskæftigelsesfrekvensen mellem kønnene nærmer sig hinanden
- Indsnævringen mellem kønnenes beskæftigelsesfrekvenser er ikke så udtalt blandt nydanskere
- Der er et vist uddannelsespotentiale blandt mændene
 - kan modvirke flaskehalse på det faglærte område
- (Unge) mænd kan blive sårbare, hvis der kommer en periode med langvarig lavkonjunktur.
 - En uddannelsesindsats bør overvejes

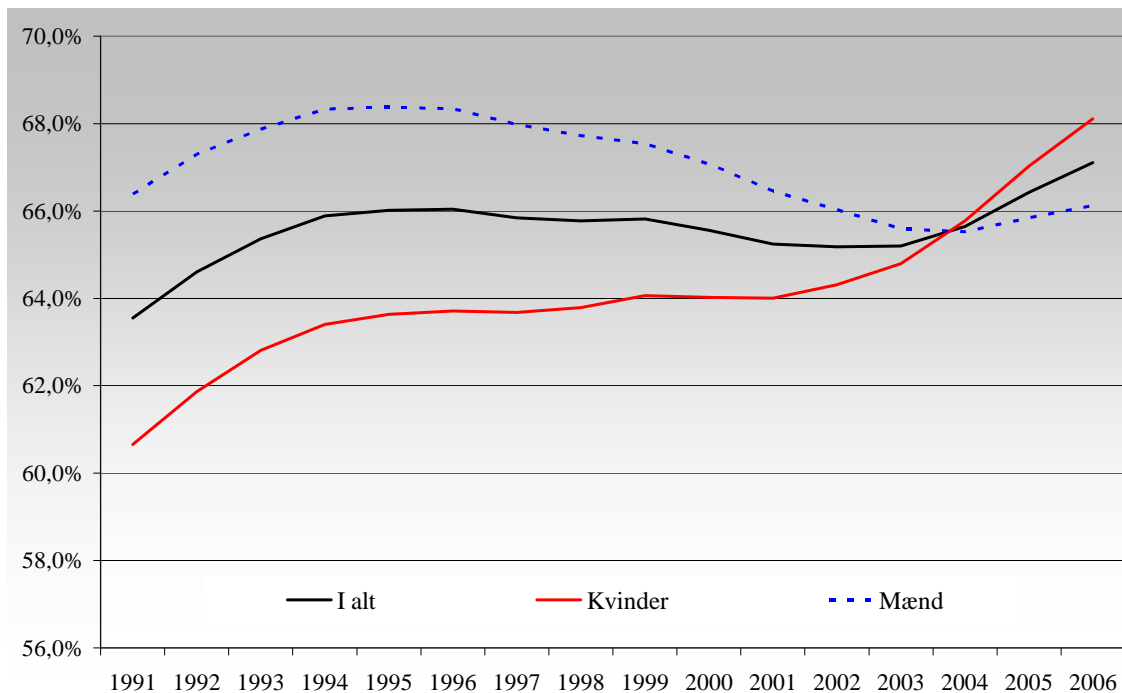
13.1 Uddannelsesadfærd hos mænd og kvinder i alderen 40 til 49 år

Uddannelse synes at få stigende betydning for tilknytningen til arbejdsmarkedet, og i dette afsnit ses der derfor nærmere på uddannelsesfrekvensen i Østdanmark samt uddannelsens betydning for tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Figur 13.1 viser, at uddannelsesniveaut for de 40-49-årige ikke har ændret sig voldsomt fra 1993 til 2003, hvorefter der har været en stigning frem til 2006. Udviklingen dækker over et markant forskelligt forløb for kvinder og mænd.

Kvinder har i hele perioden haft et stigende uddannelsesniveau, om end det var beskedent fra 1994 til 2001. Modsat har mænds uddannelsesniveau været direkte faldende fra 1994 til 2004, og den efterfølgende stigning har slet ikke kunnet hamle op med stigningen blandt kvinder.

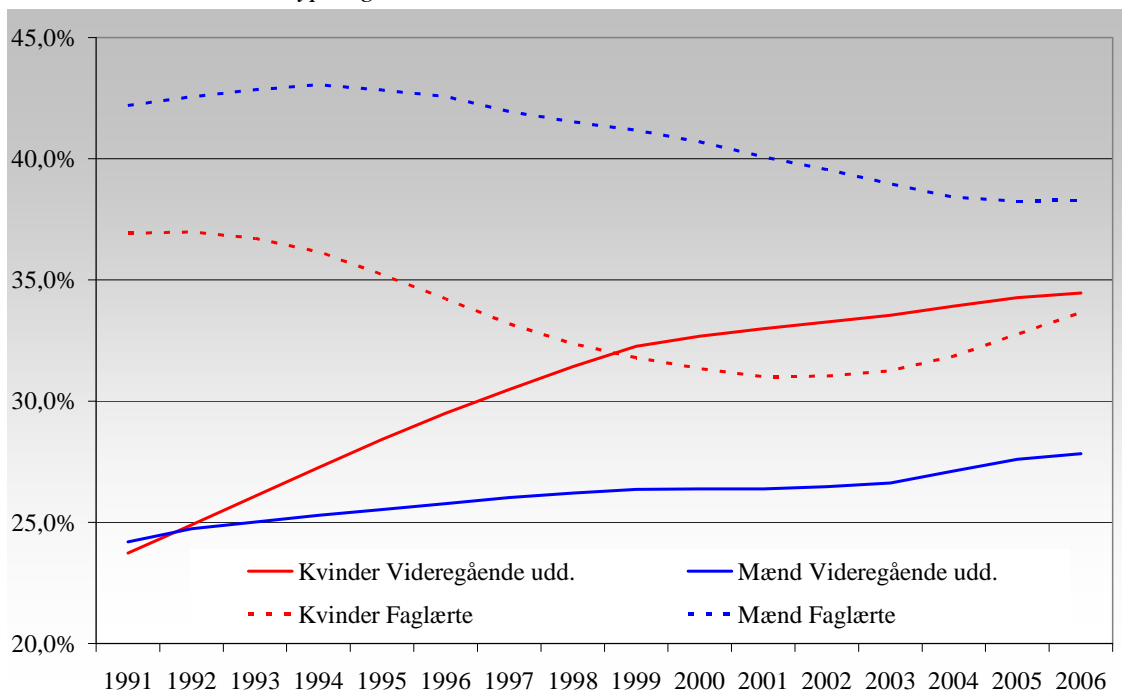
Figur 13.1. Andel 40-49-årige med en kompetencegivende uddannelse fordelt på køn, Østdanmark 1991-2006

Kilde: Danmarks Statistik

Væksten i kvinders uddannelsesniveau skyldes først og fremmest en voldsom stigning i andelen af kvinder med en videregående uddannelse, jf. nedenstående figur. Der er også flere mænd med en videregående uddannelse, men stigningen har været relativt beskednen.

Figur 13.2. Andel 40-49-årige med en kompetencegivende uddannelse fordelt på uddannelsestype og køn, Østdanmark 1991-2006

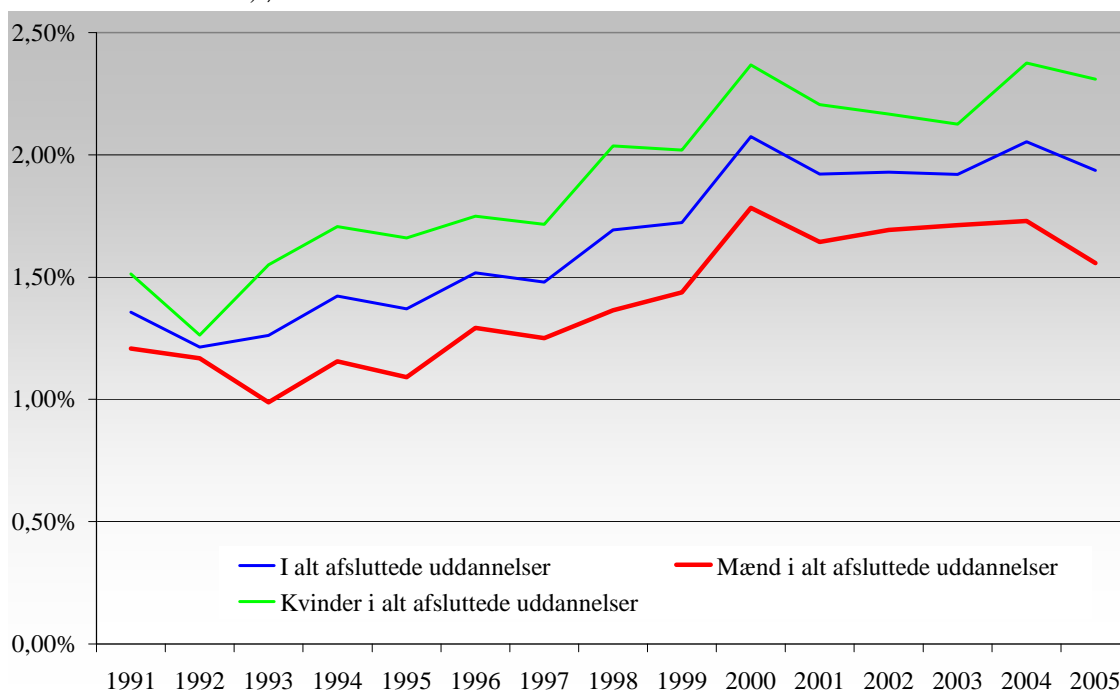
Kilde: Danmarks Statistik

Derimod er andelen af mænd med en faglært uddannelse stort set faldet i hele den betragtede periode, mens den (lidt bemærkelsesværdigt) er steget for kvinder siden 2001.

Balancen mellem kønnene

Så langt tilbage uddannelsesstatistikken rækker, er der hvert år blevet flere 29-årige, med en kompetencegivende uddannelse (figur 13.3), og kvinder har ligget over mændene i alle årene.

Figur 13.3. Andel-29-årige, der i pågældende år afsluttede en kompetencegivende uddannelse, Østdanmark 1991-2005

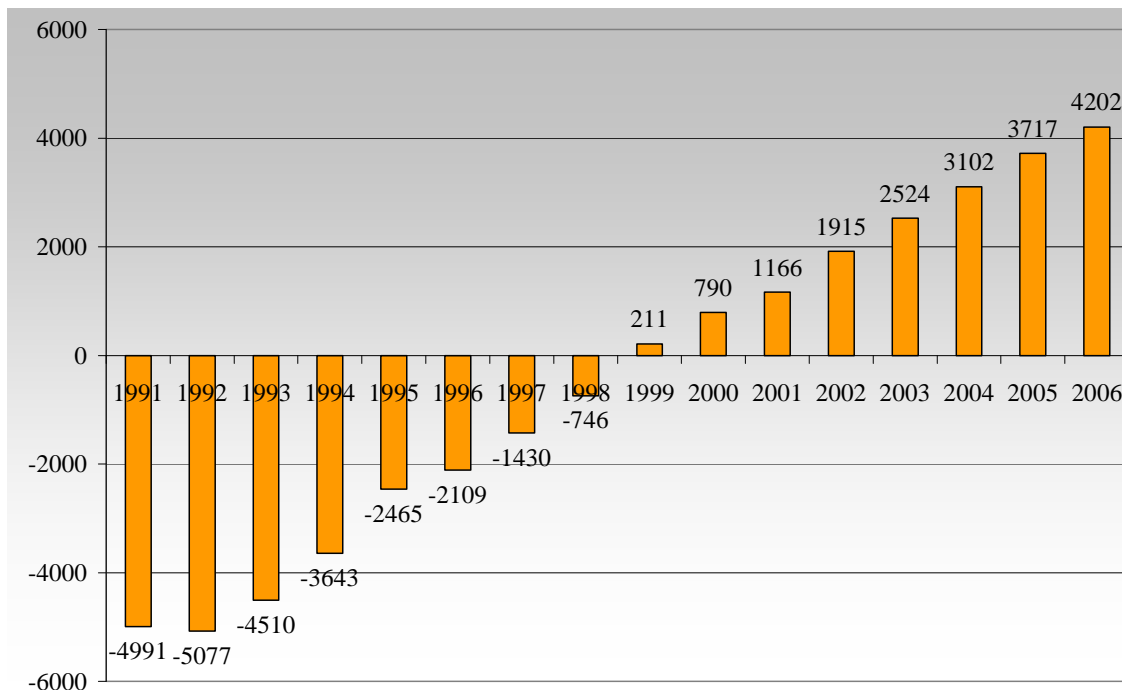

Kilde: Danmarks Statistik

Det indikerer, at det ikke er nyt, at kvinder overhaler mændene med hensyn til at skaffe sig en kompetencegivende uddannelse.

Det forhold, at kvinders uddannelseshyppighed er højere end mændenes, har blandt andet resulteret i, at der siden 1999 har været flere kvinder end mænd med en kompetencegivende uddannelse i befolkningen (figur 13.4).

Figur 13.4. Antal kvinder minus antal mænd med en kompetencegivende uddannelse, Østdanmark 1991-2006

Kilde: Danmarks Statistik

13.2 Modsatrettet udvikling i beskæftigelsesfrekvensen for 40-49-årige mænd og kvinder

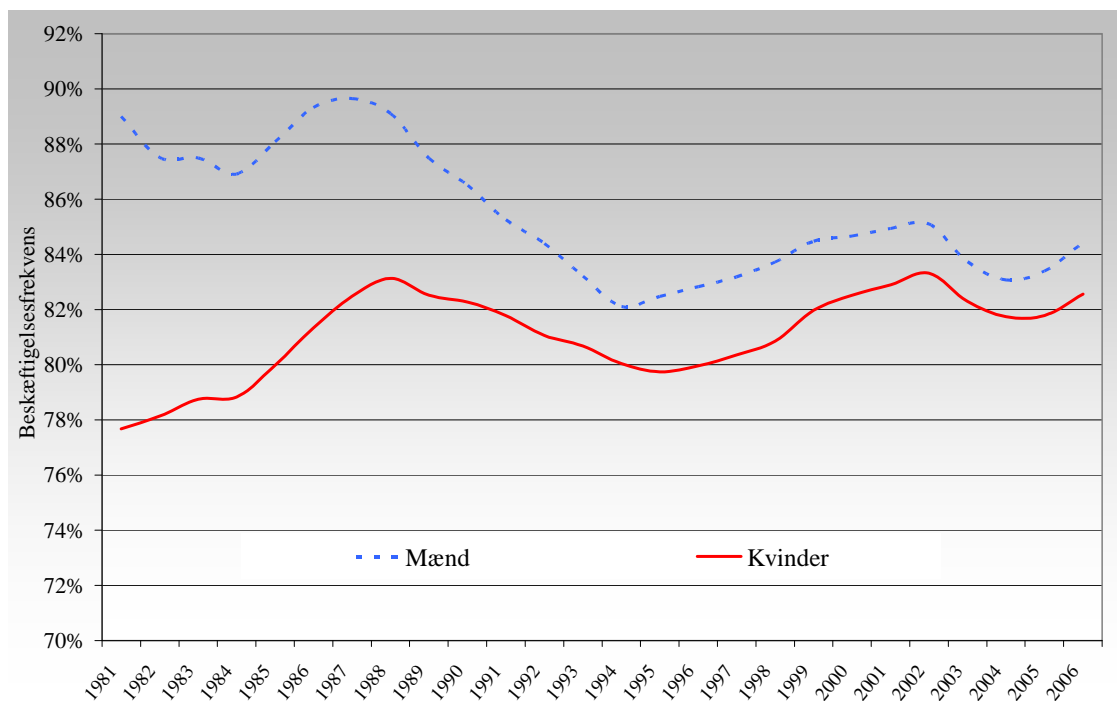
Udligningen i mænd og kvinders uddannelsesniveau følges et stykke ad vejen af en tilsvarende udligning i forskellen mellem beskæftigelsesfrekvenserne¹⁶. For 25 år siden var ca. 89 procent af alle 40-49-årige mænd i beskæftigelse mod 78 procent af kvinderne. Denne forskel på 11 procentpoint er i 2006 reduceret til et par procent-point (figur 13.5)

Forskellen på mænd og kvinders beskæftigelsesfrekvens er således stort set halveret for den pågældende aldersgruppe fra 1991 til 2006.

Af bilag 9-11 fremgår det, at der er en betydelig forskel mellem de forskellige etniske grupper. Indsnævringen i beskæftigelsesfrekvensen mellem kønnene er således ikke nær så udtalt blandt nydanskere som blandt etniske danskere. Siden 2000 er der snarere tale om en forøgelse af forskellen mellem mænd og kvinders beskæftigelsesfrekvens blandt nydanskerne.

¹⁶ Beskæftigelsesfrekvens er antal beskæftigede divideret med befolkningen i pågældende aldersgruppe.

Figur 13.5. Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49-årige mænd og kvinder, Østdan-
mark 1981-2006

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 1. Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på brancher, 1997–2006

Arbejdspladser i Østdanmark			
Antal, andel og udvikling, 1997-2006			
	Antal 2006	Andel i pct.	Udvikling i pct.
Landbrug, fiskeri og råstofudvikling	19.665	1,6%	-22,9%
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	18.406	1,5%	-29,9%
Tekstil- og læderindustri	1.678	0,1%	-32,1%
Træ-, papir- og grafisk industri	20.447	1,6%	-33,2%
Kemisk industri og plastindustri	32.208	2,6%	11,1%
Sten-, ler- og glasindustri	4.413	0,4%	-32,0%
Jern- og metalindustri	43.547	3,5%	-20,9%
Møbelindustri og anden industri	4.155	0,3%	-24,6%
Energi- og vandforsyning	6.958	0,6%	-18,5%
Bygge og anlæg	78.601	6,3%	13,6%
Autohandel, service og tankstationer	24.872	2,0%	-3,2%
Engroshandel undtagen med biler	74.804	6,0%	-6,5%
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	90.660	7,2%	9,6%
Hoteller og restauranter	40.236	3,2%	18,8%
Transport	58.696	4,7%	-5,0%
Post og tele	26.563	2,1%	-1,3%
Finansiering og forsikring	46.860	3,7%	2,8%
Udlejning og ejendomsformidling	24.196	1,9%	20,2%
Forretningservice	155.453	12,4%	47,2%
Offentlig administration	78.256	6,2%	-17,5%
Undervisning	93.795	7,5%	7,8%
Sundhedsvæsen	74.579	5,9%	5,8%
Sociale institutioner	152.693	12,2%	20,7%
Foreninger, kultur og renovation	77.739	6,2%	10,4%
Uoplyst aktivitet	4.547	0,4%	-27,9%
I alt	1.254.027	100%	4,8%

Bilag 2. Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på regioner og brancher, 1997–2006

Arbejdspladser i Østdanmark fordelt på regioner						
	Antal, andel og udvikling, 1997-2006			Region Sjælland		
	Region Hovedstaden	Antal	Andel	Udvikling	Antal	Andel
	2006	i pct.	i pct.	2006	i pct.	i pct.
Landbrug, fiskeri og råstofudvikling	6.026	0,7%	-21,0%	13.639	4,0%	-23,8%
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	9.269	1,0%	-38,3%	9.137	2,7%	-18,7%
Tekstil- og læderindustri	1.024	0,1%	-25,5%	654	0,2%	-40,4%
Træ-, papir- og grafisk industri	14.874	1,6%	-31,8%	5.573	1,6%	-36,7%
Kemisk industri og plastindustri	23.529	2,6%	11,5%	8.679	2,6%	10,1%
Sten-, ler- og glasindustri	2.081	0,2%	-38,5%	2.332	0,7%	-24,7%
Jern- og metalindustri	27.405	3,0%	-25,5%	16.142	4,8%	-11,6%
Møbelindustri og anden industri	2.615	0,3%	-15,2%	1.540	0,5%	-36,5%
Energi- og vandforsyning	4.953	0,5%	-14,6%	2.005	0,6%	-26,8%
Bygge og anlæg	49.949	5,5%	7,3%	28.652	8,4%	26,5%
Autohandel, service og tankstationer	15.084	1,6%	-4,7%	9.788	2,9%	-0,9%
Engroshandel undtagen med biler	60.136	6,6%	-8,8%	14.668	4,3%	4,7%
Detailh. og reparationsvirks. undt. biler	62.226	6,8%	7,0%	28.434	8,4%	15,7%
Hoteller og restauranter	31.132	3,4%	28,3%	9.104	2,7%	-5,4%
Transport	45.963	5,0%	-3,3%	12.733	3,7%	-10,9%
Post og tele	22.370	2,4%	5,2%	4.193	1,2%	-25,8%
Finansiering og forsikring	41.079	4,5%	2,9%	5.781	1,7%	2,4%
Udlejning og ejendomsformidling	18.159	2,0%	15,8%	6.037	1,8%	35,5%
Forretningsservice	130.948	14,3%	47,7%	24.505	7,2%	44,7%
Offentlig administration	60.579	6,6%	-15,9%	17.677	5,2%	-22,3%
Undervisning	64.909	7,1%	7,1%	28.886	8,5%	9,3%
Sundhedsvæsen	52.988	5,8%	6,4%	21.591	6,4%	4,4%
Sociale institutioner	101.869	11,1%	18,8%	50.824	15,0%	24,7%
Foreninger, kultur og renovation	61.968	6,8%	10,8%	15.771	4,6%	9,1%
Uoplyst aktivitet	3.207	0,4%	-26,8%	1.340	0,4%	-30,4%
I alt	914.342	100%	5,3%	339.685	100%	3,5%

Bilag 3. Rekrutteringssituationen i Østdanmark fordelt på stillingsbetegnelser og erhvervsgrupper

Stillingsbetegnelse	Stillinger, der er søgt besat uden held	Personer med mere end tre måneders ledighed
Administration, HR, økonomi, jura og sprog		
jurist	857	53
regnskabsmedarbejder	442	275
kontorassistent	428	1.729
bankrådgiver	337	21
bogholder	285	109
regnskabschef	265	15
revisor	248	22
lægeseekretær	193	66
Bygge og anlæg		
tømrer	881	209
elektriker	644	109
vvs-montør	336	23
anlægsstruktør	319	18
projektleder / bygge og anlæg	265	20
bygningssmaler	254	298
murer	236	152
bygningssnedker	174	70
Data, it og teleteknik		
it-konsulent	368	191
programmør	334	122
softwareudvikler	295	67
projektleder / data, it og teleteknik	205	83
systemudvikler	153	94
Hotel, restauration, køkken, kantine		
tjener	766	634
kok	735	252
Industriel produktion		
fabriksarbejder	235	2.919
Ingeniørarbejde, teknik og naturvidenskab		
konstruktionsingeniør	283	4
bygningingeniør	210	19
Jern, metal og auto		
automekaniker	425	238
klejnsmed	280	178
Landbrug, skovbrug, gartneri, fiskeri og dyrepleje		
anlægsgartner	201	132
Pædagogisk, socialt og teologisk arbejde		
pædagog	949	503
pædagogmedhjælper	180	5.491
Rengøring, ejendomsservice og renovation		
rengøringsassistent	527	4.957
sanitør	184	325
Salg, indkøb og markedsføring		
salgsassistent	1.151	577
salgskonsulent	643	347
butiksmedhjælper	429	1.993
telemarketingmedarbejder	334	49
sælger	231	331
key account manager	191	79
ekspedient	189	2.635
kundeservicemedarbejder	166	110
Sundhed, omsorg og personlig pleje		
sygeplejerske	769	39
social- og sundhedshjælper	757	860
social- og sundhedsassistent	530	153
Transport, post, lager- og maskinførerarbejde		
buschauffør	442	281
lastbilchauffør	441	419
taxichauffør	422	222
postbud	191	139
lagerarbejder	187	2.806

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Bilag 4. Ledighedsprocent blandt 18-29-årige sammenlignet med 30-39-årige i Østdanske kommuner, 3. kvartal 2007

	18-29 år	30-39 år	Forskel i pct.
København	4,0%	6,6%	-38,8%
Frederiksberg	2,7%	4,4%	-37,5%
Fredensborg	1,5%	2,2%	-34,5%
Gentofte	1,9%	2,8%	-32,0%
Roskilde	1,7%	2,2%	-21,0%
Frederiksværk-Hundested	2,5%	3,1%	-20,2%
Bornholm	4,0%	5,0%	-19,3%
Egedal	1,1%	1,3%	-17,5%
Rødovre	2,8%	3,4%	-16,8%
Køge	2,0%	2,4%	-16,7%
Lolland	5,5%	6,5%	-15,3%
Hvidovre	2,7%	3,1%	-13,4%
Ishøj	5,8%	6,6%	-12,8%
Rudersdal	2,0%	2,2%	-9,3%
Furesø	3,4%	3,7%	-5,9%
Høje-Taastrup	4,8%	5,1%	-5,3%
Holbæk	3,1%	3,3%	-3,6%
Sorø	3,1%	3,2%	-3,2%
Lyngby-Taarbæk	2,5%	2,6%	-3,2%
Vordingborg	4,3%	4,3%	-1,2%
Allerød	1,6%	1,6%	0,2%
Guldborgsund	3,9%	3,9%	1,8%
Frederikssund	1,8%	1,8%	2,1%
Odsherred	2,7%	2,6%	2,8%
Solrød	2,5%	2,4%	4,1%
Stevns	2,1%	2,1%	4,6%
Helsingør	2,8%	2,6%	7,4%
Ringsted	3,2%	3,0%	7,8%
Albertslund	6,1%	5,6%	8,7%
Vallensbæk	2,7%	2,5%	9,7%
Herlev	4,3%	3,9%	11,0%
Hillerød	2,9%	2,6%	12,3%
Kalundborg	3,7%	3,3%	13,4%
Glostrup	4,4%	3,8%	16,9%
Gladsaxe	4,4%	3,8%	16,9%
Greve	3,1%	2,5%	24,0%
Slagelse	7,6%	6,0%	26,0%
Næstved	5,2%	4,1%	26,8%
Lejre	2,4%	1,8%	31,1%
Brøndby	5,8%	4,4%	33,3%
Gribskov	3,3%	2,4%	36,9%
Ballerup	3,7%	2,6%	41,7%
Dragør	2,3%	1,6%	43,8%
Faxe	4,7%	3,3%	44,2%
Tåmby	5,9%	4,1%	45,2%
Hørsholm	3,8%	1,9%	104,4%
Østdanmark	3,7%	4,2%	-10,5%
Kommunegennemsnit i Østdanmark	3,5%	3,3%	3,1%
Hele landet	3,4%	3,7%	-9,4%
Region Hovedstaden	3,7%	4,5%	-17,9%
Region Sjælland	3,9%	3,4%	12,6%
København by	3,9%	6,1%	-35,4%
Københavns omegn	3,9%	3,7%	5,8%
Nordsjælland	2,4%	2,3%	4,7%
Østsjælland	2,2%	2,3%	-5,1%
Vest- og Sydsjælland	4,6%	4,0%	13,8%

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 5. Ledighedsprocent blandt forsikrede og ikke-forsikrede mænd og kvinder i udvalgte aldersgrupper, Østdanmark 1996-2007

	Mænd 25-39 år	Mænd 40-49 år	Mænd 40-54 år	Kvinder 25-39 år	Kvinder 40-49 år	Kvinder 40-54 år	pct.-forskel til kvinder 40-49 år	pct.-forskel til mænd 25-39 år
1996K1	11,5%	9,1%	8,7%	12,1%	8,3%	8,2%	46,1%	5,3%
1996K2	10,2%	7,9%	7,7%	11,4%	7,6%	7,6%	49,0%	11,8%
1996K3	9,4%	7,2%	7,0%	12,3%	8,1%	8,0%	52,3%	30,5%
1996K4	8,7%	6,7%	6,7%	10,6%	7,0%	7,2%	52,2%	21,9%
1997K1	10,1%	7,9%	7,8%	11,4%	7,7%	7,7%	47,6%	12,5%
1997K2	8,8%	6,9%	6,9%	10,7%	7,2%	7,3%	49,1%	20,9%
1997K3	8,2%	6,4%	6,4%	11,4%	7,4%	7,6%	54,9%	38,6%
1997K4	7,3%	5,8%	5,9%	9,6%	6,4%	6,8%	50,5%	31,3%
1998K1	8,0%	6,7%	6,7%	9,7%	6,7%	6,9%	45,1%	20,7%
1998K2	6,8%	5,6%	5,7%	8,4%	5,8%	6,1%	45,3%	23,7%
1998K3	6,4%	5,2%	5,3%	9,2%	6,1%	6,3%	51,8%	43,5%
1998K4	5,5%	4,7%	4,8%	7,3%	5,0%	5,3%	44,3%	30,9%
1999K1	6,4%	5,6%	5,6%	7,4%	5,2%	5,4%	42,7%	16,4%
1999K2	5,6%	4,8%	4,8%	6,7%	4,7%	4,9%	42,6%	20,0%
1999K3	5,2%	4,3%	4,4%	7,5%	5,0%	5,2%	49,0%	43,6%
1999K4	4,6%	4,0%	4,0%	6,1%	4,3%	4,4%	40,9%	32,2%
2000K1	5,4%	4,9%	4,8%	6,6%	4,8%	4,8%	39,7%	22,4%
2000K2	4,7%	4,2%	4,2%	5,9%	4,3%	4,4%	38,8%	26,5%
2000K3	4,6%	4,1%	4,1%	6,8%	4,7%	4,8%	44,6%	46,5%
2000K4	4,4%	3,9%	4,0%	6,0%	4,4%	4,4%	37,1%	37,1%
2001K1	5,0%	4,6%	4,7%	6,3%	4,7%	4,8%	35,2%	25,8%
2001K2	4,4%	3,9%	4,0%	5,5%	4,1%	4,1%	36,5%	27,2%
2001K3	4,3%	3,5%	3,5%	6,1%	4,1%	4,1%	47,4%	41,6%
2001K4	4,1%	3,5%	3,4%	5,2%	3,7%	3,7%	40,6%	27,9%
2002K1	5,1%	4,4%	4,3%	5,8%	4,1%	4,1%	42,2%	14,4%
2002K2	4,7%	4,0%	4,0%	5,5%	3,8%	3,8%	44,7%	17,1%
2002K3	4,9%	3,9%	3,9%	6,4%	4,2%	4,1%	53,0%	29,5%
2002K4	4,9%	4,0%	4,0%	5,7%	4,0%	3,9%	41,6%	15,0%
2003K1	6,6%	5,4%	5,4%	6,8%	4,7%	4,6%	43,0%	3,0%
2003K2	6,0%	4,9%	4,9%	6,6%	4,6%	4,5%	41,9%	8,7%
2003K3	6,0%	4,7%	4,6%	7,4%	5,0%	4,8%	50,2%	23,1%
2003K4	6,0%	5,0%	4,9%	7,1%	5,1%	4,9%	39,6%	17,8%
2004K1	7,2%	6,0%	6,0%	7,9%	5,6%	5,5%	39,3%	9,0%
2004K2	6,2%	5,2%	5,2%	7,1%	5,2%	5,0%	37,3%	14,6%
2004K3	5,9%	4,9%	4,8%	7,7%	5,3%	5,1%	45,7%	30,5%
2004K4	5,4%	4,7%	4,7%	6,8%	5,0%	4,8%	36,7%	25,5%
2005K1	6,2%	5,4%	5,5%	7,3%	5,3%	5,1%	36,7%	16,5%
2005K2	5,4%	4,7%	4,7%	6,6%	4,8%	4,6%	37,1%	22,6%
2005K3	5,1%	4,3%	4,3%	7,1%	5,0%	4,7%	43,0%	38,4%
2005K4	4,5%	4,0%	4,0%	6,0%	4,5%	4,3%	33,7%	33,4%
2006K1	5,1%	4,5%	4,5%	6,3%	4,7%	4,5%	35,1%	25,0%
2006K2	4,2%	3,7%	3,6%	5,6%	4,2%	4,0%	34,0%	34,7%
2006K3	4,0%	3,4%	3,3%	6,2%	4,4%	4,1%	41,5%	53,3%
2006K4	3,5%	3,1%	3,0%	5,1%	3,8%	3,7%	32,2%	45,1%
2007K1	4,1%	3,6%	3,6%	5,6%	4,3%	4,1%	30,5%	36,7%
2007K2	3,6%	3,2%	3,1%	5,1%	3,7%	3,5%	36,1%	41,1%

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 6. Ledighedsprocenten blandt grupper af 25-49-årige kvinder fordelt på uddannelse, Østdanmark i januar 2006

	25-39 år	40-49 år	Forskel i procent
10 Grundskole	9,2%	5,4%	-41,2%
20 Almengymnasial uddannelse	4,0%	4,1%	2,9%
25 Erhvervsgymnasial uddannelse	2,3%	2,5%	8,5%
35 ERHVERVSUDDANNELSER	3,2%	2,7%	-16,5%
3520 Pædagogisk	11,3%	6,3%	-44,3%
3539 Handel og kontor	2,9%	2,5%	-12,9%
3553 Bygge og anlæg	2,5%	2,2%	-11,1%
3554 Jern og metal	2,9%	2,5%	-13,4%
3555 Grafisk	5,5%	5,4%	-2,3%
3558 Teknik og industri i øvrigt	6,8%	6,1%	-10,5%
3560 Service	4,7%	3,2%	-32,6%
3575 Levnedsmiddel og husholdning	3,6%	3,7%	3,1%
3580 Jordbrug og fiskeri	3,5%	2,5%	-26,4%
3585 Transport mv.	4,5%	6,1%	35,9%
3590 Sundhed	3,4%	1,8%	-45,4%
40 KORTE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER	3,3%	3,1%	-7,6%
4025 Formidling og erhvervsprog	8,5%	3,6%	-57,1%
4030 Kunstnerisk	11,1%	7,6%	-31,9%
4039 Samfundsfaglig	2,8%	3,4%	21,2%
4059 Teknisk	2,8%	3,2%	12,8%
4075 Levnedsmiddel og husholdning	2,8%	3,1%	12,2%
4080 Jordbrug og fiskeri	2,1%	2,7%	26,9%
4085 Transport mv.	4,3%	6,7%	54,4%
4090 Sundhed	2,7%	1,8%	-32,7%
4095 Politi og forsvar	1,5%	0,8%	-41,9%
50 MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANN	2,4%	2,0%	-17,6%
5020 Pædagogisk	2,5%	2,2%	-12,4%
5025 Formidling og erhvervsprog	4,7%	3,7%	-21,4%
5030 Kunstnerisk	14,7%	9,1%	-38,2%
5035 Naturvidenskabelig	9,6%	5,9%	-38,8%
5039 Samfundsvidenskabelig	1,1%	1,7%	55,4%
5059 Teknisk	2,8%	2,7%	-6,5%
5075 Levnedsmiddel og ernæring	4,8%	2,2%	-54,6%
5080 Jordbrug og fiskeri	13,2%	8,5%	-35,3%
5085 Transport mv.	1,3%	1,5%	16,5%
5090 Sundhed	0,7%	0,5%	-30,5%
5095 Forsvar	0,8%	7,3%	827,8%
60 BACHELOR	2,9%	3,9%	31,8%
6025 Humanistisk	3,9%	5,3%	35,3%
6035 Naturvidenskabelig	2,7%	4,3%	58,1%
6039 Samfundsvidenskabelig	2,4%	3,1%	29,6%
6080 Jordbrugsvidenskabelig	0,9%	4,8%	431,7%
65 LANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER	3,9%	2,6%	-32,9%
6520 Pædagogisk	8,1%	5,3%	-34,6%
6525 Humanistisk og teologisk	7,8%	4,4%	-43,9%
6530 Kunstnerisk	8,6%	2,6%	-69,5%
6535 Naturvidenskabelig	4,7%	3,7%	-21,6%
6539 Samfundsvidenskabelig	2,8%	2,4%	-14,2%
6559 Teknisk	3,2%	2,7%	-16,4%
6575 Levnedsmiddel og ernæring	5,9%	2,6%	-55,6%
6580 Jordbrugsvidenskabelig	4,2%	1,7%	-59,2%
6590 Sundhed	1,6%	1,0%	-37,4%
6595 Forsvar	0,2%	0,2%	-9,1%
90 UOPLYST	7,3%	8,9%	22,3%
I alt	4,2%	3,3%	-21,1%

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 7. Ledighedsprocenten blandt grupper af 25-49-årige kvinder fordelt på kommuner, Østdanmark i januar 2006

	25-39 år	40-49 år	Forskel i procent
Brøndby	7,2%	3,8%	-46,5%
Lolland	8,9%	5,1%	-42,9%
Vallensbæk	4,0%	2,3%	-41,7%
Furesø	4,9%	3,0%	-39,7%
Ballerup	4,0%	2,4%	-39,6%
Sorø	6,7%	4,1%	-39,3%
Høje-Taastrup	6,5%	4,0%	-38,4%
Næstved	6,7%	4,2%	-37,5%
Herlev	6,1%	3,9%	-37,1%
Guldborgsund	6,7%	4,3%	-36,3%
Vordingborg	7,4%	4,7%	-35,8%
Kalundborg	6,4%	4,2%	-34,2%
Gladsaxe	5,1%	3,4%	-33,4%
Albertslund	6,9%	4,6%	-33,3%
Tårnby	4,9%	3,3%	-32,8%
Faxe	5,6%	3,7%	-32,6%
Lejre	3,4%	2,3%	-32,3%
Slagelse	7,8%	5,5%	-29,3%
Frederikssund	3,4%	2,5%	-27,1%
Ringsted	5,4%	4,0%	-26,8%
Holbæk	5,8%	4,3%	-26,7%
Hillerød	3,9%	2,9%	-26,1%
Ishøj	10,7%	8,0%	-25,8%
Rødovre	4,4%	3,3%	-25,8%
Stevns	4,5%	3,4%	-24,1%
Lyngby-Taarbæk	4,0%	3,0%	-23,7%
Rudersdal	3,7%	2,8%	-23,6%
Frederiksværk-Hundested	4,4%	3,4%	-23,1%
Køge	4,1%	3,2%	-21,8%
Greve	3,9%	3,1%	-21,7%
Bornholm	9,5%	7,5%	-20,4%
Solrød	3,6%	2,9%	-19,9%
Fredensborg	4,2%	3,4%	-18,9%
Helsingør	4,0%	3,3%	-17,8%
Glostrup	4,1%	3,4%	-17,8%
Odsherred	5,2%	4,3%	-17,3%
Hvidovre	4,6%	3,8%	-16,8%
Allerød	2,3%	1,9%	-16,8%
Egedal	2,3%	1,9%	-16,4%
Gribskov	3,7%	3,1%	-16,1%
Roskilde	3,4%	3,0%	-11,2%
Dragør	2,5%	2,3%	-11,0%
Hørsholm	3,0%	2,8%	-8,6%
Gentofte	3,7%	3,7%	-0,6%
Frederiksberg	4,8%	4,9%	0,8%
København	6,8%	7,3%	6,7%
Østdanmark	5,6%	4,3%	-23,7%

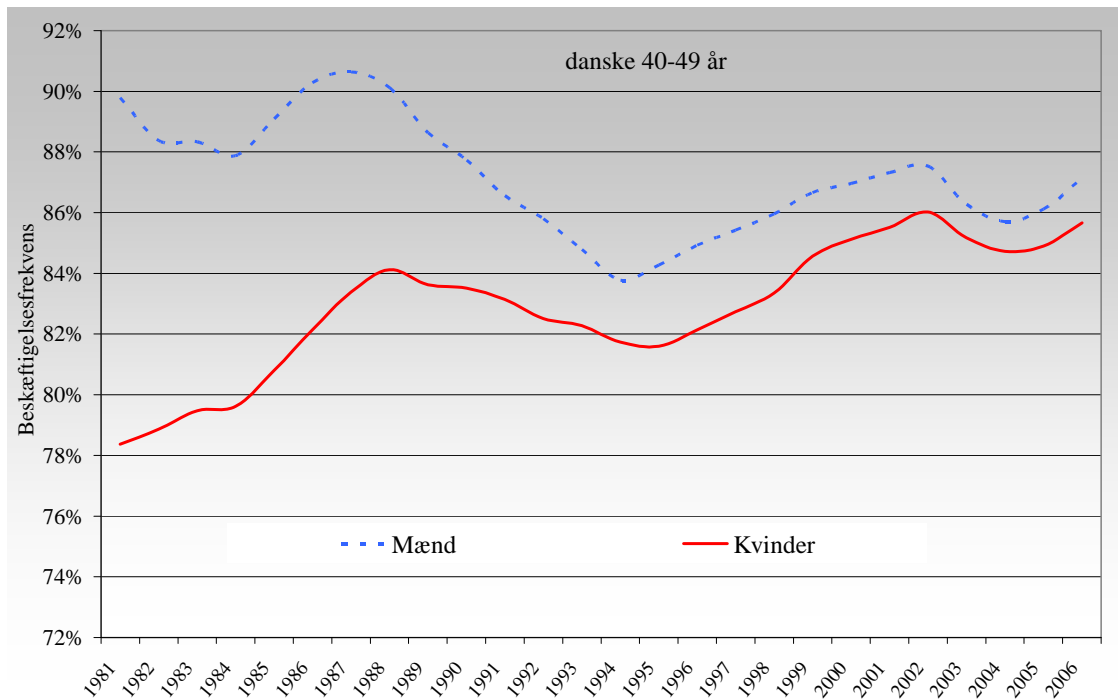
Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 8. Ledighedsprocent blandt 40-59-årige i Østdanske kommuner og oplande, 2006

	50-59 år	40-49år	Forskel
Lejre	1,2%	1,4%	-12,7%
Egedal	1,4%	1,0%	28,3%
Allerød	1,5%	1,1%	28,7%
Fredensborg	1,5%	1,8%	-16,1%
Hillerød	1,6%	1,6%	0,7%
Frederikssund	1,6%	1,5%	9,1%
Ballerup	1,7%	1,5%	7,7%
Hørsholm	1,7%	1,4%	18,1%
Roskilde	1,7%	1,7%	2,3%
Lyngby-Taarbæk	2,1%	2,1%	-1,0%
Solrød	2,1%	2,1%	1,0%
Sorø	2,1%	2,0%	2,8%
Odsherred	2,1%	2,0%	3,1%
Helsingør	2,1%	2,1%	-0,5%
Rudersdal	2,1%	1,5%	29,4%
Frederiksværk-Hundested	2,1%	1,8%	15,6%
Ringsted	2,2%	1,9%	10,3%
Kalundborg	2,2%	2,3%	-8,2%
Greve	2,2%	1,8%	18,4%
Køge	2,2%	1,9%	16,5%
Furesø	2,3%	2,5%	-10,5%
Næstved	2,3%	2,7%	-18,1%
Gribskov	2,3%	1,9%	19,5%
Dragør	2,3%	1,7%	26,3%
Faxe	2,3%	2,1%	11,0%
Herlev	2,4%	2,1%	10,7%
Vallensbæk	2,4%	1,3%	45,5%
Gentofte	2,4%	2,2%	9,2%
Guldborgsund	2,4%	2,4%	-1,0%
Vordingborg	2,5%	2,7%	-7,8%
Holbæk	2,6%	2,5%	1,8%
Stevns	2,6%	2,0%	22,9%
Brøndby	2,6%	2,2%	15,4%
Rødovre	2,7%	2,2%	16,0%
Gladsaxe	2,7%	2,5%	6,1%
Hvidovre	2,7%	2,5%	6,7%
Høje-Taastrup	2,7%	3,2%	-17,5%
Lolland	2,8%	2,9%	-3,2%
Tårnby	2,9%	2,7%	5,7%
Glostrup	2,9%	2,7%	7,1%
Albertslund	3,0%	3,1%	-2,8%
Slagelse	3,4%	3,5%	-5,2%
Frederiksberg	3,4%	3,9%	-14,4%
Ishøj	3,7%	5,0%	-36,3%
København	4,2%	5,0%	-19,2%
Bornholm	4,7%	3,4%	28,4%
Kommunegennemsnit i Østdanmark	2,4%	2,3%	4,6%
Hele landet	2,6%	2,4%	6,7%
Region Hovedstaden	2,9%	3,0%	-4,2%
Region Sjælland	2,3%	2,3%	0,7%
København by	3,9%	4,6%	-17,3%
Københavns omegn	2,5%	2,4%	3,6%
Nordsjælland	1,9%	1,7%	10,4%
Østsjælland	1,9%	1,8%	8,5%
Vest- og Sydsjælland	2,5%	2,6%	-2,2%

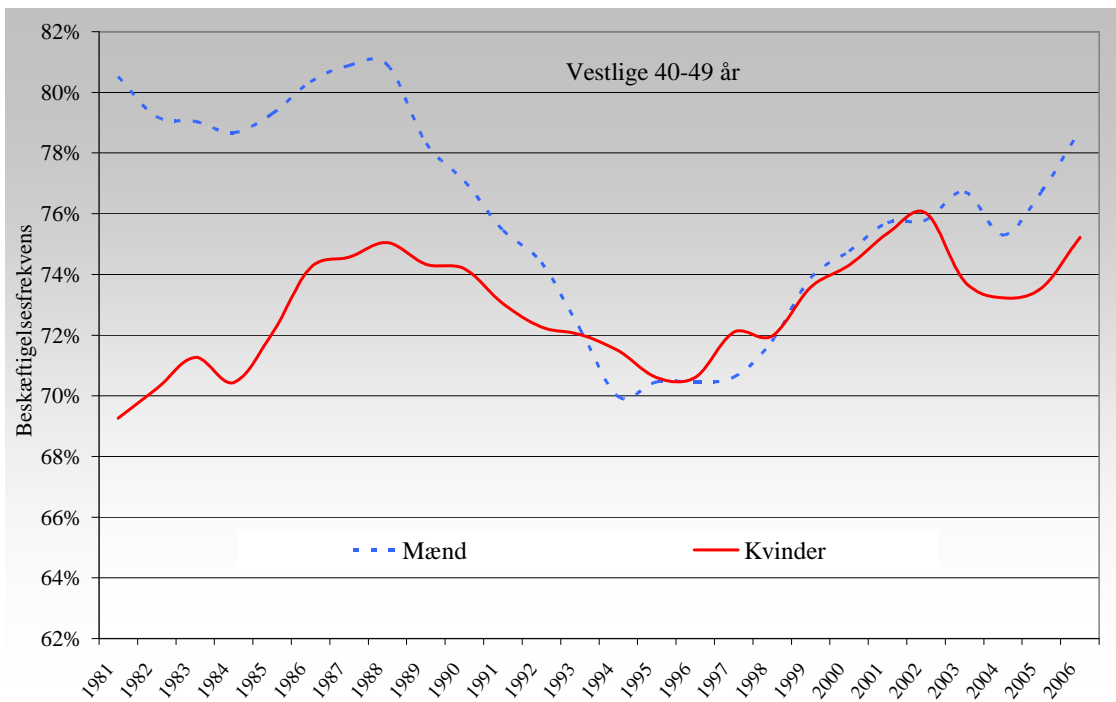
Bilag: Danmarks Statistik

Bilag 9: Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49-årige mænd og kvinder af dansk oprindelse, Østdanmark 1981-2006

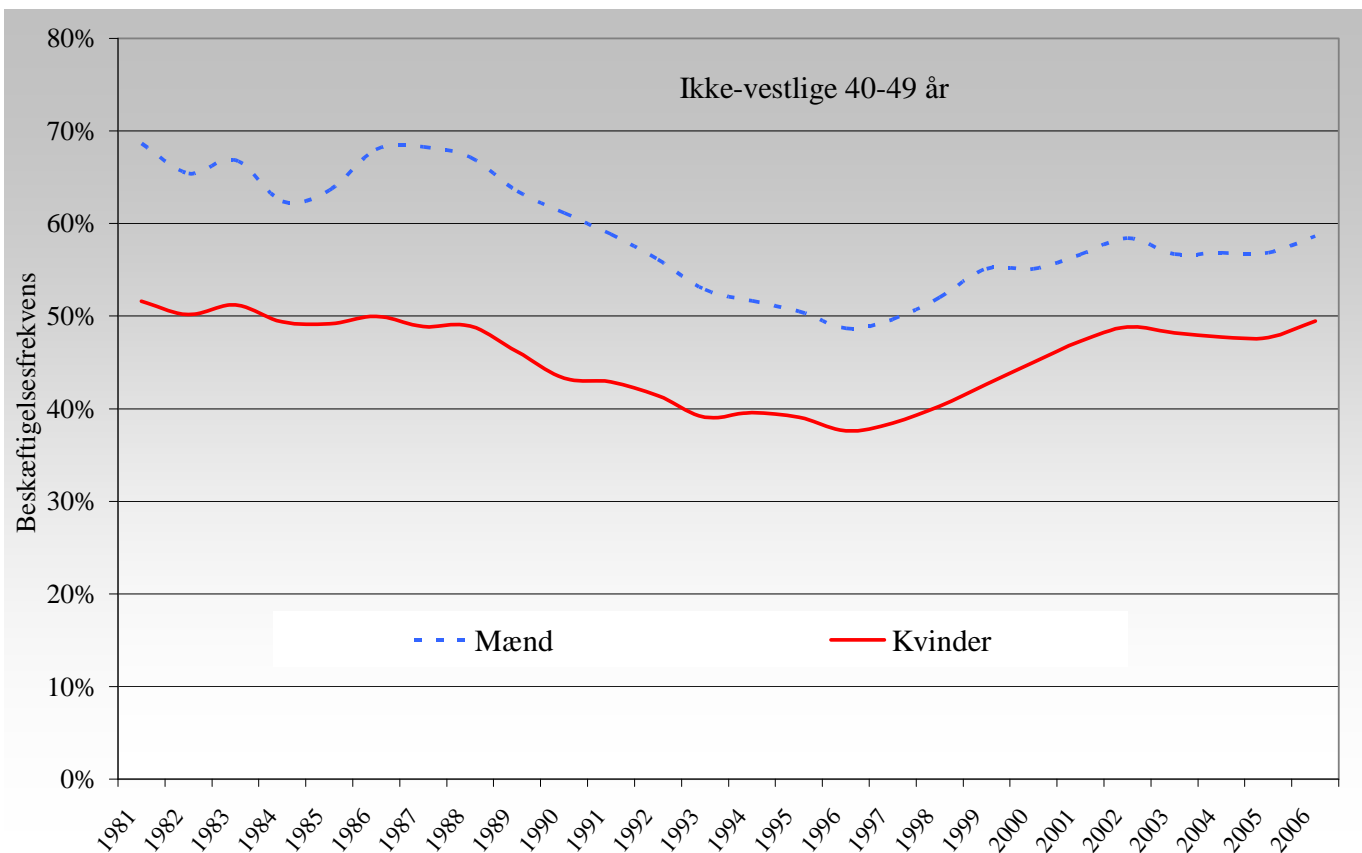
Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 10: Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49-årige mænd og kvinder fra vestlige lande, Østdanmark 1981-2006

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 11: Beskæftigelsesfrekvens blandt 40-49-årige mænd og kvinder fra ikke-vestlige lande, Østdanmark 1981-2006

Kilde: Danmarks Statistik